

Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi

Lenka Sehnalová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav porodní asistence

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka SEHNALOVÁ**

Studijní program: **B 5349 Porodní asistence**

Studijní obor: **Porodní asistentka**

Téma práce: **Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi**

Zásady pro vypracování:

V teoretické části studentka vypracuje soubor informací týkající se historie homeopatie, principu podobnosti, výroby homeopatických léků, dávkování léků a způsobu užívání, homeopatických prostředků v těhotenství, při porodu a po porodu a při péči o novorozence a kojence.

V praktické části studentka stanoví cíle výzkumného šetření, formuluje hypotézy a vypracuje podklady k výzkumnému šetření.

V závěru práce studentka získaná data analyzuje a navrhne možná opatření.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FORMÁNKOVÁ, K., KABELKOVÁ, M., LUDVÍKOVÁ, I. Poznáváme homeopatii: Jak se léčit šetrně. 1. vydání. Praha: Grada, 2008. 136 s. ISBN 978-80-247-2736-3.

MOSKOWITZ, R. Homeopatie pro těhotenství a porod. 1.vydání. Praha: Alternativa, 2008. 299 s. ISBN 978-80-86936-05-5.

ČEHOVSKÝ, J. Homeopatie – víc než léčba. 2. vydání. Praha: Alternativa, 1997. 256 s. ISBN 80-85993-33-3.

PINTO, G., FELDMAN, M. Homeopatie pro děti: Rádce rodičů při léčbě běžných dětských onemocnění. 1. vydání. Praha: Alternativa, 2004. 232 s. ISBN 80-85993-93-7.

STUMPF, W. Homeopatie. 1. vydání. Praha: Jan Vašut s.r.o, 2009. 320 s. ISBN 978--80-7236-691-0.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Helena Fremlová

Ústav porodní asistence

Datum zadání bakalářské práce:

15. ledna 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

4. června 2010

Ve Zlíně dne 15. ledna 2010

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Helena Fremlová
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 17.2.2010

..... Yskanová

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Závěrečná bakalářská práce se zabývá tématem Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi. Cílem mé bakalářské práce je zjistit, informovanost žen a porodních asistentek o možnosti použití homeopatie v těhotenství, při porodu a v šestinedělí a jejich zkušenosti s homeopatickou léčbou. Práce je rozdělena na praktickou a teoretickou část. V teoretické části je popsána historie a vývoj homeopatie, základní homeopatické zákony a teorie, výroba homeopatických léků, dávkování a způsob užívání, homeopatické léky vhodné v těhotenství, během porodu, po porodu a v péči o novorozence a kojence. V praktické části je vyhodnoceno dotazníkové šetření u žen po porodu a u porodních asistentek týkající se zkušeností s homeopatií. Výsledky jsou zpracovány do tabulek a grafů s doplňujícími komentáři.

Klíčová slova: historie homeopatie, homeopatické zákony, homeopatické léky, výroba homeopatických léků, dávkování, způsob užívání

ABSTRACT

The final bachelor thesis deals with the topic Experiences with application of homeopathy in obstetric practice. The aim of my bachelor thesis is to find out the awareness of women and midwives about the possibility of using homeopathy in the pregnancy, childbirth and puerperium, and their experiences with homeopathic treatment. The thesis is divided into a theoretical and practical part. In the theoretical part is described the history and development of homeopathy, homeopathic laws and theories, production of homeopathic medicines, dosage and method of use, appropriate homeopathic medicines in the pregnancy, during childbirth, postpartum and neonatal care and infant. The practical part is evaluated by the questionnaire in the women after childbirth and midwives on the experience with homeopathy. The results are processed into the tables and graphs with additional comments.

Keywords: history of homeopathy, homeopathic laws, homeopathic medicines, production of homeopathic medicines, dosage, method of use

Poděkování

Děkuji Mgr. Heleně Fremlové za odborné vedení a cenné rady, připomínky a podměty při zpracování mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat Gynekologicko - porodnickému oddělení KNTB ve Zlíně za umožnění dotazníkového šetření při výzkumu a všem ženám v období šestinedělí a porodním asistentkám, které vyplnily dotazník k mé bakalářské práci.

Motto

„Nejvyšším ideálem léčení je rychle, šetrně a natrvalo navrátit pacientovi zdraví, co nejrychlejším, nejspolehlivějším a nejméně škodlivým způsobem podle jasně srozumitelných principů odstranit a zničit nemoc v celé její šíři“

Samuel Hahnemann (1755 – 1843) – německý lékař a zakladatel homeopatie

*Obr. 1. Samuel
Hahnemann [31]*

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 HISTORIE A VÝVOJ HOMEOPATIE	13
1.1 POČÁTKY HOMEOPATICKÉHO MYŠLENÍ	13
1.2 ZAKLADATEL HOMEOPATIE – FRIEDRICH SAMUEL HAHNEMANN (1755– 1843).....	14
1.2.1 První objevy	15
1.2.2 Organon a jiná díla	16
1.3 HAHNEMANNOVI POKRAČOVATELÉ.....	16
1.3.1 Constantine Hering (1800-1880).....	16
1.3.2 James Tyler Kent (1849-1916).....	17
1.4 DEVATENÁCTÉ STOLETÍ	18
1.4.1 Homeopatie v USA	18
1.4.2 Homeopatie ve Velké Británii.....	19
1.5 DVACÁTÉ STOLETÍ.....	19
1.6 HOMEOPATIE VE SVĚTĚ	20
1.7 HOMEOPATIE V ČR	21
2 ZÁKLADNÍ HOMEOPATICKÉ ZÁKONY A TEORIE	23
2.1 ZÁKLADNÍ HOMEOPATICKÉ ZÁKONY	23
2.1.1 Zákon podobnosti	23
2.1.2 Zákon o nekonečně malých koncentracích podávaných léků.....	23
2.1.3 Holistický přístup	24
2.2 ZÁKONY LÉČBY	24
3 VÝROBA HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ	25
3.1 VSTUPNÍ SUROVINY	25
3.1.1 Bioterapeutika	25
3.1.2 Izoterapeutika	26
3.2 ŘEDĚNÍ.....	26
3.3 ZPŮSOBY ŘEDĚNÍ.....	26
3.3.1 Centizemální ředění podle Hahnemanna – CH.....	26
3.3.2 Decimální ředění podle Hahnemanna – DH	27
3.3.3 Korsakovské ředění – K	27
3.4 TŘENÍ (TRITURACE)	27
3.5 DYNAMIZACE	28
3.6 IMPREGNACE	28
4 HOMEOPATICKÉ PROSTŘEDKY	29

4.1	DEFINICE HOMEOPATICKÉHO LÉKU	29
4.2	PŘEDEPISOVÁNÍ HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ	29
4.3	VÝHODY HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ	30
4.4	NEVÝHODY HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ	30
4.5	SKLADOVÁNÍ HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ	30
4.6	DRUHY HOMEOPATICKÝCH PROSTŘEDKŮ	30
4.7	DÁVKOVÁNÍ A ZPŮSOB UŽÍVÁNÍ	32
4.7.1	Správné užívání	32
4.7.2	Správné dávkování	33
4.7.3	Dávkování v těhotenství, u novorozenců, kojenců a dětí.....	33
4.8	HOMEOPATICKÉ LÉKY A ZÁKONY	34
4.9	INTERAKCE S JINÝMI TERAPIEMI	34
5	HOMEOPATIE V TĚHOTENSTVÍ A PŘI PŘÍPRAVĚ NA POROD	35
5.1	TĚHOTENSTVÍ.....	35
5.2	PŘÍPRAVA NA POROD	39
5.2.1	V osmém měsíci těhotenství	39
5.2.2	Osm dnů před porodem	39
6	HOMEOPATIE BĚHEM PORODU A V ŠESTINEDELI	40
6.1	POROD.....	40
6.2	POPORODNÍ OBDOBÍ	40
6.2.1	Hojení ran po porodu	40
6.2.2	Velké vyčerpání po porodu	41
6.2.3	Psychické potíže.....	41
6.3	KOJENÍ	42
7	HOMEOPATIE PRO NOVOROZENCE A KOJENCE.....	45
7.1	KOLIKA	45
7.2	ZÁCPA	46
7.3	PRŮJEM	46
7.4	NOVOROZENECKÁ ŽLOUTENKA - ICTERUS.....	47
7.5	PÉČE O PUPEČNÍK	48
7.6	POTÍŽE S KOJENÍM	48
7.6.1	Únava dítěte při kojení	48
7.6.2	Ublinkávání kojence.....	49
7.6.3	Nepřibírání na váze	49
7.7	KOŽNÍ POTÍŽE.....	50
7.8	ŠKYTAVKA	51
7.9	MOŽNOSTI HOMEOPATIE V PREVENCI – OČKOVÁNÍ.....	52
7.9.1	Očkování proti tuberkulóze.....	52
7.9.2	Všechna ostatní očkování.....	52
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	53
8	METODOLOGIE VÝZKUMU.....	54

8.1	CÍLE A HYPOTÉZY VÝZKUMU.....	54
8.2	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	56
8.2.1	Dotazník č. 1: Dotazník určený pro ženy po porodu	56
8.2.2	Dotazník č. 2: Dotazník určený pro porodní asistentky	56
8.3	VÝSLEDKY VÝZKUMU	57
8.3.1	Dotazník č. 1: Dotazník pro ženy po porodu na oddělení šestinedělí.....	57
8.3.2	Dotazník č. 2: Dotazník pro porodní asistentky	80
9	VYHODNOCENÍ STANOVENÝCH CÍLŮ A HYPOTÉZ.....	98
	ZÁVĚR	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	105
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	108
	SEZNAM OBRÁZKŮ	109
	SEZNAM TABULEK.....	110
	SEZNAM GRAFŮ	112
	SEZNAM PŘÍLOH.....	114
	PŘÍLOHA P I: UKÁZKA DOTAZNÍKU PRO ŽENY PO PORODU.....	115
	PŘÍLOHA P II: UKÁZKA DOTAZNÍKU PRO PORODNÍ ASISTENTKY.....	119
	PŘÍLOHA P III: HOMEOPATICKÁ LÉKÁRNIČKA.....	122
	PŘÍLOHA P IV: NÁVRH INFORMAČNÍHO POSTERU HOMEOPATIE PO PORODU	123
	PŘÍLOHA P V: NÁVRH INFORMAČNÍHO POSTERU HOMEOPATIE A KOJENÍ.....	124

ÚVOD

Homeopatie byla objevena téměř před 200 lety a je jednou z nejstarších a nejuznávanějších metod přírodního lékařství. Podle údajů WHO (Světové zdravotnické organizace) je homeopatie druhým nejrozšířenějším oborem léčby v současném světě, a to za tradiční čínskou a indickou medicínou. (Čechovský, 1997, s. 15, Chapell, 1995, s. 10)

Homeopatie léčí člověka jako celek a bere v úvahu jeho fyzický, emocionální i duševní stav stejně jako kterékoliv onemocnění. I když je homeopatie jednou z nejrozšířenějších alternativních způsobů léčby stává se často diskutovaným tématem mnoha, vědců, lékařů, ale i části laické veřejnosti. Má široké uplatnění, ale nikdy bychom ji neměly považovat jen za výhradně medicínský systém. Homeopatická léčba by měla být nejvíce využívána v prevenci a při prvních příznacích onemocnění, v těchto případech má rychlý efekt a dobré výsledky. Právě v těhotenství, kdy se žena často zajímá o možnosti léčby různých potíží bez vedlejších účinků, se může homeopatie stát vhodnou doplňkovou a šetrnou léčbou bez nežádoucích účinků na vyvíjející se plod.

Bakalářská práce se zabývá tématem Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi. Toto téma jsem si zvolila, abych získala více poznatků o homeopatické léčbě a také ucelenější pohled na tuto problematiku. Přínosem pro mě byla také možnost zúčastnit se homeopatického semináře zabývajícího se základy homeopatie.

Teoretická část pojednává o historii homeopatie, základních homeopatických zákonech, o výrobě homeopatických léků, jejich způsobu užívání a dávkování a také o homeopatických prostředcích v těhotenství, při porodu, v šestinedělí a u novorozenců a kojenců. Cílem praktické části bakalářské práce je zjistit informovanost žen a porodních asistentek o této možnosti alternativní léčby a dovědět se jaké jsou jejich zkušenosti s homeopatií, co se týče těhotenství, porodu a poporodního období.

Bakalářská práce může být využita studentkami, porodními asistentkami nebo ženami v období těhotenství či šestinedělí, které mají zájem vědět více o homeopatii a může jim sloužit i jako zdroj informací k dalšímu sebevzdělávání v této oblasti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE A VÝVOJ HOMEOPATIE

Teoretické principy homeopatie vznikly z dávné léčitelské tradice, která byla založena ve starověkém Řecku a Římě před tisíci lety. (Lockie, 2002)

1.1 Počátky homeopatického myšlení

V 5. století př. n. l Hippokrates, řecký lékař, (asi 460-377 př. n. l) formuloval myšlenku, že nemoc vzniká následkem působení přírodních sil, a ne božského zásahu a že by měly být podpořeny pacientovy vlastní hojivé síly. Tehdejší lékařské teorie však vycházely „ze zákona opaku“, podle kterého byla nemoc léčena látkami vyvolávající opačné, dané nemoci protikladné symptomy. Hippokrates přesto uvedl do praxe „zákon podobnosti“, který byl založen na principu „léčení podobného podobným“. Tato teorie říkala, že látky schopné vzbudit příznaky nemoci u zdravých lidí, mohou být také použity k léčbě podobných symptomů u nemocných. (Lockie, 2002, s 12)

Hippokratovy poznatky, které se týkaly léčení „ podobným“, se však v lékařské vědě neprosadily a na dalších tisíc let byly zapomenuty s výjimkou, že tento princip po staletí na celém světě úspěšně používali venkovští lidé v lidovém léčitelství. (Castro, 1998, s 13).

Osobní lékař římského císaře Marca Aurelia, anatom a fyzilog, Galén (as 130 až 200 n. l.) však pět set let po Hippokratovi shrnul své medicínské znalosti do zásady: „ Contraria contrariis curantur“, neboli, „ Opačné se léčí opačným“. Galén a jeho žáci byli přesvědčeni, že nemoc vzniká vnějším prostředím, na základě toho, jaké má na člověka toto prostředí vliv. A tak podle nich zásahem zcela opačným by mělo dojít k rovnováze v organismu. Z počátku se zdála být tato úvaha lepší než myšlenka „podobné podobným“. (Janča, 2004)

Jakýmsi náznakem cesty k zákonu podobnosti se staly práce Paracelsa (1494 – 1541). Paracelsus, byl německý lékař, alchymista, který už ve své době prosazoval nekonvenční názory, také obnovil starověké řecké učení o signaturách, které vycházelo z předpokladu, že vzhled rostliny – „Boží podpis“ označuje povahu jejích léčivých vlastností. V medicíně pokládal za velmi důležité provádět chemické pokusy jednak jako nutný předpoklad pro pochopení fyziologických procesů a za druhé také jako zdroj léčivých přípravků. Jeho zkoumání bylo položeno výlučně na pozorování rostlin, živočichů a minerálů, kladl důraz na význam přímé praktické zkušenosti a experimentování. Místo alchymistickou teorií se

zabýval praktickými experimenty a položil tak základy k počáteční etapě moderní chemie a pozdějšímu rozmachu farmakologie. Důvěřoval v přesné dávkování léků a prohlašoval, že, „záleží jen na dávce, zda jed bude jedem nebo ne“. Nikdy také nedával více léků najednou. (Castro, 1998, Janča, 2004, Lockie, 2002)

Paracelsus věřil, že nemoc je spíše spojena s vnějšími vlivy, jako jsou znečištěná voda nebo potrava, než s mystickými silami a své současníky vybízel, aby poznali přirozenou schopnost těla samo se léčit a uzdravovat. Díky svým experimentům chemických a farmakologických vlastností řady látek a také díky tomu, že zastával úvahu Hippokrata, že „podobné je léčeno podobným“, byl považován za klíčovou postavu ve vývoji homeopatie. (Lockie, 2002)

1.2 Zakladatel homeopatie – Friedrich Samuel Hahnemann (1755–1843)

Samuel Hahnemann byl německý lékař, farmakolog a toxikolog, který se narodil 10. 4. 1755 v Míšni, v proslaveném „městě porcelánu“, nacházejícím se severně od Drážďan. Vystudoval knížecí školu v Míšni, kde se díky své snaživosti a zvláště vědychtivosti od svých spolužáků velice lišil. Po dokončení školy a po zkoušce dospělosti začal dále s vynikajícím prospěchem studovat medicínu v Lipsku. Poté pokračoval ve vzdělání na univerzitách ve Vídni a v Erlangenu. V roce 1799 promoval z lékařství a chemie a svou profesi začal vykonávat ve 24 letech. Později se oženil s nevlastní dcerou lékárníka a měli spolu jedenáct dětí. Hahnemann byl však velmi rychle znechucen naprostým nedostatkem účinných terapeutických prostředků a omezenými možnostmi tehdejší medicíny. Využívaly se velice drastické „vypouštěcí metody“, pouštělo se žilou, běžně se nasazovaly klystýry až do potrhání střev a doporučovaly se velké dávky projímadel. Také léky tehdy používané se mu zdály být příliš agresivní, a tak se rozhodl své praxi nadále nevěnovat. Aby však mohl podporovat svou rodinu, začal opisovat a překládat cizojazyčné knihy. Byl totiž znamenitým lingvistou a výborně ovládal přinejmenším pět jazyků. Díky překládání získal velké zkušenosti o minulé a tehdy současné medicíně, chemii a farmacii. K překladům přidával své poznatky a poznámky, které byly často dost „jedovaté“. (Boiron a kol, 2005, Janča, 2004)

1.2.1 První objevy

Při překladu knihy „Materia medica“ od skotského lékaře Williama Cullena s jistými rozpaky našel vysvětlení účinku chininové kůry, která se běžně využívala při léčbě malárie neboli bahenní zimnice. Právě tehdy ho napadlo zkusit provádět na sobě i na svých blízkých pokusy s chininovou kůrou, aby objevil její skutečné účinky. Hahnemann zjistil, že v době, kdy se těší dobrému zdraví, způsobuje u něj slabá dávka chininové kůry horečku a další příznaky, které jsou zcela shodné s průběhem bahenní zimnice, znovu potlačené chininovou kůrou v měřitelné dávce. A právě tento okamžik byl nazván „hodinou zrození homeopatie“. Díky pozorování na sobě samém Hahnemann vytvořil následující hypotézu: „Nemohla by substance, která je schopna u zdravého člověka vyvolat příznaky, potlačit stejné příznaky u nemocného“? Aby potvrdil tuto domněnku, začal provádět pokusy s tehdejšími farmakologickými substancemi na zdravém člověku. Zpočátku experimentoval na sobě, na své rodině a přátelích, později na nemocných, kdy využíval nízké dávky substancí, aby zabránil vzniku vážných intoxikací. Když viděl, že se často na začátku léčby zdravotní stav osoby zhoršil, zmenšil nemocnému množství léčivé substance, a tak vzniklo postupné ředění. Také zpozoroval, že místo snížení terapeutické účinnosti těchto ředění se tato účinnost naopak zesiluje, v důsledku prudkého protřepání mezi každým ředěním, což označil „dynamizací“. Klinické ověření této účinnosti mu přinesla většina jeho vyléčených pacientů. (Boiron a kol, 2005)

Homeopatie se začala rozvíjet, ale cesta jak ji prosadit byla obtížná. Medicína totiž stála proti homeopatii a Hahnemann byl velmi brzy vystaven reakcím některých lékařů a také si v té době zneprátelil lékárníky, protože předepisoval vždy jen jeden prostředek, což bylo pravým opakem běžné praxe. Od té doby, co Hahnemann odhalil princip funkce homeopatie při pokusu s chininovou kůrou, pracoval intenzivně šest let, aby tuto metodu vylepšil. Oficiální věda se však k Hahnemannovým teoriím postavila zcela záporně a on se s ní na několik let rozloučil. Teprve po dvanácti letech v roce 1796 začal opět svou lékařskou praxí, avšak léčil pouze svojí metodou. (Janča, 2004, Lockie, 2002)

1.2.2 Organon a jiná díla

Jeho nejslavnější dílo s názvem „Organon der rationalen Heilkunde“, do češtiny přeloženo jako „Organon racionální léčby“, ve kterém můžeme najít principy a zkušenosti z homeopatie, vychází v roce 1810. V roce 1812 přichází obrat v celé situaci. Hahnemann odjíždí do Lipska na lékařskou fakultu, kde začíná jako soukromý docent vyučovat. Později v roce 1819 vydává druhé, opravené a doplněné vydání, jehož název byl změněn na „Organon der Heilkunst“. Poslední šesté vydání rozpracované samotným Hahnemannem vychází až v roce 1921. Od roku 1811 začal zveřejňovat výsledky svých experimentů na zdravém člověku. Své dílo doplnil o znalosti svých žáků a v roce 1821 bylo vydáno jednosvazkové dílo: Pojednání o čisté Materii Medice, ke kterému v roce 1834 přidal druhý díl. (Boiron a kol, 2005, Janča, 2004)

V roce 1828 vyšlo Hahnemannovo další dílo: „Chronické nemoci a jejich homeopatická léčba“, ve kterém dopodrobna propracoval filozofii popsanou v Organonu. A na základě jeho zkušeností zde přidal další léky. (Castro, 1998, s 20)

Bylo nevyhnutelné provádět dvanáct let pokusy, aby Hahnemannova hypotéza, která je založena na principu podobnosti, byla schválena jako ověřená metoda. (Boiron a kol, 2005)

1.3 Hahnemannovi pokračovatelé

Samuel Hahnemann zemřel roku 1843, ale na jeho práci navázali další lékaři. Nejvýznamnější byl Dr. James Tyler Kent a dále také Dr. Constantine Hering, kteří mají zásluhu na popularizaci homeopatické léčby a na zavádění nových úvah a postupů do praxe. (Lockie, 2002, Wautersová, 2007)

1.3.1 Constantine Hering (1800-1880)

Constantine Hering vystudoval medicínu na univerzitě v Lipsku. V roce 1827 odjel na výzkumnou botanickou výpravu a do Německa odeslal podrobně vypracovanou zprávu týkající se jeho výzkumů, součástí zprávy bylo i zkoumání Lachesis, hada křovináče, které sám zrealizoval. Jeho manželka přitom zapisovala vše, co v deliriu po užití jedu říkal a dělal. Byl také jedním ze zakladatelů homeopatie v USA, kde založil první odbornou homeopatickou akademii a také uvedl do provozu Hahnemannovu lékařskou fakultu, která výborně prospívala a postupně získala skoro charakter univerzity. (Castro, 1998)

Hering prováděl celý život provingy léků a hodně toho napsal. Jeho nejznámější dílo se nazývá Heringovy zákony o průběhu léčby, které se staly důležitým návodem pro zhodnocení změn stavu pacienta. Také se dále zabýval Hahnemannovou teorií miasmů a navázal na úvahu, že jakákoliv nemoc může zanechat „dědičnou zátěž“ čili miasma. Byl první, kdo se pokoušel potencovat sekrety, které byly produkovány při nemocích, a experimentálně je dával pacientům, jejichž zdravotní stav byl po prodělané nemoci zhoršen. Miasma se tímto léčebným postupem očistí a u daného pacienta pak může působit indikovaný lék. Tento postup je nazýván Izopatie, což znamená léčení stejnou substancí nikoliv substancí podobnou a neshoduje se s klasickou homeopatií, která byla definována Samuelem Hahnemannem. (Castro, 1998, Lockie, 2002)

1.3.2 James Tyler Kent (1849-1916)

James Tyler Kent se stal největším americkým homeopatem, který byl pokládán za zakladatele moderní homeopatie. Dokončil medicínu ve své rodné Americe a založil si klasickou lékařskou praxi, které se věnoval do té doby, než jeho první manželka onemocněla a rozhodla se léčit homeopaticky. Po úspěšném vyléčení její nemoci, se s velkou energií začal zabývat homeopatií. Byl to člověk velmi zásadový a mravný, který pevně stál za správností svých názorů. Podporoval užívání velmi vysokých potencií a obvykle předepisoval potenci, která byla vyšší než 30 CH. Američtí homeopaté se v důsledku předepisování vyšších potencií, rozčlenili na dva konkurenční tábory. Jedni hájili podávání vysokých potencií, druhí naopak raději využívali nízké potence. (Castro, 1998, Čechovský, 1997)

Mezi jeho nejvýznamnější díla patří Repertorium, Filozofie a Materia Medica, která se stala jednou z nejpřístupnějších. Také propracoval jasné schéma, které umožňuje hodnotit přesněji účinnost předepsané léčby a kromě toho udělal i rozsáhlý výzkum nových látek, díky nimž byla Materia Medica homeopatických léků dále rozšířena. (Lockie, 2002).

Jak uvádí Lockie jeho schéma zahrnovalo tyto varianty: „ Pacientův stav se zlepšuje, pacientův stav se zhoršuje, pacientův stav zůstává nezměněn, pacientův stav se po počátečním zhoršení zlepšuje“. (Lockie, 2002, s 19)

Kentův obraz léku, známý jako „konstituční typ“ byl založen na emocionálních příznacích pacienta. Léky díky tomuto přístupu přestaly být posuzovány jen z čistě vědeckého a patologického hlediska. Ti, kdo uznávali Kentovy nové metody včetně užívání vysokých potencií, byli nazýváni jako Kentiáni. Po Kentově smrti se jeho vliv v USA ještě více rozšířil. (Castro, 1998)

1.4 Devatenácté století

1.4.1 Homeopatie v USA

Prostí lidé v USA byli běžně léčeni u bylinkářů a felčanů a díky tomu byla homeopatie také lépe akceptována a rychle se rozvíjela. Homeopaté byli pokládáni za vzdělance, kteří prováděli náročnou práci, a „metafyzické pojetí“ oslovovalo mnoho nábožensky založených lidí. V roce 1846 byla zřízena Americká asociace lékařů, která schválila etický kód, podle něž nemohli členové asociace spolupracovat s homeopaty. Místní i státní lékařské společnosti měly za úkol se „očistit“ od homeopatů a jejich přívrženců. Přesto však byla klasická medicína homeopatií pozitivně ovlivněna, přestalo se pouštět žilou, byla zdokonalena úroveň přípravy lékařů a několik homeopatických léků bylo předepisováno i v rámci klasické medicíny. (Castro, 1998)

V letech 1860-1890 zaznamenávala homeopatie v USA rozkvět. Byla založena řada homeopatických škol a prováděly se výzkumy mnoha nových léků. Na homeopatických fakultách se mohli na rozdíl od klasické medicíny vzdělávat i ženy a černoši. Také díky pevnému postavení homeopatie jak po stránce finanční, tak po stránce politické byly v USA vyvolány neshody mezi zastánci předepisování nízkých a vysokých potencií. Existovaly dva proudy homeopatie, mezi první proud patřili následovníci Hahnemannova a Kentova učení, kteří stále předepisovali léky podle konstituce pacienta, chápali osobnost jako celek a byli přesvědčeni, že se má přihlížet k psychickým a tělesným symptomům pacienta, také upřednostňovali podávání vysokých potencií. Jiný proud homeopatů pod vedením britského homeopata Dr. Richarda Hugese, předepisoval léky raději v menších dávkách a výhradně podle chorobných příznaků. (Castro, 1998, Lockie, 2002)

1.4.2 Homeopatie ve Velké Británii

V roce 1826 mladý lékař Dr. Frederic Hervey Quin navštívil Samuela Hahnemanna a nějaký čas studoval homeopatii v Lipsku., později se ještě rok vzdělával u Hahnemanna v Paříži. Dr. Quin byl britský lékař, který měl vlivné styky a vysoké sociální postavení a jeho lékařská praxe vzkvétala. V roce 1831 odjel do Evropy, kde se měl věnovat způsobu homeopatického léčení epidemií a byl přitom nakažen cholerou. Dr. Samuel Hahnemann mu předepsal přípravek Camphor, který ho uzdravil z cholery. (Castro 1998, Lockie, 2002)

V roce 1844 byla díky Dr. Quinovi, založena Bristská homeopatická společnost a v roce 1849 také otevřel první homeopatickou nemocnici v Londýně. Jak uvádí Lockie: „ Za cholerové epidemie roku 1854 byla v jeho nemocnici úmrtnost oproti běžným nemocnicím více než o polovinu nižší “. (Lockie, 2002, s 16)

Tuto informaci však celostátní lékařská komora neuveřejnila se zdůvodněním, že tyto statistiky by sankciovaly užívání metod, které jsou v rozporu s pravdivým poznáním a pokrokem lékařské vědy. (Lockie, 2002)

Dr. Frederic Hervey Quin se podílel na prosazování homeopatie z praktického hlediska. Naproti tomu mezi nejvýznamnější teoretiky a učitele patřili Robert Hudgeon, který přeložil do angličtiny Hahnemannovy texty a Richard Huges, jenž měl smířlivý postoj k ortodoxní medicíně a k homeopatii přistupoval s největší precizností a přísně vědecky. Byl proti užívání vysokých potencí a neuznával americké přístroje pro přípravu vysokých ředění. Byl nazýván jako „poloviční homeopat“, který si přál, aby rivalita mezi alopatickými lékaři a homeopaty neztěžovala život lékařům, ani bezradným pacientům, což by však znamenalo pohlčení homeopatie alopaticí. Po smrti upadl v zapomnění. (Castro, 1998)

1.5 Dvacáté století

Když Samuel Hahnemann v roce 1843 zemřel, homeopatie již zasadila pevné kořeny v mnoha částech světa. Stále však přetrvávalo nepřátelství a nedůvěra mezi zastánci konvenční medicíny a přívrženci homeopatie. Nové poznatky na sklonku 19. století upevnily postavení ortodoxních lékařů. Vývoj medicíny kráčel ruku v ruce s rozvojem farmaceutického průmyslu, který tvořil mocnou a účinnou sílu podporující alopatický přístup. Pozice alopatické medicíny byly posilovány, zato postavení homeopatie se díky její vnitřní nejednotnosti ještě zhoršilo. Medicína byla postupně čím dál víc ovlivňována

ekonomickými a politickými faktory, které vůbec nepřihlížely k zájmu o zdraví pacienta, ale vliv propagace zesílil a veřejnost stejně jako mnozí homeopaté vzrůstajícímu tlaku podlehla. V roce 1911 Americká lékařská asociace uzavřela mnoho homeopatických škol, neboť se mělo za to, že nabízejí vzdělání velmi nízké úrovně. Tato asociace vyvolala kampaň proti homeopatii. S velkým optimismem bylo také spojeno objevení penicilinu, kterým bylo možné léčit jakoukoliv chorobu. Plýtvání časem při odebírání homeopatického případu patřilo minulosti. (Castro, 1998, Lockie, 2002)

1.6 Homeopatie ve světě

Homeopatie se stala populární v mnoha Asijských zemích, od Pakistánu, Bangladéše a Nepálu až po Srí Lanku. V Indii v současné době patří homeopatie pod plnou podporu vlády a je oficiálně schválena jako samostatný lékařský obor. Rychle se vyvíjí a je také využívána společně s tradičním ajurvédským lékařstvím a konvenční medicínou. V Austrálii se zase homeopatické prostředky často používají v přírodním léčitelství a existuje zde silné propojení s naturopatií. (Castro, 1998, Lockie, 2002)

V jiných státech jako například ve Francii je homeopatie také velmi oblíbená. Homeopatické léky jsou tu volně prodejné ve většině lékáren a některé nemocnice zaměstnávají homeopatické poradce. Ve Francii stejně jako v Německu je rozvinutá komplexní homeopatie čili polyfarmacie, což znamená předepisování několika prostředků současně. Také se zde nachází několik vynikajících laboratoří, kde jsou vyráběny vysoce kvalitní léky. (Castro, 1998, Lockie, 2002)

V obou zemích jsou homeopatické léky částečně placeny z prostředků veřejného zdravotního pojištění a jsou využívány jako běžné léčebné možnosti velkým počtem lékařů. Od 19 století se homeopatie používá také ve Spojených státech amerických a v Kanadě. (<http://www.boiron.cz>)

Homeopatie se rozvíjí i v jihoamerických zemích, v popředí stojí Brazílie, Argentina a Mexico. V každé z těchto zemí provozují svou praxi tisíce homeopatů a jejich práce je na vysoké úrovni. (Castro, 1998)

Profesionální homeopat pocházející z Řecka a autor knihy Homeopatická věda, George Vithouklas založil v Athénách homeopatickou školu a kliniku, která zde funguje již dvacet let. George Vithouklas se zajímá, jak o problémy, které souvisí se způsobem působení homeopatických léků, tak také o otázky spíše metafyzického charakteru. Jeho přístup patří mezi ryze klasické a vychází z učení Hahnemanna a Kenta. Vylepšil po stránce jazykové Kentovo Repertorium a udělal je tak přístupnějším. Neocenitelným způsobem také přispěl k rozvoji homeopatie a to díky tomu, že se zaměřil na emoční a mentální stavy, které objasnil novým způsobem z hlediska moderní psychologie.

(Castro, 1998)

Postoj k homeopatii se často v jednotlivých zemích odlišuje. Zatímco v některých zemích je dovoleno pouze lékařům léčit prostřednictvím homeopatie, jiné státy jako například Německo, Velká Británie či Kanada mají k dispozici zákony přesně určený systém nelékařských profesí s odpovídající kvalifikací, které mohou rovněž jako lékaři nabízet homeopatické léky. (<http://www.boiron.cz>)

1.7 Homeopatie v ČR

V roce 1816 u nás vzniklo první homeopatické pracoviště na Pražské invalidovně, které se stalo prvním experimentálním pracovištěm v Evropě. Později, když byla homeopatie v roce 1819 zakázána, mohla se provádět víceméně jen individuálně. Nejvíce byla zachována v oblastech s německým obyvatelstvem, kde zřejmě fungovaly tradice. Díky komerčním zájmům, vznikly i některé homeopatické lékárny u nás. Po druhé světové válce zájem medicíny o homeopatii opadl a v roce 1961 byla zavřena i poslední homeopatická lékárna. Nadále homeopatie jen strádala a realizovali ji pouze jednotlivci, kteří si museli léky vyrábět sami. (Janča, 2004)

Devadesátá léta přinesla v některých případech až překotný rozmach homeopatie a homeopatie se začala objevovat i na poli české medicíny. Do České republiky se šířily informace především z Francie, Rakouska a Německa a našli bychom zde i díla anglické homeopatické školy, později také holandské a indické. K homeopatii se obrátilo mnoho lékařů, kteří viděli limity klasické medicíny a měli zájem své terapeutické možnosti rozšířit o nové přístupy používající přirozených sil těla k uzdravení. Také zde byla založena první lékařská homeopatická společnost, na Státním ústavu pro kontrolu léčiv byly evidovány první homeopatické léky a konaly se první odborné kurzy a školení. Od roku 1991 v České republice existuje mezinárodní škola klinické homeopatie

nazývána CEDH, která se nachází v 17 zemích světa a partnersky spolupracuje s 15 různými univerzitami. Ačkoliv se o homeopatii doma i ve světě stále hodně diskutuje, neustále o ni stoupá zájem jak mezi odborníky, tak i laiky. V současné době v České republice můžeme najít dvě lékařské homeopatické společnosti: (<http://www.boiron.cz>)

1. Homeopatická lékařská asociace (HLA)
2. Česká lékařská homeopatická společnost. (ČLHS)

2 ZÁKLADNÍ HOMEOPATICKÉ ZÁKONY A TEORIE

2.1 Základní homeopatické zákony

Základem homeopatie je zákon podobnosti a zákon nekonečně malých dávek. Homeopatie je složena z řeckých slov homois (stejný) a pathos (utrpení, nemoc) a nazývá se jako léčba „stejného stejným“. (Janča, 2004)

2.1.1 Zákon podobnosti

Zákon podobnosti je hlavním principem homeopatické léčby. Jak uvádí Stumpf: „Lék může nemocného vyléčit tehdy, když u zdravého člověka vyvolává podobné příznaky, jakými trpí nemocný“. (Stumpf, 2009, s 11)

Pro výběr homeopatických prostředků je zákon podobnosti určující dodnes. Je důležité znát přesné působení všech homeopatických léků, aby se na základě zákona podobnosti mohlo léčit. Provádění pokusů na zdravém člověku s minerálními, živočišnými, rostlinnými substancemi a praktickou zkušeností generací homeopatů, byla vytvořena pro každý jednotlivý lék sbírka symptomů, které může vyvolat u zdravého člověka. (Stumpf, 2009)

2.1.2 Zákon o nekonečně malých koncentracích podávaných léků

Druhým základním principem homeopatie je podávání léku ve vysoce zředěných koncentracích. Zákon „nekonečně malých koncentrací“ říká: „že, každý prostředek, který je schopen v měřitelných množstvích vyvolat určitý symptom u zdravého člověka, může tentýž symptom léčit, ovšem často v nepředstavitelně malých dávkách“. (Janča, 2004, s 16)

Jak je patrné z pokusů vedených Hahnemannem, postupné zmenšování dávek použitých substancí směřuje k infinitezimálním dávkám, které jsou schopné účinkovat až po protřepání mezi každým ředěním. Cílem se stává dynamizace aktivního přístupu. Léčebný účinek infinitezimálních dávek je prokázán řadou klinicky ověřených výsledků pokusů a pozorování. (Boiron a kol, 2005)

2.1.3 Holistický přístup

Homeopatický lék nemá být nikdy předepsán jen podle názvu nemoci, na zcela ohraničenou místní patologii. Měl by být zvolen podle souhrnu všech psychických a fyzických charakteristik konkrétního jedince, což je nazýváno totalita symptomů. Zabýváme se celou osobností člověka, ne jen hmotným tělem, ale také „tělem“ mentálním a emocionálním. (Castro, 1998, Čechovský, 1997)

2.2 Zákony léčby

Léčba a návrat některých dříve prodělaných obtíží, probíhá podle pravidel, které se nazývají Heringovy zákony. Tyto zákony léčby jsou výsledkem pozorování účinku homeopatického léku na nemocných. (Čechovský, 1997)

Constantine Hering je vyjádřil následujícím způsobem:

1. V průběhu léčby se příznaky přesunují od orgánů vnitřních (tedy pro život nejdůležitějších) k vnějším (méně důležitým) orgánům a tkáním.
2. Uzdravování po těle obvykle probíhá shora dolů, takže např. na hlavně symptomy zmizí jako první a po nich postupně symptomy na končetinách.
3. Staré příznaky během léčení často znovu vycházejí na povrch, obvykle v opačném pořadí, než v jakém se objevily původně. (Lockie, 2002)

3 VÝROBA HOMEOPATICKÝCH LÉKŮ

Homeopatické léky se vyrábějí ve specializovaných homeopatických laboratořích za velmi přísných podmínek uchování čistoty a kvality léků. (Formánková a kol, 2008).

Princip výroby je založen na mnohonásobném ředění a následném protřepání účinných látek až do podoby konečného homeopatického léku. (<http://www.boiron.cz>)

3.1 Vstupní suroviny

Homeopatické prostředky se připravují z různých výchozích látek jak z produktů rostlinných nebo živočišných, tak i z chemických produktů anorganických (měď) nebo organických (žlázy).

1. *Rostlinný základ:* matečné tinktury rostlinného původu se získávají alkoholovým macerováním celých rostlin nebo jejich částí. Rostliny se používají většinou čerstvé, jen málokdy sušené. Macerace se provádí nejméně tři týdny v nádobách ze skla nebo nerezavějící oceli. Po ukončení macerování, jsou matečné tinktury za přísné kontroly slévány, filtrovány a zpracovávány při specifických podmínkách, které zahrnují teplotu, omezení světla, provzdušnění atd. Množství takto připravené matečné tinktury můžeme přirovnat k desetinásobku počátečního množství zpracované látky.

2. *Živočišný základ:* k alkoholovému macerování v poměru 1:20 se používá buď celých živočichů (včel, mravenců) nebo jejich částí, orgánů či sekrecí např. inkoust sépie nebo jedů např. jed hada křovináče.

3. *Chemický základ:* může být původu anorganického i organického. Jsou zde využívány jednoduché nebo složené látky jako jsou kovy, polokovy, hormony, vitamíny, ale také chemické komplexní sloučeniny přírodního nebo syntetického původu např. Natrum muriaticum. (Boiron a kol, 2005)

3.1.1 Bioterapeutika

Rozumíme jimi léky, které jsou získávané z produktů chemicky nedefinovaných, jako jsou například séra, vakcíny, toxiny, anatoxiny či viry, dále zde můžeme zahrnout léky získané ze sekretů nebo patologických exkretů (např. Psorinum) nebo z čistých mikrobiálních kultur např. (Colibacillinum), lyzát, který vzniká z produktů Escherichia Coli. (Boiron a kol, 2005)

3.1.2 Izoterapeutika

U těchto léků musí být první ředění vždy sterilizováno a jsou jen na lékařský předpis.

Rozeznáváme dva druhy izoterapeutik:

1. Auto-izoterapeutika, která se čerpají z biologického vzorku nemocného jako je např. hnis, sputum, moč za podmínky, že tento vzorek je využíván pouze k potřebám nemocného, kterému byl odebrán a neobsahuje krev, neboť krev byla z bezpečnostních důvodů z izoterapeutických přípravků vyřazena (AIDS).
2. Hetero-izoterapeutika se získávají z alergenů jako je pyl, kočičí chlupy, bytový prach, roztoči. (Boiron a kol, 2005)

3.2 Ředění

Jednotlivá ředění jsou připravována z matečné tinktury, což je látka chemického nebo živočišného původu, která vzniká máčením látky ve směsi vody a alkoholu nebo u nerozpustných látek třením s laktózou. (Boiron a kol, 2005)

Hahnemannovy teorie říkají, že tím je roztok silnější, čím více je zředěn a tím vyšší je číslo, které určuje jeho potenci. Méně zředěný roztok není tak účinný a číslo označující jeho potenci je nižší. (Lockie, 2002)

3.3 Způsoby ředění

V homeopatii existuje několik typů ředění. Ať už si vybereme jakýkoli druh ředění, bude jeho příprava vždy náročná a je nutno ji provádět s co největší pečlivostí. Aby byl vzduch v laboratořích co nejčistší a příprava ředění byla zachována, je zde zaveden filtrační systém, která maximálně zmenšuje znečištění ovzduší. Čistota ovzduší by však nemohla být dostačující, kdyby se základní substance a rozpouštědlo pečlivě nekontrolovaly. Lahvičky používané pro ředění jsou třikrát po sobě umývány vodou zbavenou minerálů a potom se sterilizují při 180 stupních Celsia po dobu jedné hodiny. (Boiron a kol, 2005)

3.3.1 Centizemální ředění podle Hahnemanna – CH

Je to nejčastěji používané ředění. Probíhá tak, že se ve zvláštní lahvičce smíchá jeden díl tinktury s 99 díly rozpouštědla a poté je směs protřepána neboli „dynamizována“ pomocí vibračního přístroje (ředění v poměru 1:100), takto vznikne první ředění léku podle Hahnemanna s označením 1 CH. Číslo, které je napsáno v názvu léku před zkratkou CH,

označuje počet jednotlivých ředění. Spojením jednoho dílu ředění 1 CH s 99 díly rozpouštědla v další lahvičce a následným protřepáním neboli dynamizací získáme ředění 2 CH, a tak postupujeme pořád dále až do 30 CH. Na přípravu takového ředění musíme tedy mít 30 lahviček. Nejčastěji předepsaná centizemální neboli setinná ředění, která existují, jsou 5, 9, 15, 30. (Boiron a kol, 2005, Formánková a kol, 2008)

3.3.2 Decimální ředění podle Hahnemanna – DH

Jedná se o jiný typ ředění, které je založeno na ředění základní substance v poměru 1:10 připravené podle stejné metody jako ředění centizemální. Takto vzniklý lék se označuje zkratkou DH. Decimální ředění, která jsou nejčastěji předepisovaná, mohou být 1 DH, 3 DH, 6 DH. (Boiron a kol, 2005, Formánková a kol, 2008)

3.3.3 Korsakovské ředění – K

V roce 1832 navrhl ruský občan Korsakov metodu ředění, která je nazývána „ředění v jedné lahvičce“, aby zabránil nutnosti použití velkého počtu lahviček. Do lahvičky se vlije 5 ml matečné tinktury a po protřepání se z ní odsaje 99% obsahu lahvičky. Tímto postupem se v lahvičce zachová asi 1% původní látky. Do lahvičky se potom přidá voda, která je zbavená veškerých nečistot, aby rozředila zbytek matečné tinktury, která zůstala na stěnách lahvičky. Po důkladném protřepání vznikne první korsakovské ředění – 1 K. Pokud postup opakujeme, získáme druhé korsakovské ředění a tak dále. Mezi nejčastěji předepisovaná ředění patří ředění 200 K, 1000 K, 10 000 K. Většinou jsou tato ředění k dostání pouze na lékařský předpis. Aby se dosáhlo vysokých ředění, požaduje tato metoda velké množství operací. (Boiron a kol, 2005)

3.4 Tření (Triturace)

O tření neboli trituraci můžeme hovořit, když látky, které se nemohou rozpouštět ve vodě a v alkoholu se mísí s laktózou. Jedna dávka základní substance se dlouhou dobu tře ve třecí misce s 99 dávkami laktózy a takto vznikne rozetřená hmota 1 CH. Pokud postup opakujeme ve druhé třecí misce, získáme 2 CH, v další misce 3 CH v podobě prášku. Už z prášku 3 CH můžeme získat tekutý roztok a to rozpuštěním jednoho dílu prášku v 99 dílech rozpouštědla, což je voda zbavená nečistot nebo alkohol, vznikne nám tedy tekutý roztok 4 CH. Tento způsob může být používán před následným ředěním. (Boiron a kol, 2005)

3.5 Dynamizace

Dynamizace je postup, který byl objeven Samuelem Hahnemannem a znamená, že vzniklý roztok se energicky protřepává nebo sklepává o pevnou podložku po každém naředění, Hahnemann věřil, že kapalina se tímto způsobem potencuje, tzv. se zesiluje účinek léku. (Lockie, 2002)

Aby byla zajištěna maximální kvalita a stabilita léku, dynamizace je v současné době prováděna na specializovaných přístrojích v přísně kontrolovaném procesu výroby. Při dynamizaci jinak také nazývané potenciaci, vznikají tzv. specifické léčebné účinky homeopatických prostředků. ([http:// www.boiron.cz](http://www.boiron.cz))

3.6 Impregnace

Ve fázi impregnace je připravený roztok v požadovaném ředění nanášen na neutrální základ, což jsou nejčastěji granule, které vznikají ze směsi laktózy a sacharózy. Ve zvláštních nádobách je za stálého promíchávání vstřikován roztok na granule, čímž dochází k postupnému nasycení granulí roztokem. Homeopatické roztoky mohou být nanášeny také na jiné lékové formy. Mezi které patří například tablety, z nichž je možné vyrábět sirupy nebo masti. ([http:// www.boiron.cz](http://www.boiron.cz)).

V roce 1969 vznikl postup tzv. trojí impregnace, který je schopen hlubšího pronikání a celistvějšího rozptýlení látky do granule. (Boiron a kol, 2005)

4 HOMEOPATICKÉ PROSTŘEDKY

4.1 Definice homeopatického léku

Homeopatický lék je složen z jedné nebo více léčivých látek, účinkuje v infitezimální dávce a vzniká postupným ředěním a dynamizací. (Boiron a kol, 2005)

4.2 Předepisování homeopatických léků

Je založeno na porovnání dvou vyšetření:

1. klinický obraz pacienta
2. patogenetický obraz, který plyne z experimentování se substancí na zdravém člověku

Lék vyvolávající nejpodobnější příznaky je nazýván „simillimum“. Klinický obraz zahrnuje společné znaky, které lze pozorovat u nemocného. (Boiron a kol, 2005)

Tyto příznaky dělíme na:

1. Lokální znaky: objektivní znaky zjištěné při prohlídkách např. bradavice, hematom, ekzém
2. Obecné znaky: projevují se obecnou reakcí, jako je např. kašel, horečka, průjem
3. Psychické znaky: vyjadřující změny obvyklého chování člověka, které podnítl nemoc
4. Anatomicko patologické znaky: zde řadíme histologické znaky

Lokální a obecné znaky jsou velmi důležité pro volbu homeopatického léku.

Reakční modality: se snaží vymezit změnu symptomů ve smyslu zlepšení nebo zhoršení pod vlivem okolností vnějších nebo fyziologických. Jsou to individuální reaktivity pacienta např. zlepšení bolesti v krku studenými nápoji nebo svědění, které ustupuje v horké vodě. (Boiron a kol, 2005, Formánková a kol, 2008)

4.3 Výhody homeopatických léků

Homeopatické léky nejsou toxické, nemají nežádoucí účinky, nevzniká na nich závislost. Mohou je užívat všechny věkové skupiny, včetně těhotných žen, novorozenců a starých lidí. Je možné je také kombinovat s klasickými léky a účinnost léků se nijak neovlivňuje. (Formánková a kol, 2008)

4.4 Nevýhody homeopatických léků

Nevýhodou je to, že všechny homeopatické prostředky obsahují cukr, a tak je důležité, aby diabetičtí pacienti užívali, buď lihové kapky, nebo homeopatický lék naředili ve vodě. (Formánková a kol, 2008)

4.5 Skladování homeopatických léků

Homeopatické prostředky by se neměly skladovat s některými těkavými látkami jako je např. kafr či parfémy, protože tyto léky mohou znehodnotit účinek homeopatických léků. Tuby s granulemi se také nemohou uchovávat při teplotách nad 40 stupňů Celsia, jinak by se mohl změnit jejich terapeutický účinek. (Formánková a kol, 2008)

4.6 Druhy homeopatických prostředků

Mezi homeopatické prostředky patří mimo uvedené také jiné formy homeopatických léků jako například čípky, injekce či vaginální globule. (Formánková a kol, 2008)

1. Granule a globule

Patří mezi nejoblíbenější formu homeopatických prostředků a jsou pro homeopatii specifické. Existují jako malé kuličky, které vznikají ze směsi laktózy a sacharózy a jsou vyráběny ve specializovaných turbínách. Vyrobení globulí trvá asi dva týdny a granule se vyrábí ještě o několik dnů déle. Tyto neutrální granule a globule jsou změněny na léky tak, že jsou impregnovány léčivou látkou v požadovaném ředění. (Boiron a kol, 2005, Formánková a kol, 2008)

Granule jsou připravovány v tubách po 4 g, což je 80 granulí a jsou získávány ve všech používaných ředěních. Globule jsou menší velikosti než granule. Jedna tuba představuje dávku 1 g a zahrnuje asi 200 globulí. Tato dávka se přijímá najednou a globule se nechají pomalu rozpustit pod jazykem. (Boiron a kol, 2005)

2. Kapky

Kapky se připravují spíše v nižších ředěních nebo ve směsích. Užívají se, buď přímo, nebo zředěné ve trošce vody. Obsahují však přes 50 % alkoholu, proto by neměly být dávány kojencům a dětem. (Formánková a kol 2008, Stumpf, 2009)

3. Tablety

Existují jako potencované látky lisované s mléčným cukrem. Jsou získávány strojně zpracováním práškových látek. Osoby, které však nesnáší mléčný cukr, by je neměli užívat. (Janča, 2004, Stumpf, 2009)

4. Tinkтуры

Jsou nepotencované látky určené k zevnímu použití (neředěné nebo ředěné), které se připravují z čerstvých nebo sušených většinou práškových částí bylin, ale také z rozdrcených zvířecích látek, jako jsou např. pavouci či sušený hadí jed. Mohou se také vyrábět macerací celých živočichů např. mravenců nebo včel. Látky jsou macerovány lihem a vznikají efektivní základní látky. Patří zde například tinktury Calendula nebo Hypericum. (Janča, 2004, Stumpf, 2009)

5. Masti

Homeopatické masti obsahují tinkturu homeopatického léku a masťový základ. K dispozici jsou homeopatické masti, jak s potencovaným, tak i s nepotencovaným obsahem jednotlivých prostředků. Masti jsou používány na postižené části těla, například v případě ran je to mast Calendula. (Stumpf, 2009)

6. Esence

Čerstvé byliny nebo jejich části např. květy, pupeny či listy se získávají, tak, že se lisují a šťáva, která tímto procesem vznikne, se do dalšího zpracování uchovává v lihu. (Janča, 2004)

7. Roztoky

Roztoky se vyrábějí především z rozpustných solí a kyselin. Později se upravují lihem nebo vodou, vzácněji kapalinami, podle toho jakou mají rozpustnost. (Janča, 2004)

8. Trituráty

Trituráty se jinými slovy nazývají prášky nebo těry, vznikají z nerozpustných látek, mezi, které můžeme například zahrnout minerály, sušené části bylin jako je kořen či kůra. Jejich výroba je založena na tření, které se provádí v třecích miskách. (Janča, 2004)

9. Monokomponentní homeopatické léky

Tyto léky obsahují jen jednu jedinou účinnou látku, jsou to tzv. jednosložkové léky neboli monokomponenty. Vyrábějí se nejčastěji jako granule nebo kapky. (Boiron a kol, 2005)

10. Polykomponentní homeopatické léky

Tyto směsi obsahují více jednotlivých homeopatických prostředků, jsou to tzv. vícesložkové léky jinak řečeno polykomponenty. Najdeme je často ve formě dražé, tablet, kapek nebo sirupu. (Stumpf, 2009)

4.7 Dávkování a způsob užívání

4.7.1 Správné užívání

Způsob užívání homeopatických přípravků záleží na druhu obtíží, které přípravek může léčit a na lékové formě, ve které homeopatický lék existuje. Je důležité, aby způsob užívání doporučený odborníkem jako je např. lékař, homeopat či lékárník byl vždy dodržován. (<http://www.boiron.cz>)

Homeopatické léky by měly být aplikovány 15 minut před jídlem nebo 30 minut po jídle. Daný počet granulí nebo tablet se vloží do úst a ponechá se zvolna rozpustit na jazyku nebo na patře, nezapíjí se. Léky se dostávají do kontaktu s ústní sliznicí, proto je vhodné, aby v ústech nebyly přítomné některé aromatické látky např. mentol, káva či tabák a ústa zůstala čistá. (Formánková a kol, 2008)

Výběr lékové formy závisí i na způsobu užití. Zdali se jedná o opakované užívání např. během dne nebo o jednu, týdenní či měsíční dávku.

Četnost užívání léků je také posuzována z hlediska výše ředění:

Nízká a střední ředění

Značíme je 5 CH jako nízké ředění a 9 CH střední ředění. Jsou časově omezeny, shodují se s příznaky v místní oblasti nebo s celkovými. Aplikujeme je především u akutního onemocnění a podáváme 2-3 krát denně, dokud příznaky nezmizí.

Vysoká ředění

Zde patří ředění 15 CH a 30 CH, které předepisuje lékař. Užívají se obvykle 1 krát týdně nebo 1 krát za dva týdny a to většinou u citlivých osob, chronických onemocnění nebo je-li příčinou psychická porucha. (Boiron a kol, 2005)

Jednotlivé stupně ředění jsou pro přehlednost rozlišeny různými barvami tub, v České republice jsou nejčastěji používané ředění 5 CH, které je označováno zelenou tubou, 9 CH – modrou tubou, 15 CH – oranžovou tubou a 30 CH fialovou tubou.

(<http://www.boiron.cz>)

4.7.2 Správné dávkování

U běžných indikací je obecně užíváno 5 granulí (1 dávka roztoku) 1 krát – 3 krát denně. U akutních stavů však může být podání léku častější, u některých onemocnění naopak méně časté. Je také velmi důležité v případě potřeby každé onemocnění konzultovat s lékařem. (<http://www.boiron.cz>)

4.7.3 Dávkování v těhotenství, u novorozenců, kojenců a dětí

V těhotenství není potřeba měnit potenci a dávkování, protože homeopatické prostředky jsou dobře tolerované stejně jako u kojenců a dětí. Problémy v těhotenství či u kojenců však potřebují vždy profesionální léčbu. (Stumpf, 2009)

U novorozenců a kojenců lék podáváme po lžičkách v doporučených intervalech a rozpuštěný v malém množství vody např. 10 granulí v 1 dcl převařené kojenecké vody. Jedna dávka odpovídá jedné lžičce. Každý den se připraví stejným způsobem nový roztok. (Formánková a kol, 2008)

4.8 Homeopatické léky a zákony

Všechny polykomponentní homeopatické léky a část monokomponentů jsou v lékárnách volně prodejné bez lékařského předpisu a u nás je pojišťovny nehradí. Homeopatické léky patří pod dohled Státního ústavu pro kontrolu léčiv a jsou zde registrovány tzv. zjednodušeným postupem registrace, který hodnotí pouze kvalitu a bezpečnost léků, nedovoluje však schvalovat oblast použití homeopatického přípravku a podávat důkazy léčebné účinnosti. Proto není povoleno na příbalových letácích a na obalech uvádět indikace daného přípravku ani v případě, že je přípravek volně dostupný bez lékařského předpisu. Je třeba se vždy řídit doporučením odborníka, lékaře, homeopata nebo lékárníka. (<http://www.boiron.cz>)

4.9 Interakce s jinými terapiemi

Není známo, že by homeopatické léky měly vliv na účinek jiných nehomeopatických léčiv. Proto je možné k podpoře průběhu léčby, užívat homeopatický lék souběžně s tradičními léky. S homeopatií by však neměly být kombinované terapie, které působí stejně jako ona energeticky. Patří zde např. Bachovy květy, akupunktura či léčivý magnetismus. (Stumpf, 2009)

5 HOMEOPATIE V TĚHOTENSTVÍ A PŘI PŘÍPRAVĚ NA POROD

V průběhu těhotenství a porodu probíhají v ženském těle velké změny, které mu přináší zátěž, jak po tělesné, tak i po psychické stránce. Při ochraně zdraví matky a dítěte má zásadní význam konvenční medicína, jelikož je však těhotenství obdobím, v němž by se žena měla mnoha lékům vyhnout, je dobré vyzkoušet také jiné doplňkové způsoby terapie. Mezi výhody homeopatických léků patří to, že nejsou toxické, neohrožují vývoj plodu. Pokud dodržujeme zásady výběru potence a dávkování, nedochází k vedlejším účinkům a v těhotenství jsou bezpečné. (Jouanny a kol, 2000, Peters, 2007)

5.1 Těhotenství

1. Nauzea, zvracení

Nevolnost a zvracení se v těhotenství vyskytují poměrně běžně, především když se jedná o první graviditu. Předpokládá se, že proměnlivé hladiny hormonů v těhotenství mají vliv na mozkové centrum, které způsobuje zvracení. Často ženy trpí nevolností se zvracením ve druhém a třetím měsíci těhotenství, i když k tomu nemusí nezbytně docházet právě ráno. Příznaky obvykle zmizí do 14-16 týdnu, ovšem u některých pacientek se objevuje neutěšitelné zvracení nazývané hyperemesis gravidarum, které v organismu může vyvolat dehydrataci a chemickou nerovnováhu. V extrémně těžkých případech je nutné ženu hospitalizovat. (Lockie, 2002)

Základní léky

Ipecacuanha (Ipeca) 9 CH – Hlavěnka dávivá

Indikace: nauzea se zvracením nezlepšuje, časté vydatné slinění, jazyk je čistý, chuť k jídlu zachována. **Dávkování:** 5 granulí v rytmu nevolností.

Ignatia amara 9 CH – Kulčiba (Boby svatého Ignáce)

Indikace: nauzea, kterou způsobí sebemenší pach, zlepšuje se jídlem, je zde silná přecitlivělost na rozpory, protikladné potíže, vhodná i v případě nechtěného těhotenství nebo špatně snášeného těhotenství. **Dávkování:** 5 granulí v rytmu nevolností. (Boiron a kol, 2005)

Sepia 9 CH – Sépie obecná

Indikace: řadíme ho mezi klíčový lék pro těhotnou ženu. Pomáhá při těhotenském nucení na zvracení i při zvracení způsobné pachy z jídla. Objevuje se zde chuť na kyselé nebo octem okyselené pokrmy, nechť k mléku, nepotlačitelná nauzea. **Dávkování:** 5 granulí v rytmu nevolností. (Boiron a kol, 2005, Formánková a kol, 2008)

Symphoricarpus 9 CH – Pálemník bílý

Indikace: nauzea a zvracení, které se zhoršují sebemenším pohybem, je zde nechť k jídlu. **Dávkování:** 5 granulí v rytmu nevolností. Pokud se navíc připojí závratě, je vhodné použít léky na kinetózy: *Cocculus*, *Tabacum*, *Petroleum* nebo vyzkoušet *Tabacum Composé* (10 kapek 3 krát denně nebo 3 granule 3 krát denně). Je především nezbytně nutné poradit se s lékařem. (Boiron a kol, 2005)

2. Potíže při močení

Těhotná žena často trpí zácpou, což vyvolává tlak na úrovni močového měchýře a tím problémy s močením. Nejprve se musíme ubezpečit, je-li pravidelně vyšetřována moč a zjišťována přítomnost bílkovin. (Boiron a kol, 2003)

Základní léky

Sepia 9 CH – Sépie obecná

Indikace: častá nutkavost na močení s pocitem tlaku na močový měchýř. **Dávkování:** 5 granulí 4-5 krát denně.

Staphysagria 9 CH – Stračka

Indikace: pocit pálení mezi močením nebo pocit odkapávání moči po vymočení. Při problémech s močením v těhotenství indikace léku *Staphysagria* také souvisí se špatně snášeným těhotenstvím, zvýšenou mrzutostí a přecitlivělostí. **Dávkování:** 5 granulí 4-5 krát denně.

Cantharis 9 CH – Puchýřník lékařský (Španělská muška)

Indikace: výskyt bolesti před, během a po močení, v případě zánětu močového měchýře. **Dávkování:** 5 granulí 4-5 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

Equisetum hiemale 5 CH – Přeslička přezimující

Indikace: bolesti po mikci. **Dávkování:** 5 granulí po každém močení. (Boiron a kol, 2005)

3. Žaludeční potíže

Příčinou je stlačení žaludku, které způsobuje reflexní obtíže, překyselení a pálení. (Boiron a kol, 2005)

Základní léky

Monokomponentní přípravky

Robinia pseudo - acacia 5 CH – Trnovník akát

Indikace: převažuje překyselení žaludku. **Dávkování:** 5 granulí 3-4 krát denně.

Iris versicolor 5 CH – Kosatec různobarevný

Indikace: převládá pálení žaludku. **Dávkování:** 5 granulí 3-5 krát denně.

Polykomponentní přípravky

Gastrocynésine – 1 nebo 2 tablety nechat zvolna rozpustit v ústech 15 minut před jídlem. (Boiron a kol, 2005)

4. Varixy, pocit těžkých nohou

Pocit těžkých nohou a varixy se obvykle mohou zhoršit delším stáním a teplem. Důsledkem zpomalení krevního oběhu se vytváří otoky, zvláště v kotnících, nejčastěji k večeru. Těhotné ženy mají sklon ke vzniku varixů následkem zpomalení krevního oběhu. (Boiron a kol, 2005)

Základní léky

Monokomponentní přípravky

Vipera redi 5 CH – Zmije skvrnitá

Indikace: pocit těžkých nohou s vystřelujícími bolestmi, zhoršuje se ve vertikální poloze, zlepšení zvednutím nohou. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

Arnica montana 9 CH – Prha chlumní

Indikace: těžké nohy doprovázené pocitem pohmoždění, podlitiny, bolestivé varixy.

Dávkování: 5 granulí 2 krát denně.

Apis mellifica 9 CH – Včela medonosná

Indikace: ostrý, pálivý edém, zmírňuje se studenými obklady. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně.

Pulsatilla 9 CH – Koniklec luční

Indikace: venózní stáza dolních končetin, mramorované nohy, zhoršuje se teplem, zlepšuje se odpočinkem, pobytem na čerstvém vzduchu. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

Léky na ztrátu elasticity venózní stěny:

Calcarea fluorica 9 CH – Fluorid vápenatý

Indikace: zlepšuje se teplem a teplými obklady. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně.

Fluoricum acidum 9 CH – Kyselina fluorovodíková

Indikace: zhoršuje se teplem, zlepšení studenými obklady. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

Polykomponentní přípravky

Hamamelis composé: 20 kapek nebo 5 granulí 3 krát denně.

Aesculus composé: 20 kapek nebo 5 granulí 3 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

5. Emocionální problémy

Základní léky

Sepia 30 CH – Sépie obecná

Indikace: reakční stavy deprese provázené pesimismem, v případě černých myšlenek, navrátí optimismus. **Dávkování:** 5 granulí každé ráno. (Formánková a kol, 2008)

5.2 Příprava na porod

Homeopatie může být do značné míry nápomocná většině žen, které se blíží k termínu porodu. Zhmoždění tkáně a krvácení, které porod doprovází, se používáním homeopatického léku *Caulophyllum* v posledních týdnech těhotenství a léku *Arnica montana* bezprostředně před porodem sníží na minimum. *Caulophyllum* také posiluje dělohu, napomáhá zdravým děložním stahům a zmenšuje riziko, že rodička bude po porodu příliš unavená. (Barry Rose a kol, 2004)

5.2.1 V osmém měsíci těhotenství

Základní léky

Arnica montana 9 CH – Prha chlumní

Indikace: pro správnou činnost svalů a cév, omezuje zhmoždění tkáně a krvácení při normálním porodu, prevence vzniku krvácení. **Dávkování:** 5 granulí denně.

Gelsemium 15 CH – Jasmín virginský

Indikace: strach a úzkost před porodem. **Dávkování:** 5 granulí denně. (Boiron a kol, 2005)

5.2.2 Osm dnů před porodem

Základní léky

Caulophyllum thalictroides 5 CH – Samorostlík či Ženský kořen

Indikace: nepoddajnost děložního hrdla, výskyt spastických bolestí ke konci těhotenství a po porodu. **Dávkování:** 5 granulí 2 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

6 HOMEOPATIE BĚHEM PORODU A V ŠESTINEDĚLÍ

6.1 Porod

Homeopatické léky mohou usnadnit porod jak z hlediska fyziologického, tak i psychologického např. v případě úzkosti. Ženám, které by měly podle všech předpokladů porodit normálním způsobem, a hlavně prvorodičkám, u nichž má porod vždy delší trvání než u několikanásobných rodiček, mohou být téměř systematicky předepsány dva následující léky. (Boiron a kol, 2005, Jouanny a kol, 2000)

Caulophyllum thalictroides 5 CH – Samorostlík či Ženský kořen

Indikace: uvolňuje děložní hrdlo, napomáhá při nepravidelných a neúčinných kontrakcích, posiluje děložní činnost. **Dávkování:** po nástupu porodní činnosti 5 granulí po 30 minutách, po odtoku plodové vody 5 granulí každých 15 minut.

Actaea racemosa 9 CH – Samorostlík klasnatý

Indikace: silné nepravidelné bolesti způsobené stahy hrdla, zlepšení přikrčením stehen k pánvi, při porodu se střídá s lékem *Caulophyllum 5 CH*. **Dávkování:** stejné jako u *Caulophyllum*. (Jouanny a kol, 2000)

6.2 Poporodní období

Ženám je po porodu doporučováno používat některé léky automaticky, na lepší hojení a zmenšení únavy způsobené porodem. (Formánková a kol, 2008)

6.2.1 Hojení ran po porodu

Základní léky

Arnica montana 9 CH – Prha chlumní

Indikace: hojí nástřihy hráze, je používána po císařském řezu, snižuje krvácení při očistkách, urychluje zavinování dělohy, zmenšuje jakoukoliv formu krvácení. **Dávkování:** užívá se 5 granulí různě často, v porodnici 3 krát denně, doma 1-3 krát denně podle obtíží. (Formánková a kol, 2008)

Staphysagria 9 CH – Stračka

Indikace: důležitý lék po císařském řezu, podporuje hojení řezných ran, vzniká tenká jizva. V kombinaci s lékem Arnica montana 9 CH. **Dávkování:** 5 granulí 1-3 krát denně podle bolestivosti.

Pyrogenium 9 CH – Bioterapeutikum, autolyzát svalové tkáně a lidské placenty

Indikace: lék se užívá jako prevence hnisavých komplikací. Je doporučován automaticky u porodů císařským řezem, pokud má matka sníženou imunitu. Jinak se podává až při případném hnisání. **Dávkování:** 5 granulí 1-2 krát denně, můžeme ho přidat i k léčbě antibiotiky. (Formánková a kol, 2008)

Calendula officinalis – Měsíček lékařský

Indikace: používána lokálně je srovnatelná při hojení odřených a natržených tkání. Pomáhá také předcházet infekcím v ranách po nástřihu hráze, laceraci či chirurgickém zákroku. (Moskowitz, 2008)

6.2.2 Velké vyčerpání po porodu

Základní léky

China rubra 9CH – Kůra chininovníku červeného

Indikace: lék, který vyrovnává krevní tlak po porodu, má vliv na únavu, pomáhá uchovávat rovnováhu minerálů a tekutin v organismu matky během kojení. **Dávkování:** 5 granulí 1 krát denně, při velké únavě po porodu je možné užívat i 3 krát denně. (Formánková a kol, 2008)

6.2.3 Psychické potíže

Základní léky

Sepia 9 – 15 – 30 CH – Sépie obecná

Indikace: v případě depresí. **Dávkování:** 5 granulí 1 krát denně. (Boiron a kol, 2005)

6.3 Kojení

Téměř každá matka si přeje kojit své dítě, je to nejpřirozenější strava pro kojence. Někdy se vytváří mléka méně, než dítě vyžaduje. Jindy se naopak tvoří mléka více a mohou se připojit i záněty prsu. Další obtíže způsobují fisury na úrovni bradavek a potom se kojení pro matku stává bolestivé. Na všechny tyto jednotlivé problémy jsou k dispozici homeopatické léky, které je mohou pomoci odstranit. (Formánková a kol, 2008)

1. Potíže s tvorbou mléka - nedostatečná tvorba mléka

Základní léky

Ricinus communis 5 CH – Skočec obecný

Indikace: v tomto ředění zvyšuje produkci mléka. **Dávkování:** 5 granulí 3 – 4 krát denně podle potřeby.

Lac caninum 5 CH – Psí mléko

Indikace: tento lék také napomáhá při tvorbě mléka, při sníženém množství mléka se doporučuje kombinovat s lékem *Ricinus communis 5 CH*. **Dávkování:** 5 granulí 3 krát denně. (Formánková a kol, 2008)

2. Potíže s tvorbou mléka – nadměrná tvorba mléka

Základní léky

Ricinus communis 30 CH – Skočec obecný

Indikace: jiné ředění naopak zmenšuje tvorbu mateřského mléka. Využívá se při zvýšené produkci mléka nebo také v případě, kdy matka chce nebo potřebuje zastavit kojení. Počet dávek záleží na situaci. **Dávkování:** pokud je třeba jen snížit množství mléka, potom stačí 5 granulí 1 krát denně. Když je potřeba laktaci přerušit, užívá se 5 granulí 3-5 krát denně podle množství mléka v prsou. (Formánková a kol, 2008)

3. Zánět prsu (mastitida)

Mastitidou se rozumí zánět prsní žlázy způsobený většinou bakteriální infekcí. Nejčastěji vznikne při kojení, kdy bakterie snadno vstupují z bradavky do hloubi prsu podél vývodu mléčných žláz. Zánětem se tyto vývody stávají neprůchodnými. (Hayfield, 2001)

Nedojde-li během 24 hodin k výraznému zlepšení, je třeba kontaktovat lékaře! (Boiron a kol, 2005)

Základní léky

Belladonna 9 CH – Rulík zlomocný

Indikace: zmenšuje překrvení, horkost v místě zánětu. Žena cítí tepání v místě zánětu a zvýšenou citlivost na dotek. **Dávkování:** 5 granulí 2-5 krát denně podle akutnosti stavu.

Apis mellifica 15 CH – Včela medonosná

Indikace: zánět prsu s bodavými a pálivými bolestmi, tento lék pomáhá tehdy, když studený obklad zmírní nepříjemný pocit horkosti v zanícené oblasti. Apis mellifica je možné zkombinovat s lékem Belladonna 9 CH. **Dávkování:** 5 granulí 2-5 krát denně podle akutnosti stavu.

Bryonia alba 9 CH – Posed bílý

Indikace: žena uvádí bolestivost nalitých prsou, zejména při otřesech, bolest zvýší i minimální pohyb v prsou, zlepšení bolesti jejich stažením. **Dávkování:** 5 granulí 1-3 krát denně podle akutnosti stavu. (Formánková a kol, 2008)

4. Prasklinky (fisury) prsních bradavek

Při kojení mohou vzniknout trhliny, které jsou buď bolestivé, nebo mokvají. Na oba tyto stavy můžeme použít homeopatické léky. (Formánková a kol, 2008)

Prevence: Chceme-li zamezit vzniku fisur prsních bradavek, musíme je po každém kojení ošetřit směsí 60% alkoholu a glycerinu v poměru 1:1 a každý večer je namazat vazelínou nebo homeopatickou mastí Castor equi, což je trituration z šupin koňského kopyta. (Boiron a kol, 2005)

Základní léky

Graphites 15 CH – Tuha

Indikace: hojí mokvající prasklinky se žlutohnědým sekretem podobným medu - je lepivý, často přilne ke spodnímu prádlu, zasychá do stroupků. Lék je na lékařský předpis. **Dávkování:** 5 granulí 2-3 krát denně podle množství sekretu. (Formánková a kol, 2008)

Nitricum acidum 9 CH – Kyselina dusičná

Indikace: užívá se na prasklinky, které jsou hluboké, mírně krvácejí, žena uvádí bodavou bolest při kojení. **Dávkování:** 5 granulí 2-3 krát denně podle akutnosti stavu. (Formánková a kol, 2008)

Phytolacca decandra 9 CH – Ličidlo

Indikace: fisury bradavek s bolestí u kojení, která vyzařuje do celého těla, bolestivý tlak v prsou. **Dávkování:** 5 granulí 2-3 krát denně podle akutnosti stavu. (Boiron a kol, 2005)

Do pravidelné hygieny a péče o prsa před porodem a po porodu by měly patřit přípravky z Calenduly, která je nezastupitelným lékem při hojení jednoduchých ran, odřenin a pomůže při přípravě na kojení zpevnit bradavky a prsní dvorce. Pravidelné masírování bradavek mastí z Calenduly spolu s kvalitní výživou výrazně zmenší rozsah a závažnost prasklin a rozbolavělosti v období kojení, a tím zlepší kojení, jako takové. (Moskowitz, 2008)

7 HOMEOPATIE PRO NOVOROZENCE A KOJENCE

7.1 Kolika

Je silná bolest břicha, jejíž nástup i průběh má různou intenzitu. Kolika může nastat několik dní po porodu a setrvávat až do tří měsíců věku. U kojenců je bolest vyvolána křečovitými stahy střev a roztažením, které způsobují plyny. Mezi příčiny koliky můžeme zahrnout nezralost trávicího traktu, který se teprve vytváří. Dítě může mít normální chuť k jídlu a přibývat na váze, a přesto po jídle křičet. Kolika patří mezi běžné problémy, ale není znám důvod, proč jí některé děti trpí a jiné ne. (Pinto a kol, 2004)

Základní léky

Chamomilla vulgaris 9 CH – Heřmánek pravý

Indikace: břicho dítěte je nafouklé s křečovitým svíráním okolo pupku. Kolika po vzteku, červené tváře a horké pocení. Bolest se zmírňuje teplem, tlakem a ohnutím.

Dávkování: 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží.

Colocynthis 9 CH – Kolokvinta

Indikace: bolesti břicha, které se zlepší položením na břicho, jakmile dojde ke změně polohy, děti začnou křičet. **Dávkování:** 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží.

Cuprum metallicum 9 CH – Kovová měď

Indikace: nevolnost, zvracení a průjem doprovázené křečovitými bolestmi břicha, dítě je podrážděné, rozhněvané a má zaťaté pěsti. **Dávkování:** 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží.

China rubra 9 CH – Kůra chininovníku červeného

Indikace: akutní kolika s výskytem nadýmání a průjmu, je zde citlivost břicha na dotek, zhoršení po jídle a po požití mléka, dítě je slabé. **Dávkování:** 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží.

Lycopodium clavatum 9 CH – Plavuň vidlačka

Indikace: dítě má obtíže s trávením, nadýmáním v dolní části břicha, při odchodu plynů nebo při odříhnutí se stav dítěte nezlepší, bolesti jsou horší kolem 16 hodiny. **Dávkování:** 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží. (Formánková a kol, 2008)

Pulsatilla 9 CH – Koniklec luční

Indikace: kolika nastane poté, co matka jedla tučná jídla, dítě je plačtivé, vyžaduje láskyplné zacházení. **Dávkování:** 1 lžička roztoku opakovaně do vymizení obtíží. (Pinto a kol, 2004)

Magnesia phosphorica 9 CH – Hydrogenfosforečnan hořečnatý

Indikace: bolest se zlepšuje přiložením teplého obkladu nebo třením, silné křeče svírající bolest. **Dávkování:** 1 dávku roztoku opakovaně do vymizení obtíží. (Pinto a kol, 2004)

7.2 Zácpa

Základní léky

Opium 9 CH – Mák setý

Indikace: zácpa u novorozence, stolice má vzhled jako ovčí výkaly, jestliže bylo matce aplikováno velké množství anestetik u porodu. **Dávkování:** 2 krát denně 1 dávka roztoku do vymizení obtíží. (Pinto a kol, 2004)

Alumina 9 CH – Kysličník hlinitý

Indikace: obtíže s vyprázdněním stolice, ačkoliv je řídká, výskyt zácpy, po přechodu na umělé mléko. **Dávkování:** 2 krát denně 1 dávka roztoku do vymizení obtíží. (Pinto a kol, 2004)

7.3 Průjem

U kojených dětí se běžně vyskytuje řídká stolice a to i několikrát denně. Problémem by byla řídká stolice v případě, že by dítě výrazně ubývalo na váze, ztrácelo chuť k jídlu nebo zvracelo. (Pinto a kol, 2004)

Základní léky

Aconitum 9 CH – Oměj šalamounek

Indikace: v případě, že má dítě i horečku. **Dávkování:** 1 dávka roztoku po dvou až třech hodinách celkem třikrát až čtyřikrát. (Pinto a kol, 2004)

Rheum 9 CH – Reveň lékařská

Indikace: pokud stolice kyselá páchne. **Dávkování:** 1 dávka roztoku po dvou až třech hodinách celkem třikrát až čtyřikrát. (Pinto a kol, 2004)

Sulphur 9 CH – Síra

Indikace: dráždivá stolice bez dalších příznaků. **Dávkování:** každé tři hodiny, celkem ve třech dávkách. (Pinto a kol, 2004)

7.4 Novorozenecká žloutenka - Icterus

Z důvodu nevyvinutosti jater se u velkého procenta novorozenců na několik dní objeví žloutenka, která obvykle nastává do třetího dne života. Žloutenka může být ještě zhoršena díky pohmožděním po těžkém či traumatickém porodu, které mohou také způsobit, že se žloutenka vyskytne dříve. Fyziologická žloutenka není nebezpečná a nepotřebuje žádnou léčbu v případě, že není trvalá nebo náhlá. V takových případech může být bilirubin odplaven docela účinně častým kojením. Jestliže je vhodné počasí, může být jednoduchou a účinnou alternativou ultrafialové fototerapii v nemocnici vystavení pokožky (se zakrytými očima) přímému slunečnímu světlu na čtyřikrát dvacet minut denně. Velmi vhodné mohou být i homeopatické prostředky. (Moskowitz, 2008)

Základní léky

Arnica montana 9 CH – Prha chlumní

Indikace: je vhodná v první řadě jako preventivní lék po komplikovaném nebo traumatickém porodu a lze ji také použít v případě fyziologické žloutenky, kterou ztěžuje pohmoždění nebo tvorba hematomů. **Dávkování:** 2-3 krát denně 1 dávka roztoku. (Moskowitz, 2008)

Chelidonium majus 9 CH – Vlaštovičník větší

Indikace: je používán na všechny druhy novorozenecké žloutenky, kdy se důležitým faktorem stává nevyzrálость jater. Vyskytuje se zde také chlad na konečcích prstů, dítě je rozčilené. **Dávkování:** 2 krát denně jednu dávku roztoku (Moskowitz, 2008)

China rubra 9 CH – Kůra chininovníku červeného

Indikace: zlepšuje odbourávání bilirubinu, **Dávkování:** 2-3 krát denně 1 dávku roztoku. (<http://www.vseprozdravi.cz>)

Lycopodium clavatum 9 CH – Plavuň vidlačka

Indikace: základní lék novorozenecké žloutenky, je používán u dítěte po fototerapii,

Dávkování: 2 krát denně 1 dávku roztoku (<http://www.vseprozdravi.cz>)

Phosphorus 9 CH – Bílý fosfor

Indikace: patří mezi léky jaterní nedostatečnosti, je podáván, jestliže jsou zvýšené jaterní

testy. **Dávkování:** 2-3 krát denně 1 dávka roztoku (<http://www.vseprozdravi.cz>)

7.5 Péče o pupečník

Pokud se pahýl po pupečníku zdá být infikovaný nebo zapáchá, můžeme jej potřít vodným roztokem Calenduly a poté namazat mastí. Je-li novorozenec jinak v pořádku, čilý a dobře saje, postačí tyto kroky skoro vždy k tomu, aby se zhruba během jednoho dne obnovila zdravá tvorba granulační tkáně. (Moskowitz, 2008)

7.6 Potíže s kojením

7.6.1 Únava dítěte při kojení

Unavené dítě však pije krátkou dobu (3-5 minut), nemá zájem o jídlo a usíná. Delší doba kojení než deset minut už zpravidla není účinná, dítě používá bradavku jako „dudlík“ a může docházet k jejímu poškození např. fisury bradavek. (Formánková a kol, 2008)

Základní léky

Arnica montana 9 CH – Prha chlumní

Indikace: dítě, které je po porodu velmi unavené a vyčerpané, při kojení u prsu usne.

Často se u dítěte po porodu vyskytují modřiny, drobné prokrvácení kůže nebo spojivek.

Dávkování: 3 krát denně 1 dávku roztoku.

Ferum phosphoricum 9 CH – Fosforečnan železitý

Indikace: anémie, bledost dítěte, nedostatek červených krvinek je zjištěn laboratorně při odběru krve. Dítě je intenzivně slabé a citlivé na hluk. Lék výrazně zlepšuje vstřebávání železa do organismu a jeho využití. V případě velkého nálezu nebo při hrozící transfuzi, může být lék aplikován v kombinaci s klasickou léčbou. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

Cocculus indicus 9 CH – Anamirta cocculus

Indikace: lék je vhodné použít při opakovaném porušení spánkového rytmu (dítě spí neklidně), dlouhodobá nespavost. Minimální fyzická zátěž u dítěte vyvolává silnou únavu. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku.

China rubra 9 CH – kůra chininovníku červeného

Indikace: dítě je slabé, anemické a velmi vyčerpané, málo pije, často ho trpí plynatostí. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

7.6.2 Ublinkávání kojence

Základní léky

Calcarea phosphorica 9 CH – Fosforečnan vápenatý

Indikace: lék pro dítě, které nechce pít mateřské mléko, chce být kojeno, ale každou chvíli ublinkává. Dítě se protahuje, je hubené a dlouhé. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku.

Silicea 9 CH – Kysličník křemičitý

Indikace: dítě hůře snáší mateřské mléko, pláče, jeho stav se zlepší zabalením a teplem, potřebuje hodně tekutin. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

Calcarea carbonica 9 CH – Uhličitan vápenatý

Indikace: dítě zvrací sražené mléko, když je kojeno nebo spí, hojně se potí na hlavě na v zátylku, pocení a stolice kyselě zapáchají. Dítě se pomaleji vyvíjí, má větší sklon ke kojeneckým ekzémům, vyskytují se u něho šupiny ve vlasech. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

7.6.3 Nepřibírání na váze

Normální přibývání na váze je u kojence 150 – 200 g týdně, rychlost přibývání na váze se postupně zpomalí. Průměrně by měl kojeneček vážit v půlroce dvojnásobek své porodní váhy, v roce trojnásobek své porodní váhy. (Formánková a kol, 2008)

Základní léky

Lycopodium clavatum 9 CH – Plavuň vidlačka

Indikace: patří zde dítě, které má hlad, ale po pár doušcích mléka je syté. Dožaduje se pravidelných dávek jídla v kratších intervalech, a to i v noci. Může mít problémy s nadýmáním, s nafouknutím břicha pod pupkem. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

7.7 Kožní potíže

1. Šupiny ve vlasech

Základní léky

Calcarea carbonica 9 CH – Uhličitan vápenatý

Indikace: je zde typické kyselé pocení na hlavě, u dětí můžeme vidět propocení polštář v záhlaví, jedná se o statné děti, které velmi dobře přibývají na váze. **Dávkování:** 2 krát denně 1 dávka roztoku.

Graphites 15 CH – Tuha

Indikace: výskyt vyrážek ve vlasech, v týle a za ušima, medové stroupky. **Dávkování:** 1 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

2. Opruzeniny – zarudlá kůže v okolí konečníku a hýždí

Základní léky

Sulfur 15 CH – Síra, sirný květ

Indikace: dítě je náchylné k zarudnutí konečníku, červená vyrážka se často rozšíří až na záda, dítě nemá rádo teplo. **Dávkování:** 1 krát denně 1 dávku roztoku.

Belladonna 9 CH- Rulík zlomocný

Indikace: rozpálené, pulsující a jasně až tmavě červené zarudnutí kůže, dítě je rozčilené. **Dávkování:** 2-3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

3. Moučnivka

Základní léky

Borax 5 CH – Tetraboritan sodný

Indikace: vyskytuje se zde bílý povlak na jazyku a vnitřních stranách tváří. Dítě má strach z hlasitých zvuků. **Dávkování:** 3 krát denně 1 dávku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

4. Afty

Základní léky

Borax 9 CH – Tetraboritan sodný

Indikace: afty můžeme najít na vnitřní straně tváří. Jde o ojedinělé afty, novorozenec špatně saje, hojné slinění. **Dávkování:** 3 krát denně 1 lžičku roztoku.

Mercurius solubilis 9 CH – Hahnemannova rozpustná rtuť

Indikace: zánět dásní s afty, oteklé, bolavé dásně, snadno krvácí, povleklý jazyk, zápach z úst. **Dávkování:** 3 krát denně 1 lžičku roztoku. (Formánková a kol, 2008)

7.8 Škytavka

Základní léky

Cuprum metallicum 9 CH – Kovová měď

Dávkování: podávejte opakovaně po 10 minutách 1 lžičku roztoku, dokud potíže nezmizí. (Formánková a kol, 2008)

7.9 Možnosti homeopatie v prevenci – Očkování

V kojeneckém věku je homeopatie v prevenci využívána především v období očkování. Homeopatické prostředky podporují imunitní systém dítěte, aby lépe zvládal zátěž. (Formánková a kol, 2008)

7.9.1 Očkování proti tuberkulóze

Základní léky

Silicea 9 CH – Kysličník křemičitý

Indikace: lék je vhodné podávat po očkování proti tuberkulóze. **Dávkování:** 1 krát denně 1 dávka roztoku po dobu tří měsíců. V případě potíží např. hnisavé reakci v místě vpichu pokračujeme v používání léku po celou dobu až do zhojení. (Formánková a kol, 2008).

7.9.2 Všechna ostatní očkování

Základní léky

Thuja occidentalis 9 CH – Zerav západní

Dávkování: 1 krát denně 1 dávku roztoku, ode dne očkování po dobu 14 dní. (Formánková a kol, 2008)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 METODOLOGIE VÝZKUMU

V praktické části mé bakalářské práce jsem pro získání informací použila metodu dotazníkového šetření. Respondentky byly v dotazníku ujištěny, že informace nebudou nijak zneužity a budou použity jen pro výzkum k mé bakalářské práci. Vytvořila jsem celkem dva typy dotazníků. První dotazník byl určen pro ženy po porodu a druhý dotazník pro porodní asistentky, které pracují na oddělení porodního sálu a šestinedělí. Výzkum probíhal od prosince do března 2010 na Gynekologicko-porodnickém oddělení KNTB ve Zlíně. V prvním průzkumu byl dotazník osobně rozdán 100 ženám na oddělení šestinedělí, které byly jak po spontánním, tak i po operativním porodu. Výsledný počet vrácených dotazníků byl od 100 respondentek (100% úspěšnost návratnosti dotazníků). Druhý výzkumný soubor tvořily porodní asistentky na oddělení šestinedělí a porodního sálu. Celkový počet porodních asistentek, které vyplnily dotazník, byl 25. Rozdaných dotazníků bylo 35, návratnost dotazníků byla 71,4%.

8.1 Cíle a hypotézy výzkumu

Před začátkem výzkumu jsem si stanovila následující cíle a hypotézy.

Cíl 1: Zjistit, zda ženy vědí o možnosti použití homeopatických léků v těhotenství, při porodu a po porodu.

Hypotéza 1 a: Předpokládám, že více než 20% žen ví o možnosti použití homeopatických léků v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím.

Hypotéza 1 b: Domnívám se, že ženy se nejčastěji o homeopatii dozvěděly z internetu.

Cíl 2: Zjistit, zda ženy někdy homeopatickou léčbu vyzkoušely.

Hypotéza 2 : Předpokládám, že více než 50% žen nikdy nevyzkoušelo homeopatickou léčbu.

Cíl 3: Zjistit, zda ženy vyzkoušely homeopatické léky během těhotenství, porodu a po porodu.

Hypotéza 3 a: Domnívám se, že více než 50% žen homeopatické léky během těhotenství porodu a po porodu nevyzkoušelo.

Hypotéza 3 b: Domnívám se, že více žen vyzkoušelo homeopatickou léčbu po porodu a v těhotenství než při porodu.

Cíl 4: Zjistit, na jaké problémy ženy vyzkoušely homeopatii po porodu.

Hypotéza 4 a: Domnívám se, že ženy vyzkoušely homeopatii po porodu nejčastěji na problémy s kojením.

Hypotéza 4 a: Domnívám se, že větší počet žen, které zkusily homeopatickou léčbu po porodu na problémy s kojením, užívalo homeopatické léky na nedostatečnou tvorbu mateřského mléka než na zánět prsu.

Cíl 5: Zjistit, zda porodní asistentky někdy vyzkoušely homeopatickou léčbu na problémy svých klientek.

Hypotéza 5 : Předpokládám, že více než 50% porodních vyzkoušelo homeopatii na problémy svých klientek.

Cíl 6: Zjistit, zda porodní asistentky znají homeopatické preparáty.

Hypotéza 6 a: Domnívám se, že více než 40% porodních asistentek zná některé homeopatické prostředky.

Hypotéza 6 b: Předpokládám, že homeopatické preparáty zná větší procento porodních asistentek než dotazovaných žen.

Cíl 7: Vytvořit informační poster s homeopatickými léky.

8.2 Dotazníkové šetření

8.2.1 Dotazník č. 1: Dotazník určený pro ženy po porodu

První dotazník určený pro ženy po porodu na oddělení šestinedělí obsahuje 18 otázek uzavřeného a polootevřeného typu. U všech otázek s výjimkou otázek 5, 6, 7, 9, 10 a 13 je pouze jedna možná odpověď. U otázek 5, 6, 7, 9, 10 a 13 je možno označit více odpovědí. Úvodní otázky 1-3 obsahují zjišťování údajů o věku žen, o výši dosaženého vzdělání a o předešlých porodech. V otázkách 4-6 se dotazují, zdali ženy někdy slyšely o homeopatii v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím, odkud se o ní dozvěděly a jestli ji někdy vyzkoušely. Na otázky 7, 8, 9, 10, 11, 13, 16 odpovídají pouze ženy, které homeopatickou léčbu vyzkoušely, tyto otázky zjišťují konkrétní problémy žen během těhotenství, porodu, šestinedělí a problémy u dětí, na které byly homeopatické léky aplikovány. Otázky 14, 15, 16, 17 a 18 zkoumají, kdo ženám homeopatické léky nabídl, jaké zkušenosti mají s jejich účinností, jestli znají některé homeopatické preparáty a na jaké problémy by je měly zájem vyzkoušet. Počet žen, které vyplnily tento dotazník, je 100. návratnost dotazníků je 100%. Dotazník č. 1 je uveden v příloze.

8.2.2 Dotazník č. 2: Dotazník určený pro porodní asistentky

Druhý dotazník pro porodní asistentky pracující na oddělení porodního sálu či šestinedělí se skládá z 15 otázek. Všechny otázky s výjimkou otázky č. 4 obsahují pouze jednu možnou odpověď. U otázky č. 4 je možno označit více odpovědí. Otázky 1-2 jsou zjišťovací, obsahují údaje o vzdělání porodních asistentek a o jejich dosažené praxi. V otázkách 3-5 se zaměřují na informovanost porodních asistentek o homeopatii, na zdroje, ze kterých se o homeopatické léčbě dozvěděly a na dostupnost homeopatických léků na jejich oddělení. V otázkách č. 6-8 se dotazují, zdali porodní asistentky informují klientky o možnosti využití homeopatických léků na jejich oddělení a jestli klientky mají o homeopatické prostředky zájem. Otázky 9-15 zjišťují zkušenosti porodních asistentek s homeopatickými léky a jejich znalosti o homeopatii. Otázky v dotazníku č. 2 jsou uzavřené kromě otázek č. 9, 13, které jsou otevřené, otázky č. 11, 14 jsou stupnicové a otázky č. 1, 4, 6, 15 polootevřené. Porodních asistentek, které vyplnily dotazník, bylo 25. návratnost dotazníků 71,4%. Dotazník č. 2 je součástí příloh.

8.3 Výsledky výzkumu

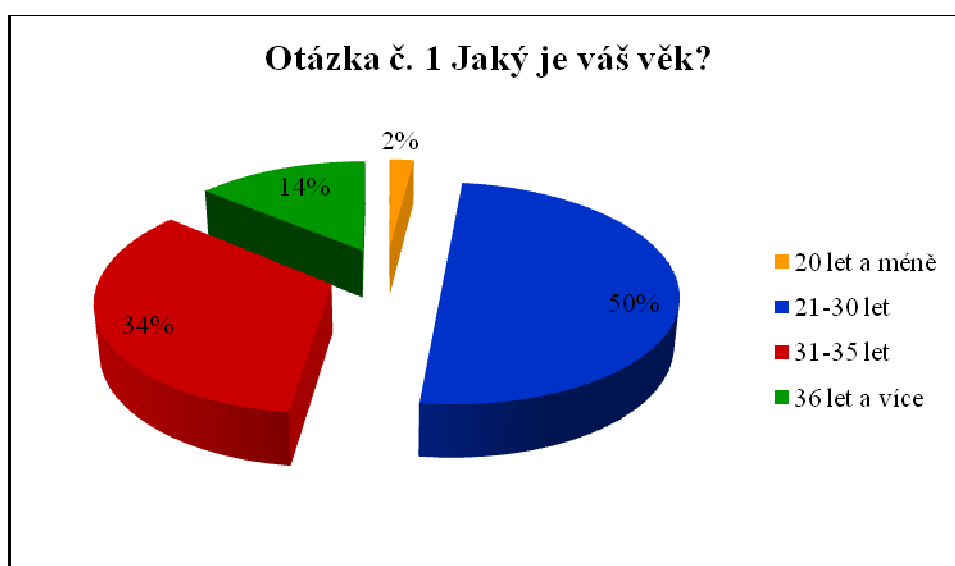
8.3.1 Dotazník č. 1: Dotazník pro ženy po porodu na oddělení šestinedělí

Otázka č. 1: Jaký je Váš věk?

Tab. 1 Vyhodnocení otázky č. 1

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
20 let a méně	2	2%
21-30 let	50	50%
31-35 let	34	34%
36 let a více	14	14%
Celkem	100	100%

Graf 1 Zpracování údajů otázky č. 1

Nejčastější věkovou skupinou dotazovaných žen bylo rozmezí 21-30 let. Tyto respondentky zaujímaly 50%. Také bylo zjištěno, že věk pod 20 let a méně byl v této kategorii zastoupen dvěma ženami (2%). 34 respondentek (34%) se pohybovalo ve věkové hranici od 31-35 let. Ženy od 36 let a více byly v počtu 14 respondentek (14%).

Otázka č. 2: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*Tab. 2 Vyhodnocení otázky č. 2*

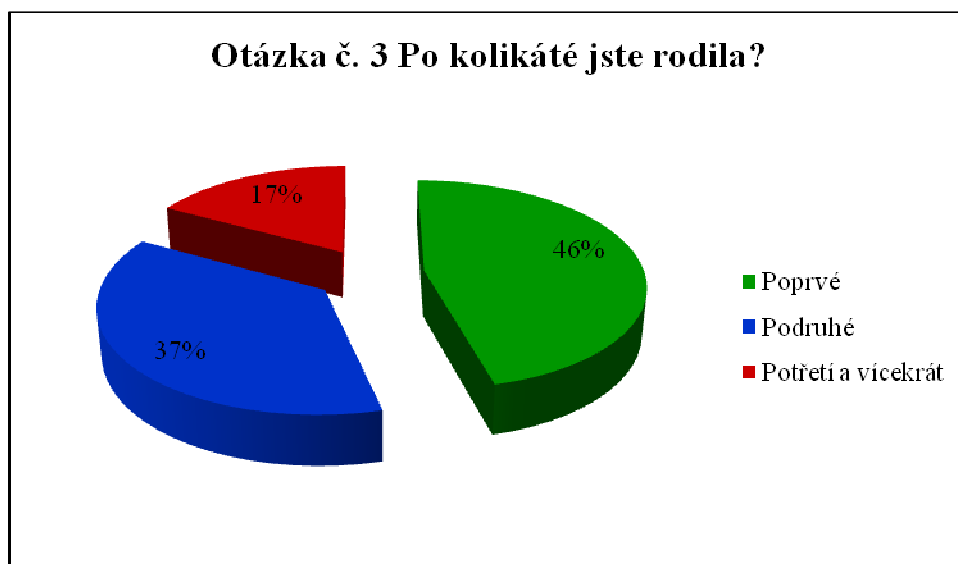
Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Základní	1	1%
Učební obor	22	22%
Středoškolské s maturitou	44	44%
Vyšší odborné	8	8%
Vysokoškolské	25	25%
Celkem	100	100%

Graf 2 Zpracování údajů otázky č. 2

Z celkového počtu 100 respondentek (100%) mělo nejvíce 44 žen (44%) středoškolské vzdělání s maturitou, 25 žen (25%) uvedlo, že jejich nejvyšší dosažené vzdělání je vysokoškolské, učební obor mělo 22 žen (22%) a osm žen (8%) vyšší odborné vzdělání. Základní vzdělání bylo zastoupeno jednou respondentkou (1%).

Otázka č. 3: Po kolikáté jste rodila?*Tab. 3 Vyhodnocení otázky č. 3*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Poprvé	46	46%
Podruhé	37	37%
Potřetí a vícekrát	17	17%
Celkem	100	100%

Graf 3 Zpracování údajů otázky č. 3

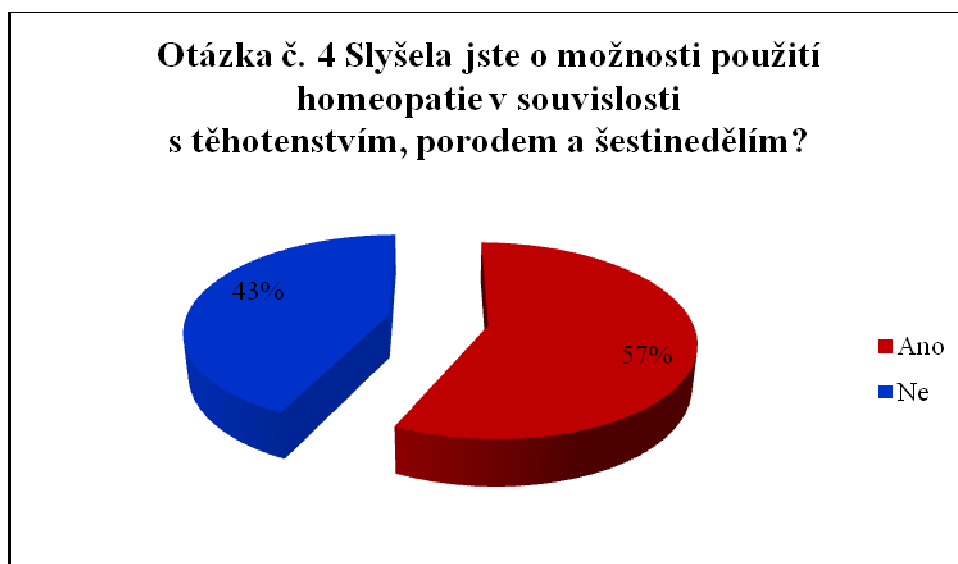
Z tabulky a grafu vidíme, že z celkového průzkumného souboru 100 žen (100%), bylo nejvíce primipar v počtu 46 žen (46%), 37 žen (37%) byly secundipary a terciipar či multipar bylo 17 (17%).

Otázka č. 4: Slyšela jste o možnosti použití homeopatie v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím?

Tab. 4 Vyhodnocení otázky č. 4

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	57	57%
Ne	43	43%
Celkem	100	100%

Graf 4 Zpracování údajů otázky č. 4

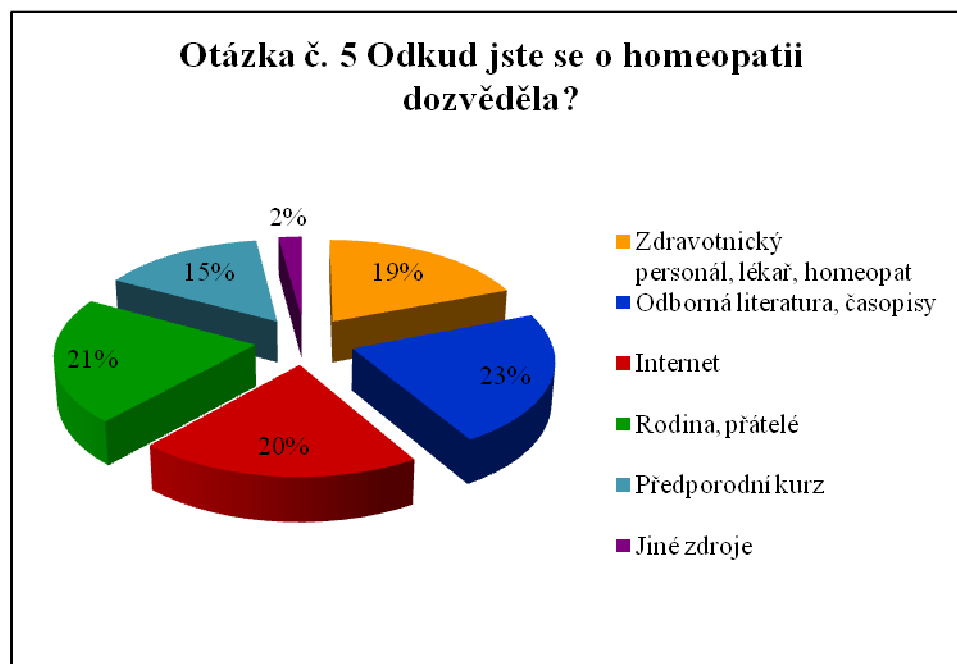
Z dotazníkového šetření vyplývá, že 57 žen (57%) slyšelo o možnosti použití homeopatie během těhotenství, porodu a šestinedělí, 43 žen (43%) uvedlo, že neslyšelo o možnosti použití homeopatické léčby v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím.

Otázka č. 5: Odkud jste se o homeopatii dozvěděla?

Tab. 5 Vyhodnocení otázky č. 5

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Zdravotnický personál, lékař, homeopat	18	19%
Odborná literatura, časopisy	21	23%
Internet	19	20%
Rodina, přátelé	20	21%
Předporodní kurz	14	15%
Jiné zdroje	2	2%
Celkem	94	100%

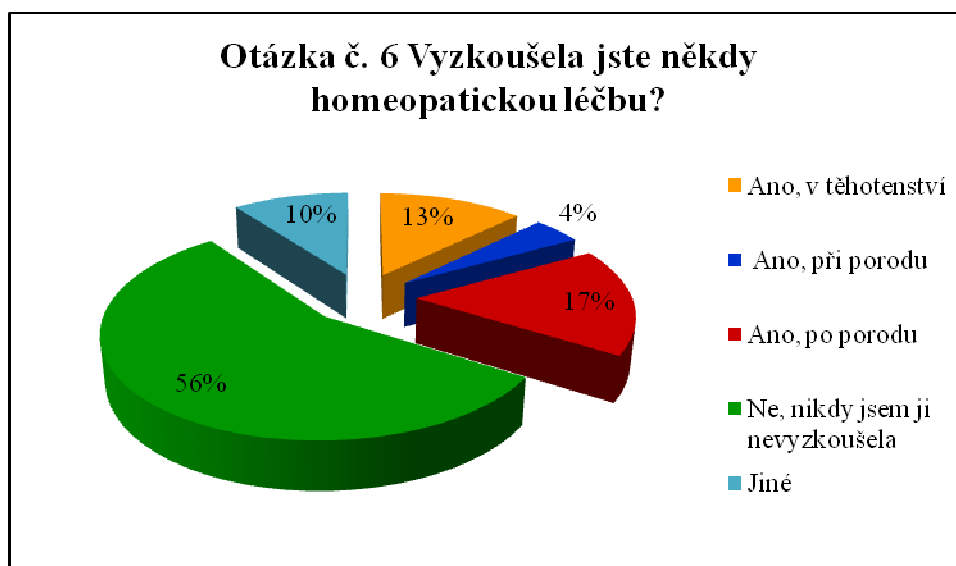
Graf 5 Zpracování údajů otázky č. 5

Dále jsem se dotazovala žen, které dopověděly kladně na předchozí otázku, odkud se o homeopatii dozvěděly. Bylo zde možné označit více odpovědí. Nejvíce žen v počtu 21 (23%) získalo informace o homeopatii z odborné literatury, časopisů, 20 žen (21%) o ní slyšelo od rodiny nebo přátel. 18 žen (19%) uvedlo, že se o homeopatii dozvědělo od zdravotnického personálu, lékaře či homeopata a 19 respondentek (20%) z internetu. Odpověď předporodní kurz označilo 14 žen (15%) a dvě respondentky (2%) uvedly jiné zdroje. První žena si o homeopatii přečetla na nástěnce v porodnici a druhá žena napsala, že informace o homeopatii získala od doly.

Otázka č. 6: Vyzkoušela jste někdy homeopatickou léčbu?*Tab. 6 a Vyhodnocení otázky č. 6*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano, v těhotenství	15	13%
Ano, při porodu	5	4%
Ano, po porodu	20	17%
Ne, nikdy jsem ji nevyzkoušela	66	56%
Jiné	12	10%
Celkem	118	100%

Graf 6 a Zpracování údajů otázky č. 6

U této otázky měly ženy možnost označit více odpovědí. Z uvedené tabulky a grafu vyplývá, že nejvíce 20 žen (17%) vyzkoušelo homeopatickou léčbu po porodu, 15 respondentek (13%) ji zkusilo v těhotenství a nejméně 5 (4%) žen během porodu. Homeopatii nikdy nevyzkoušelo 66 žen (56%), 12 dotazovaných žen (10%) uvedlo, že homeopatické léky vyzkoušely na jiné problémy mimo těhotenství, porod a šestinedělí. Nejčastější uvedené problémy byly nachlazení, chřipka, léčba alergie. Další respondentky zkusily homeopatii na léčbu akné, onemocnění žlučníku, zažívací potíže. Nejvíce mě zaujala odpověď ženy, která homeopatii vyzkoušela i na obrnu lícního nervu jako podpůrnou léčbu, tato žena také uvedla, že homeopatii používá ona a její rodina běžně k léčení.

Tab. 6 b Ženy, které homeopatickou léčbu zkusily a ty, které ji nezkusily.

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	66	66%
Ne	34	34%
Celkem	100	100%

Graf 6 b Ženy, které homeopatickou léčbu zkusily a ty, které ji nezkusily

Z tabulky a grafu vyplývá, že z celkového počtu 100 žen (100%), 66 žen (66%) nevyzkoušelo homeopatickou léčbu a 34 žen (34%) označilo odpověď ano.

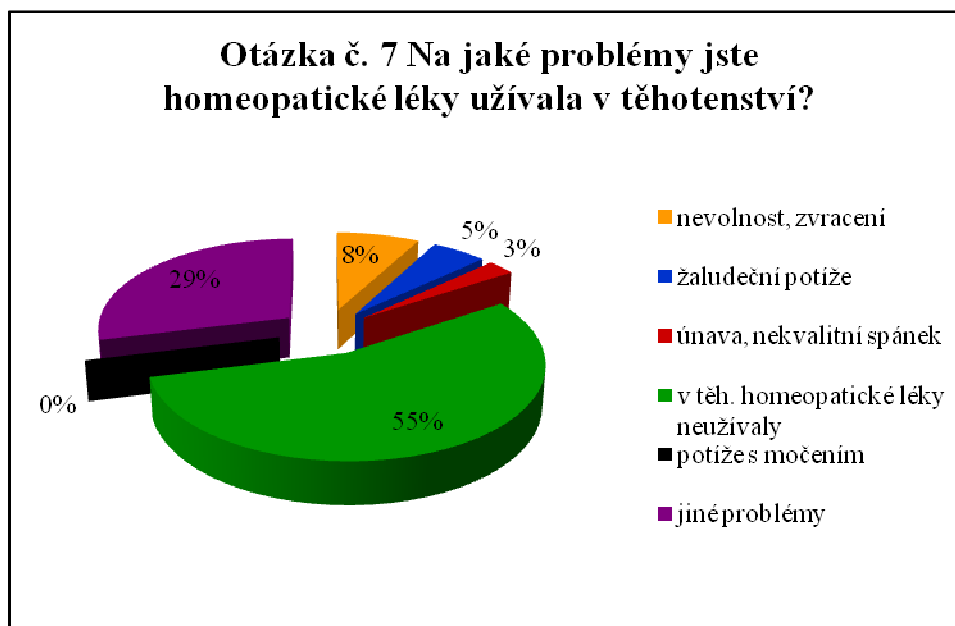
Na otázky č. 7 – 11 odpovídaly pouze ženy, které vyzkoušely homeopatickou léčbu.

Otázka č. 7: Na jaké problémy jste homeopatické léky užívala v těhotenství?

Tab. 7 Vyhodnocení otázky č. 7

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Nevolnost, zvracení	3	8%
Žaludeční potíže	2	5%
Únava, nekvalitní spánek	1	3%
Potíže s močením	0	0%
V těhotenství homeopatické léky neužívaly	21	55%
Jiné problémy	11	29%
Celkem	38	100%

Graf 7 Zpracování údajů otázky č. 7

Na tuto otázku odpovídalo 52 žen (100%), které v předchozí otázce odpověděly kladně. Respondentky měly možnost vybrat jednu nebo více odpovědí. Celkem 21 žen (55%), které vyzkoušelo homeopatickou léčbu, označilo, že v těhotenství ji nezkusilo. Tři ženy (8%) ji vyzkoušely na nevolnost a zvracení, dvě ženy (5%) na žaludeční potíže, jedna respondentka (3%) homeopatii zkusila na únavu, nekvalitní spánek. Odpověď potíže s močením nebyla zastoupena žádnou respondentkou, 11 žen (29%) označilo možnost jiné problémy v těhotenství.

Zde byly nejčastěji uváděny problémy nachlazení, rýma, prevence chřipky, bolest v krku, příprava porodních cest k porodu (předporodní příprava). Problémy bolest kloubů, dobrá funkce svalů a cév, zácpa, neklid v nohou byly uvedeny pouze jednou

Otázka č. 8: Vyzkoušela jste homeopatika při porodu?*Tab. 8 Vyhodnocení otázky č. 8*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	5	15%
Ne	29	85%
Celkem	34	100%

Graf 8 Zpracování údajů otázky č. 8

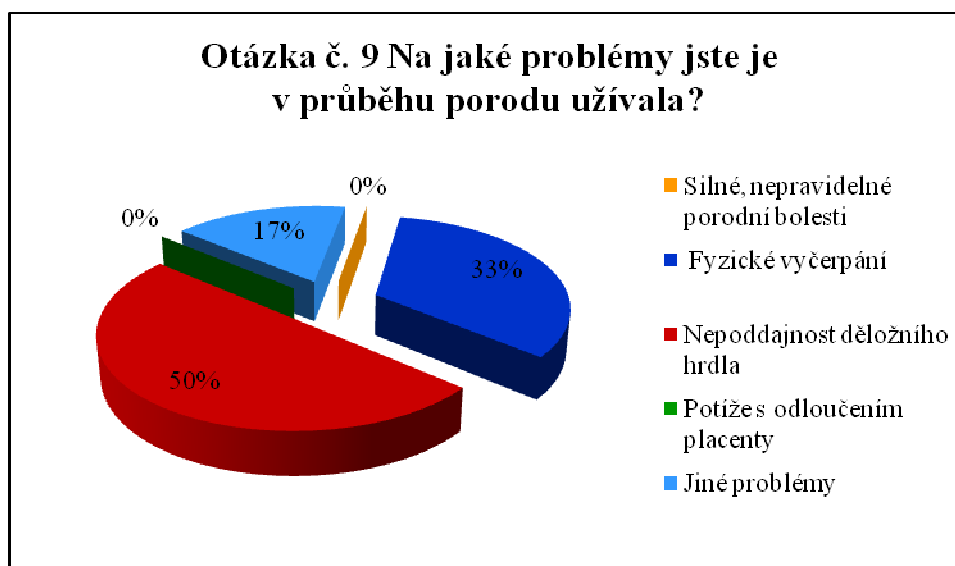
Na otázku měly odpovídat jen ženy, které vyzkoušely homeopatickou léčbu. Pět respondentek (15%) označilo, že homeopatii při porodu vyzkoušelo, 29 respondentek (85%) odpovědělo záporně.

Otázka č. 9: Na jaké problémy jste je v průběhu porodu užívala?

Tab. 9 Vyhodnocení otázky č. 9

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Silné, nepravidelné bolesti	0	0%
Fyzické vyčerpání	2	33%
Nepoddajnost děložního hrdla	3	50%
Potíže s odloučením placenty	0	0%
Jiné problémy	1	17%
Celkem	6	100%

Graf 9 Zpracování údajů otázky č. 9

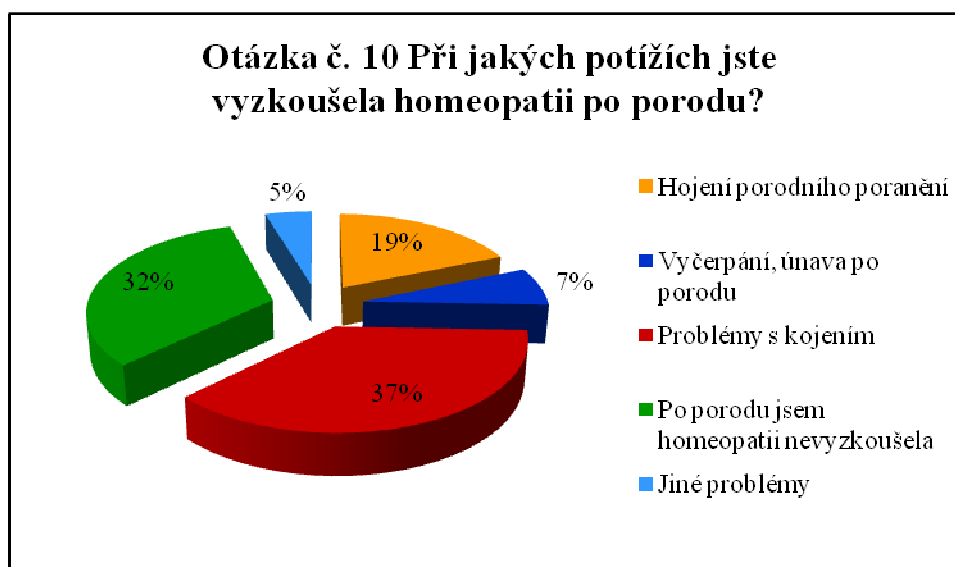
Respondentky, které v předchozí otázce zvolily kladnou odpověď, měly možnost dále napsat, na jaké problémy během porodu homeopatickou léčbu zkusily. Bylo zde možné označit více odpovědí. Z tabulky a grafu můžeme vidět, že tři ženy (50%) vyzkoušely homeopatické léky na nepoddajnost děložního hrdla, dvě ženy (33%) na fyzické vyčerpání v průběhu porodu. Odpověď silné, nepravidelné porodní bolesti a problémy s odloučením placenty neoznačila žádná respondentka. Na jiné problémy během porodu homeopatickou léčbu vyzkoušela jedna žena (17%), která v dotazníku uvedla jako odpověď přípravu porodních cest v I. době porodní.

Otázka č. 10: Při jakých potížích jste vyzkoušela homeopatii po porodu?

Tab. 10 Vyhodnocení otázky č. 10

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Hojení porodního poranění	8	19%
Vyčerpání, únava po porodu	3	7%
Problémy s kojením	16	37%
Po porodu homeopatii nevyzkoušely	14	32%
Jiné problémy	2	5%
Celkem	43	100%

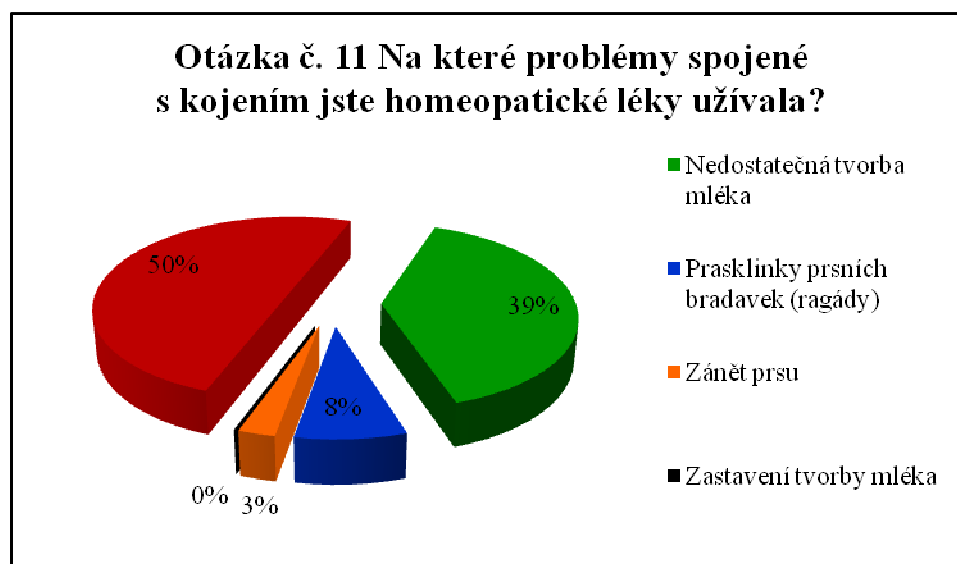
Graf 10 Zpracování údajů otázky č. 10

U této otázky měly respondentky možnost vybrat jednu nebo více odpovědí. Ženy, které homeopatii po porodu vyzkoušely, nejčastěji označily možnost problémy s kojením v počtu 16 žen (37%). Na hojení porodního poranění zkusilo homeopatii osm žen (19%). Tři respondentky (7%) uvedly odpověď vyčerpání, únava po porodu a 14 respondentek (32%) homeopatii po porodu nevyzkoušelo. Dvě ženy (5%) zkusily homeopatii na jiné problémy. První žena na zavinování dělohy, druhá na zmírnění krvácení.

Otázka č. 11: Na které problémy spojené s kojením jste homeopatické léky užívala?*Tab. 11 Vyhodnocení otázky č. 11*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Nedostatečná tvorba mléka	15	39%
Prasklinky prsních bradavek	3	8%
Zánět prsu	1	3%
Zastavení tvorby mléka	0	0%
Na žádné problémy při kojení	19	50%
Celkem	38	100%

Graf 11 Zpracování údajů otázky č. 11

Nedostatečnou tvorbu mléka jako problém spojený s kojením označily ženy nejčastěji a to v počtu 15 (39%), tři ženy (8%) vyzkoušely homeopatii na prasklinky prsních bradavek, jedna respondentka (3%) na mastitidu. Odpověď zastavení tvorby mléka nebyla zastoupena žádnou respondentkou. 19 žen (50%) homeopatii po porodu nezkusilo.

Otázka č. 12: Vyzkoušela jste homeopatické prostředky u svého dítěte?*Tab. 12 Vyhodnocení otázky č. 12*

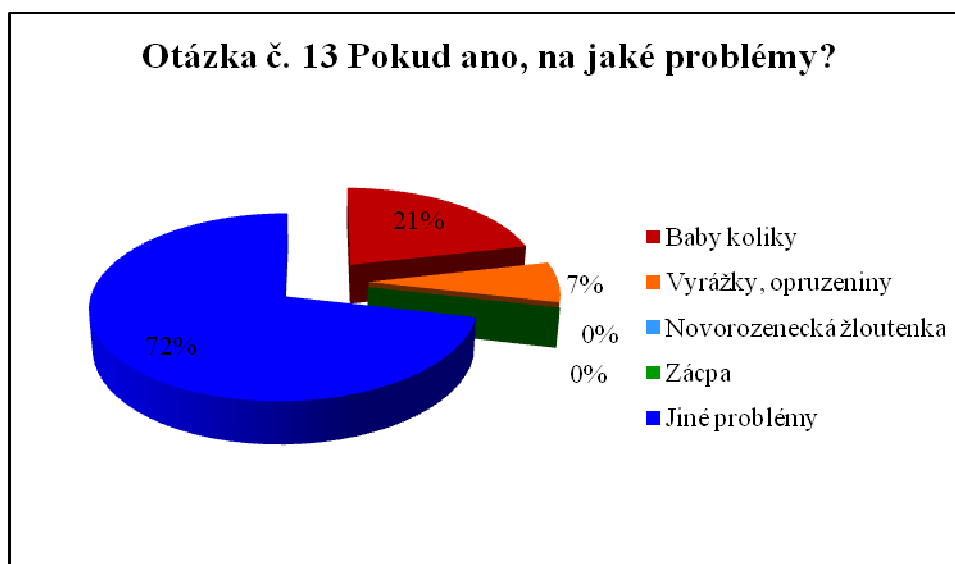
Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	13	13%
Ne	87	87%
Celkem	100	100%

Graf 12 Zpracování údajů otázky č. 12

Z celkového počtu 100 žen (100%), které odpověděly na tuto otázku, 13 respondentek (13%) vyzkoušelo homeopatickou léčbu u svého dítěte a 87 žen (87%) uvedlo, že ji u svého dítěte nikdy nevyzkoušelo.

Otázka č. 13: Pokud ano, na jaké problémy?*Tab. 13 Vyhodnocení otázky č. 13*

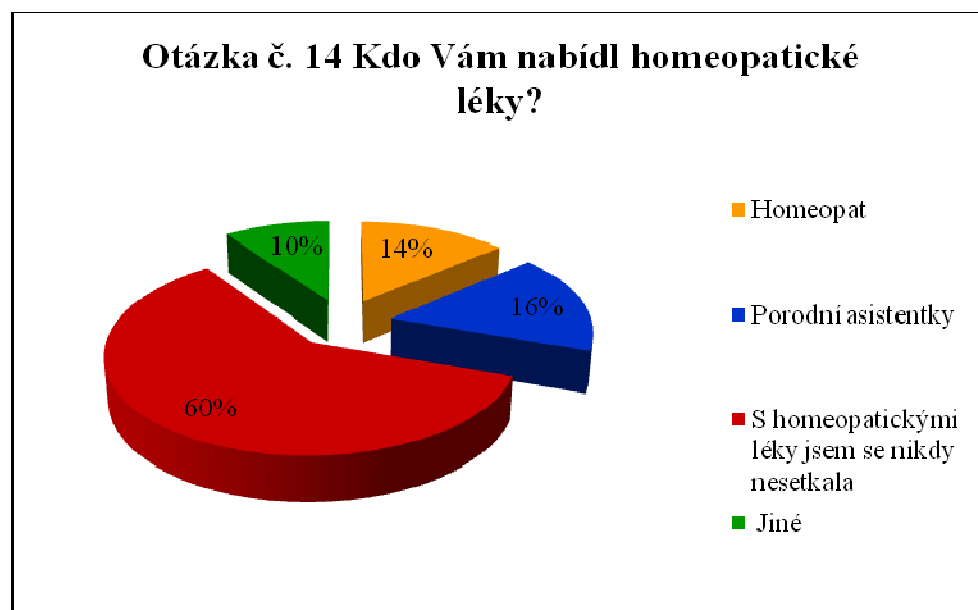
Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Baby koliky	3	21%
Vyrážky, opruzeniny	1	7%
Novorozenecká žloutenka	0	0%
Zácpa	0	0%
Jiné problémy	10	72%
Celkem	14	100%

Graf 13 Zpracování údajů otázky č. 13

Tato otázka navazuje na otázku č. 12 a odpovídaly na ni pouze ženy, které v předchozí otázce zvolily odpověď ano. Baby koliky byly z uvedených problémů u dětí zastoupeny v počtu tří žen (21%). Na vyrážky, opruzeniny použila homeopatii jedna žena (7%). Na novorozeneckou žloutenku a zácpu homeopatii nevyzkoušely žádné respondentky. 10 žen (72%) označilo odpověď jiné problémy. Nejčastější uvedené problémy, na které ženy homeopatii u svého dítěte či dětí vyzkoušely, byly nachlazení, rýma, posílení imunity, alergie, prořezávání zubů. Dvě dotazované ženy také uvedly bradavice a afty.

Otázka č. 14: Kdo Vám nabídl homeopatické léky?*Tab. 14 Vyhodnocení otázky č. 14*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Homeopat	14	14%
Porodní asistentky	17	16%
S homeopatickými léky jsem se nikdy nesetkala	61	60%
Jiné	10	10%
Celkem	102	100%

Graf 14 Zpracování údajů otázky č. 14

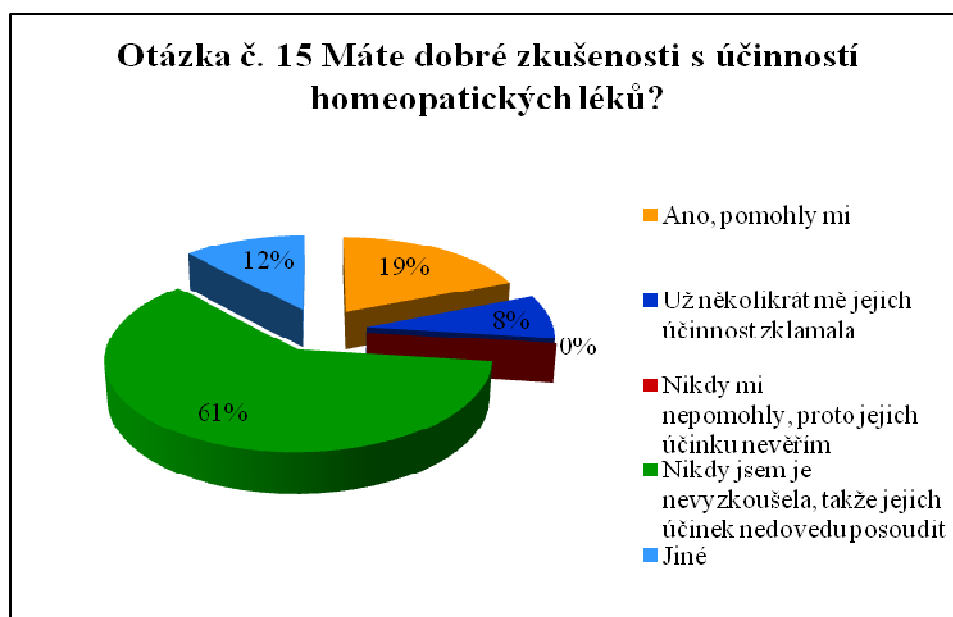
V otázce č. 14 jsem zjišťovala, kdo ženám nejčastěji homeopatické léky nabídl. Nejvíce 17 respondentek (16%) označilo, že jim homeopatické léky byly nabídnuty porodními asistentkami a 14 ženám (14%) je nabídl homeopat. 61 (60%) respondentek se s homeopatickými léky nikdy nesetkala a 10 žen (10%) uvedlo někoho jiného. Dětského či praktického lékaře nebo lékařku napsaly čtyři ženy, pět žen uvedlo kamarádky, jedné respondentce byly homeopatické léky nabídnuty dulo.

Otázka č. 15: Máte dobré zkušenosti s účinností homeopatických léků?

Tab. 15 Vyhodnocení otázky č. 15

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano, pomohly mi	19	19%
Už několikrát mě jejich účinnost zklamala	8	8%
Nikdy mi nepomohly, proto jejich účinku nevěřím	0	0%
Nikdy jsem je nevyzkoušela, takže jejich účinek nedovedu posoudit	61	61%
Jiné	12	12%
Celkem	100	100%

Graf 15 Zpracování údajů otázky č. 15

19 žen (19%) odpovědělo, že jim homeopatické léky pomohly a osm žen (8%) uvedlo, že už je jejich účinnost několikrát zklamala. Odpověď nikdy mi nepomohly, proto jejich účinku nevěřím neuváděla žádná respondentka. 61 respondentek (61%) homeopatické léky nikdy nevyzkoušelo, takže jejich účinnost nedovedou posoudit. 12 žen (12%) označilo jinou odpověď.

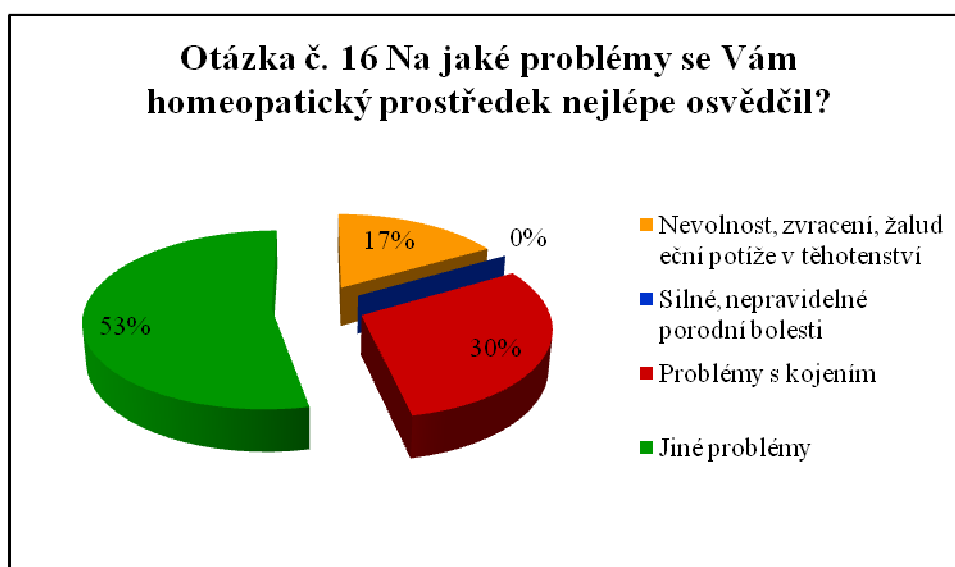
Tyto ženy nejčastěji uváděly, že zatím nemají mnoho zkušeností nebo homeopatické léky terpve zkouší, a proto nedovedou jejich účinek posoudit a to v počtu osmi respondentek. Dvěma respondentkám homeopatické léky většinou pomohou, jedna žena napsala, že jsou pro děti šetrné, ale je nutné dlouhodobé užívání. Další dotazovaná, která homeopatii nikdy nevyzkoušela zvolila také tuto odpověď a uvedla, že nemá důvěru k těmto lékům.

Otázka č. 16: Na jaké problémy se Vám homeopatický prostředek nejlépe osvědčil?

Tab. 16 Vyhodnocení otázky č. 16

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Nevolnost, zvracení, žaludeční potíže v těhotenství	5	17%
Silné, nepravidelné porodní bolesti	0	0%
Problémy s kojením	9	30%
Jiné problémy	16	53%
Celkem	30	100%

Graf 16 Zpracování údajů otázky č. 16

Z tabulky a grafu vyplývá, že 9 respondentkám (30%) se homeopatický lék osvědčil na problémy s kojením, pět žen (17%) označilo možnost nevolnost, zvracení, žaludeční potíže v těhotenství, odpověď silné, nepravidelné porodní bolesti nebyla zastoupena žádnou respondentkou. Nejvíce žen uvedlo jiné problémy a to v počtu 16 (53%). 11 žen, které zkusily homeopatickou léčbu na tuto otázku neodpovědělo. Nejčastějšími uvedenými problémy, při kterých se ženám homeopatický lék osvědčil, bylo nachlazení, chřipka, kašel, nižší teplota, nachlazení a posílení imunity u dětí.

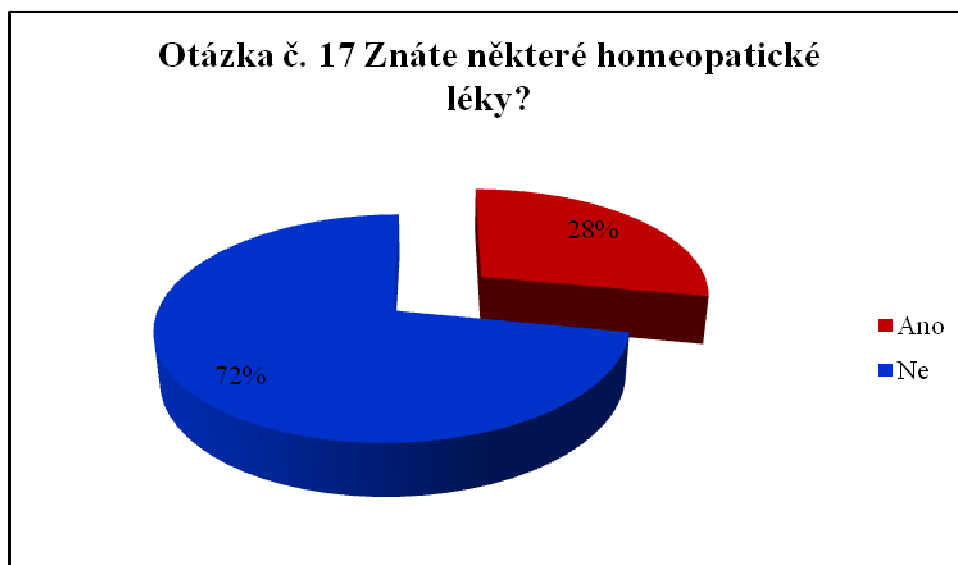
Dále v dotazníku ženy napsaly také plynatost, imunitu, stres, akné, bradavice u dětí, baby koliky, pocit nervozity v nohou, hojení ran. Jedna respondentka uvedla onemocnění žlučníku, ale zda-li se jí homeopatické léky osvědčily i po porodu zatím nemůže hodnotit. Podobná odpověď byla zastoupena také jinou ženou, která napsala, že měla homeopatia při porodu poprvé, proto zatím nemá tušení, jestli se jí homeopatický prostředek osvědčil a nedokáže to zhodnotit.

Otázka č. 17: Znáte některé homeopatické preparáty?*Tab. 17 a Vyhodnocení otázky č. 17*

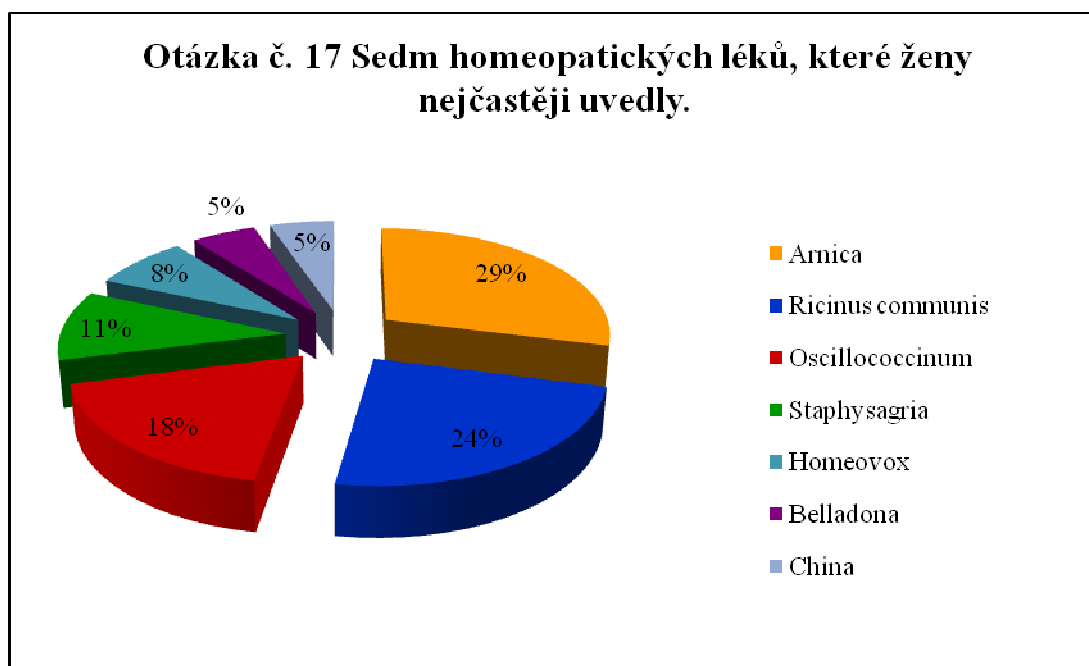
Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	28	28%
Ne	72	72%
Celkem	100	100%

Tab. 17 b Vyhodnocení otázky č. 17 - Sedm homeopatických léků, které ženy nejčastěji uvedly.

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Arnica montana	11	29%
Ricinus communis	9	24%
Oscillococcinum	7	18%
Staphysagria	4	11%
Homeovox	3	8%
Belladonna	2	5%
China	2	5%
Celkem	38	100%

Graf 17 a Zpracování údajů otázky č. 17

Graf 17 b Sedm homeopatických léků, které ženy nejčastěji uvedly

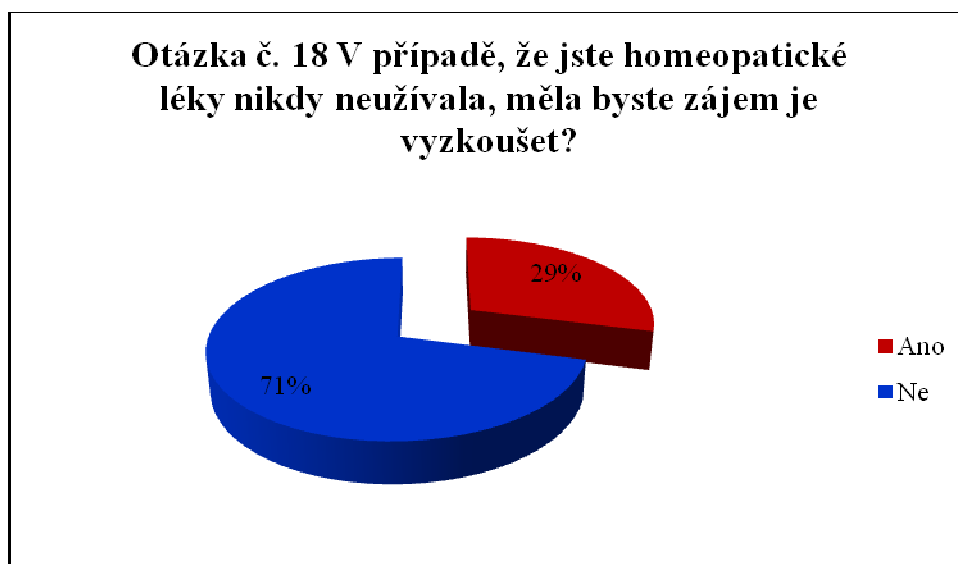
První tabulka a graf znázorňují, kolik žen z celkového počtu 100 respondentek zná homeopatické léky. Ve druhé tabulce a grafu je uvedeno nejčastějších sedm léků, které v dotazníku ženy napsaly, pokud odpověděly kladně. Odpověď ano označilo 28 dotazovaných žen (28%). Z těchto 28 respondentek vyzkoušelo homeopatickou léčbu 26 a 2 ji nikdy nevyzkoušely. Odpověď ne byla zastoupena 72 respondentkami (72%), z toho 60 žen nikdy nevyzkoušelo homeopatickou léčbu a 12 ano. Z 12 respondentek, které homeopatické léky použily a odpověděly záporně, 9 vyzkoušelo homeopatii osobně a 3 u svých dětí. 1 respondentka, co homeopatii zkusila, na tuto otázku neodpověděla. Ženy, které odpověděly kladně, měly možnost dále uvést, jaké znají homeopatické léky. Nejvíce respondentek napsalo lék Arnica a to v počtu 11 (29%). 9 respondentek (24%) uvedlo Ricinus communis (24%) a 6 žen (18%) kombinovaný preparát Oscillococcinum. Dále čtyři respondentky (11%) napsaly Staphysagriu, 3 ženy (8%) uvedly kombinovaný preparát Homeovox a 2 ženy (5%) Chinu a Belladonu. Ostatní homeopatické prostředky byly uvedeny vždy jednou respondentkou. Mezi tyto homeopatické léky patřily: Arsenicum, Caulophyllum, Sedatif, Chamomilla, Silicea, Thuya, Sedalia, Paragriphe, Sepia, Nux Vomica, Chelodinium, Ipecacuanha, Agnus castus. 7 respondentek zakroužkovalo odpověď ano, ale názvy si nepamatují. Zajímavá pro mě byla odpověď ženy, která uvedla jako název homeopatických léků Drayon Hood a medicínu Dr. Jonáše.

Otázka č. 18: V případě, že jste homeopatické léky nikdy neužívala, měla byste zájem je vyzkoušet?

Tab. 18 Vyhodnocení otázky č. 18

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	18	29%
Ne	44	71%
Celkem	62	100%

Graf 18 Zpracování údajů otázky č. 18

Z uvedené tabulky a grafu vidíme, že 18 žen (29%) odpovědělo kladně a zbylých 44 (71%) žen zvolilo odpověď ne. Jedna respondentka na tuto otázku odpověděla, že neví a tři ženy neoznaly žádnou odpověď. Mezi nejčastěji uvedené problémy žen, které na tuto otázku odpověděly kladně, patřily problémy s kojením, baby koliky u svého dítěte, běžné dětské nemoci, problémy po porodu a u dětí, hojení ran, nachlazení, rýma. Další problémy jako únava, nespavost, uvolnění prsou, zánět prsu, opruzeniny u dětí, ekzémy, migréna byly vždy napsány jednou respondentkou. 3 ženy uvedly, že by homeopatickou léčbu vyzkoušely na jakémkoliv problému, na které by jim byla doporučena a 3 respondentky zatím neví, na jaké problémy by homeopatií zkusily.

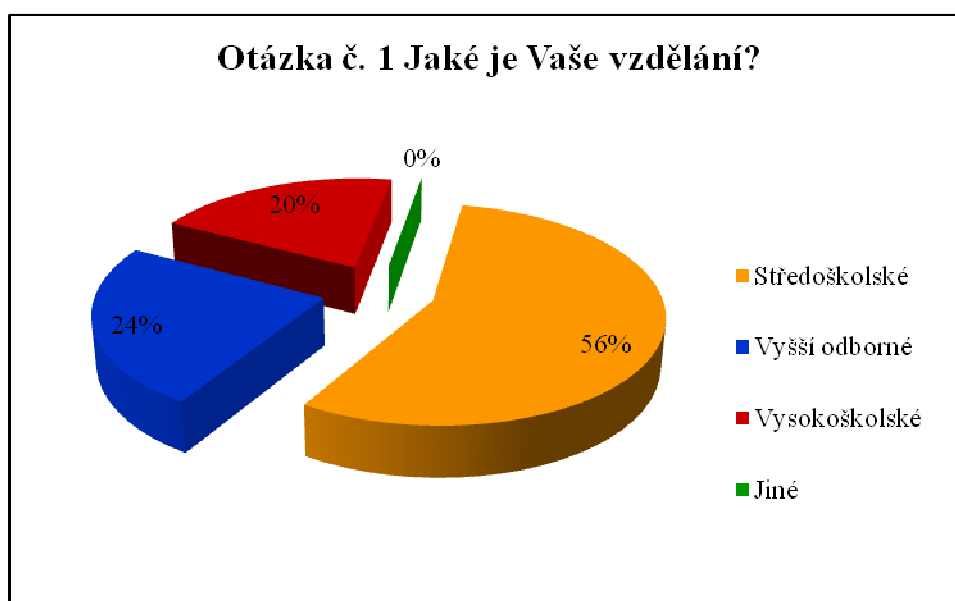
8.3.2 Dotazník č. 2: Dotazník pro porodní asistentky

Otázka č. 1: Jaké je Vaše vzdělání?

Tab. 19 Vyhodnocení otázky č. 1

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Středoškolské s maturitou	14	56%
Vyšší odborné	6	24%
Vysokoškolské	5	20%
Jiné	0	0%
Celkem	25	100%

Graf 19 Zpracování údajů otázky č. 1

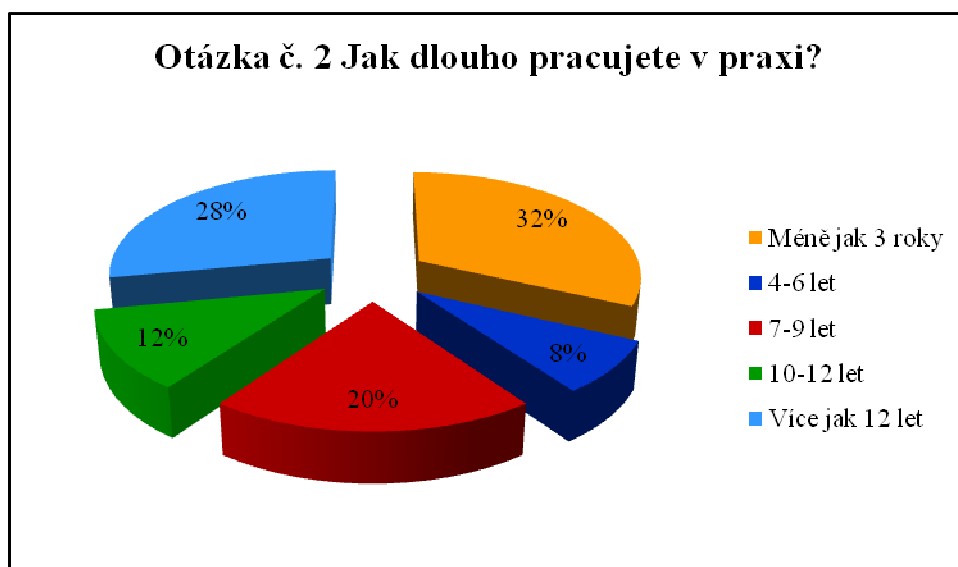
Z celkového počtu 25 porodních asistentek (100%), mělo 14 porodních asistentek (56%) vzdělání středoškolské s maturitou, vyšší odborné vzdělání bylo zastoupeno šesti porodními asistentkami (24%) a pět porodních asistentek (20%) uvedlo, že jejich vzdělání je vysokoškolské, odpověď jiné vzdělání neoznačila žádná porodní asistentka.

Otázka č. 2: Jak dlouho pracujete v praxi?

Tab. 20 Vyhodnocení otázky č. 2

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Méně jak 3 roky	8	32%
4-6 let	2	8%
7-9 let	5	20%
10-12 let	3	12%
Více jak 12 let	7	28%
Celkem	25	100%

Graf 20 Zpracování údajů otázky č. 2

Z uvedené tabulky a grafu vyplývá, že nejvíce osm porodních asistentek (32%) pracuje v praxi méně než 3 roky, sedm porodních asistentek (28%) více jak 12 let a pět porodních asistentek (20%) 7-9 let. Tři porodní asistentky (12%) uvedly, že pracují v praxi 10-12 let a dvě porodní asistentky (8%) 4-6 let.

Otázka č. 3: Slyšela jste o možnosti použití homeopatie v porodnické praxi?*Tab. 21 Vyhodnocení otázky č. 3*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	25	100%
Ne	0	0%
Celkem	25	100%

Graf 21 Zpracování údajů otázky č. 3

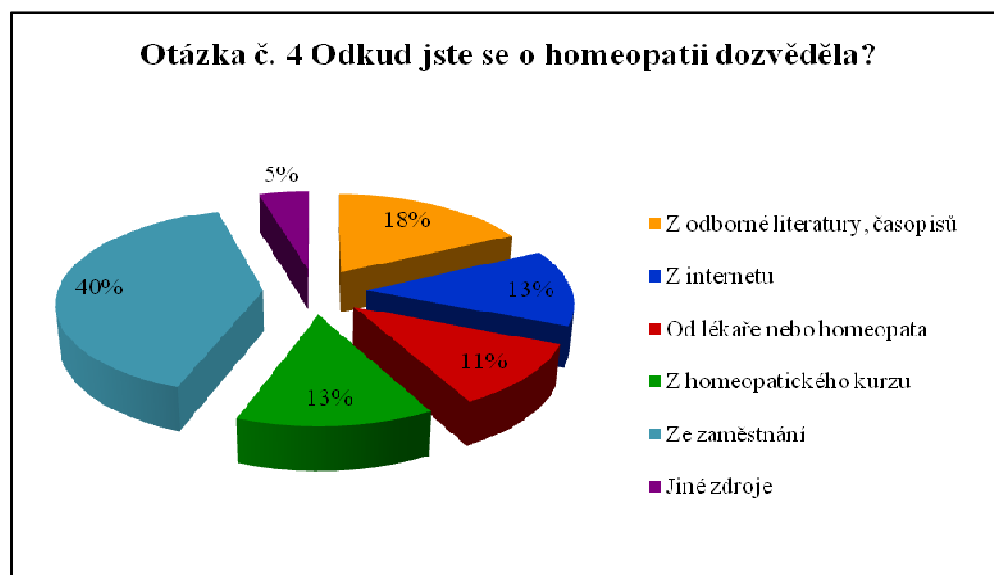
V otázce č. 3 jsem zjišťovala, zda porodní asistentky slyšely o možnosti použití homeopatie v porodnické praxi. Z celkového počtu 25 dotazovaných porodních asistentek (100%), všechny porodní asistentky slyšely o možnosti použití homeopatie v porodnické praxi.

Otázka č. 4: Pokud ano, odkud jste se o homeopatii dozvěděla?

Tab. 22 Vyhodnocení otázky č. 4

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Z odborné literatury, časopisů	8	18%
Z internetu	6	13%
Od lékaře nebo homeopata	5	11%
Z homeopatického kurzu	6	13%
Ze zaměstnání	18	40%
Jiné zdroje	2	5%
Celkem	45	100%

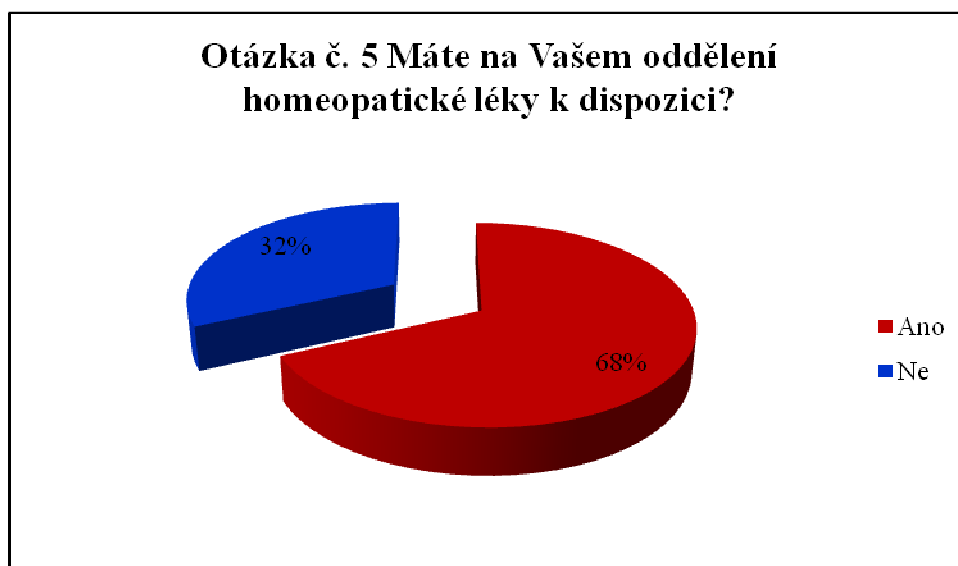
Graf 22 Zpracování údajů otázky č. 4

Tato otázka navazuje na předchozí a porodní asistentky měly možnost vybrat jednu nebo více odpovědí. Nejvíce porodních asistentek se o homeopatii dozvědělo ze zaměstnání a to v počtu 18 (40%). Osm porodních asistentek (18%) získalo informace o homeopatii z odborné literatury, časopisů, šest porodních asistentek (13%) prostřednictvím internetu a z homeopatického kurzu. Odpověď lékař nebo homeopat byla zastoupena pěti porodními asistentkami (11%) a dvě (5%) porodní asistentky označily možnost jiné zdroje. Jedna porodní asistentka uvedla, že se o homeopatii dozvěděla od kolegyně a další, která zvolila tuto odpověď, zde žádný jiný zdroj neuvedla.

Otázka č. 5: Máte na Vašem oddělení homeopatické léky k dispozici?*Tab. 23 Vyhodnocení otázky č. 5*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	17	68%
Ne	8	32%
Celkem	25	100%

Graf 23 Zpracování údajů otázky č. 5

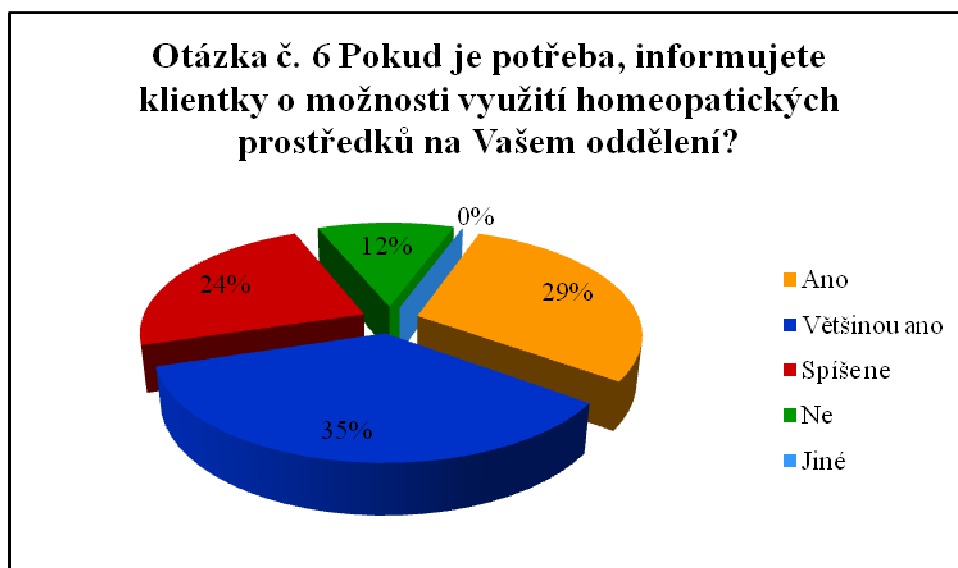
Z 25 odpovídajících porodních asistentek (100%), 17 porodních asistentek uvedlo, že má homeopatické léky k dispozici na svém oddělení a osm porodních asistentek (32%) odpovědělo, že nemá homeopatické léky na oddělení k dispozici.

Otázka č. 6: Pokud je potřeba, informujete klientky o možnosti využití homeopatických prostředků na Vašem oddělení?

Tab. 24 Vyhodnocení otázky č. 6

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	5	29%
Většinou ano	6	35%
Spíše ne	4	24%
Ne	2	12%
Jiné	0	0%
Celkem	17	100%

Graf 24 Zpracování údajů otázky č. 6

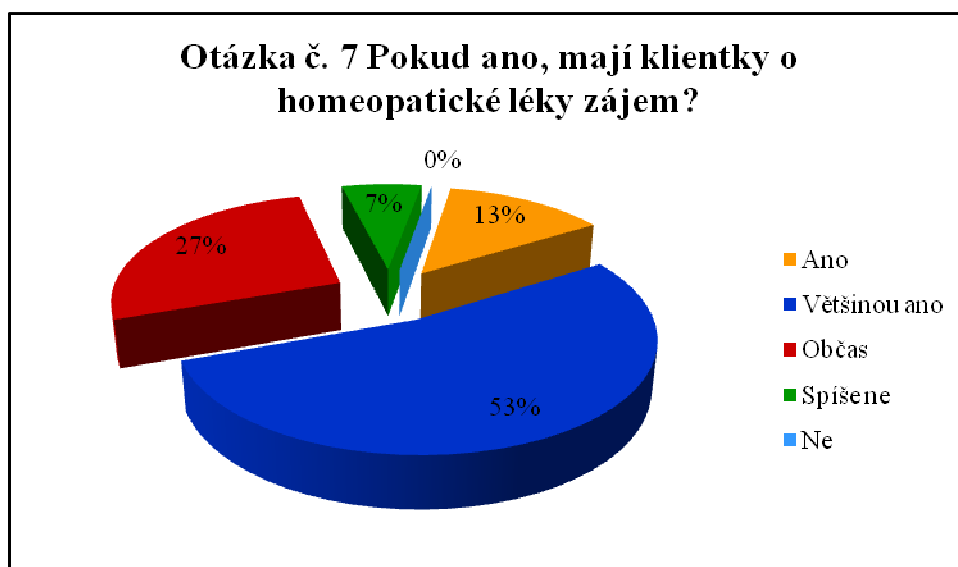
Odpověď *většinou ano* byla porodními asistentkami zastoupena nejvíce a to v počtu šesti (35%). Pět porodních asistentek (29%) označilo odpověď *ano* a čtyři porodní asistentky (24%) odpověděly *spíše ne*. Dvě porodní asistentky (12%) uvedly, že neinformují klientky o možnosti využití homeopatických prostředků na jejich oddělení a odpověď *jiné* neoznačila žádná porodní asistentka.

Otázka č. 7: Pokud ano, mají klientky o homeopatické léky zájem?

Tab. 25 Vyhodnocení otázky č. 7

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	2	13%
Většinou ano	8	53%
Občas	4	27%
Spíše ne	1	7%
Ne	0	0%
Celkem	15	100%

Graf 25 Zpracování údajů otázky č. 7

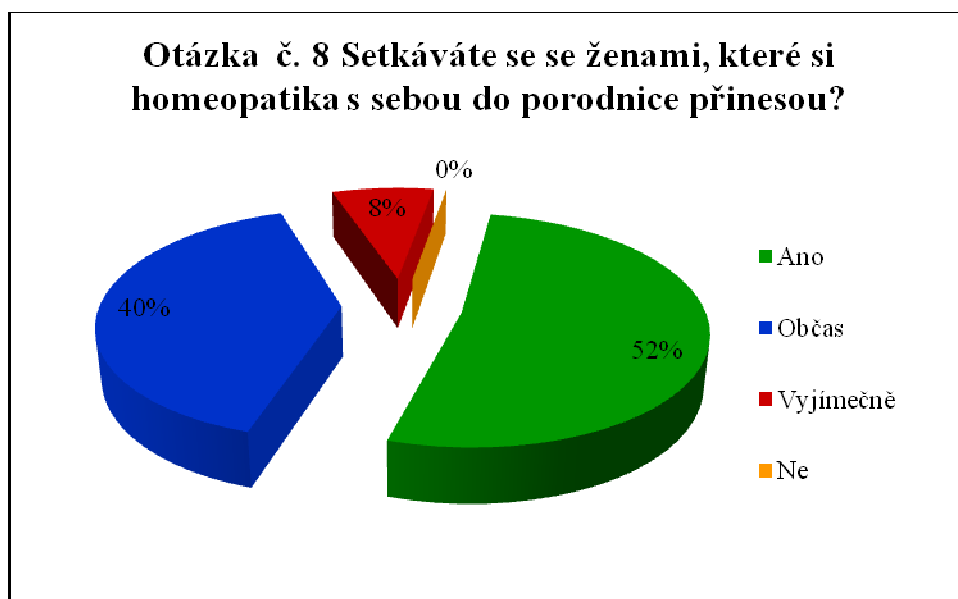
Otázkou č. 7, která navazuje na předchozí otázku, zjišťují od porodních asistentek, zda ženy mají o homeopatické léky zájem. Z 15 porodních asistentek (100%) odpovídajících na tuto otázku, osm porodních asistentek (53%) označilo odpověď *většinou ano*, čtyři porodní asistentky (27%) uvedly, že *občas*, dvě porodní asistentky (13%) odpověděly *ano* a jedna porodní asistentky *spíše ne* (7%). Odpověď *ne* neuvedla žádná porodní asistentka.

Otázka č. 8: Setkáváte se se ženami, které si s sebou do porodnice homeopatika přinesou?

Tab. 26 Vyhodnocení otázky č. 8

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	13	52%
Občas	10	40%
Výjimečně	2	8%
Ne	0	0%
Celkem	25	100%

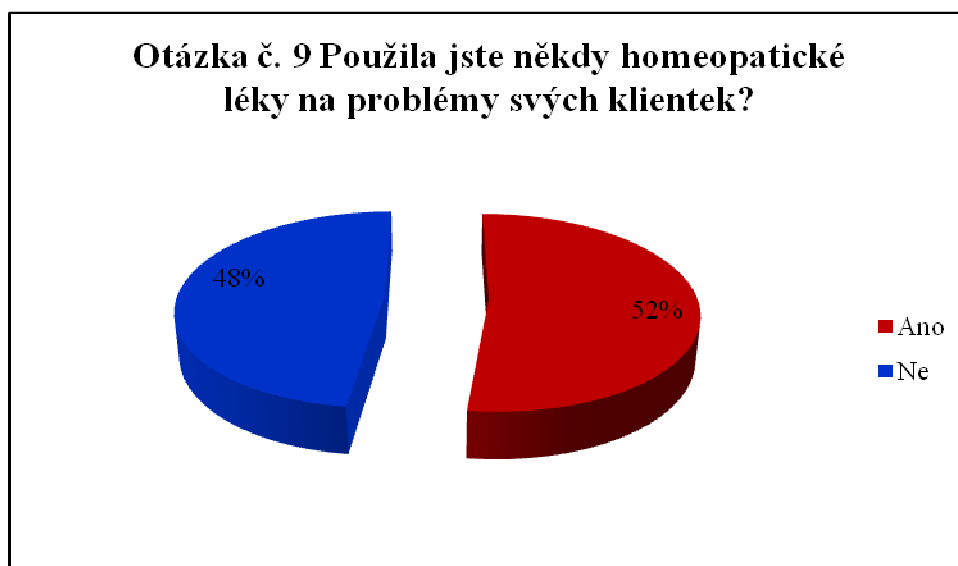
Graf 26 Zpracování údajů otázky č. 8

13 porodních asistentek (52%) uvedlo, že se setkávají se ženami, které si homeopatické léky s sebou do porodnice přinesou. Odpověď *občas* označilo deset porodních asistentek (40%), *výjimečně* dvě porodní asistentky (8%) a *ne* neuvedla žádná porodní asistentka.

Otázka č. 9: Použila jste někdy homeopatické léky na problémy svých klientek?*Tab. 27 Vyhodnocení otázky č. 9*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	13	52%
Ne	12	48%
Celkem	25	100%

Graf 27 Zpracování údajů otázky č. 9

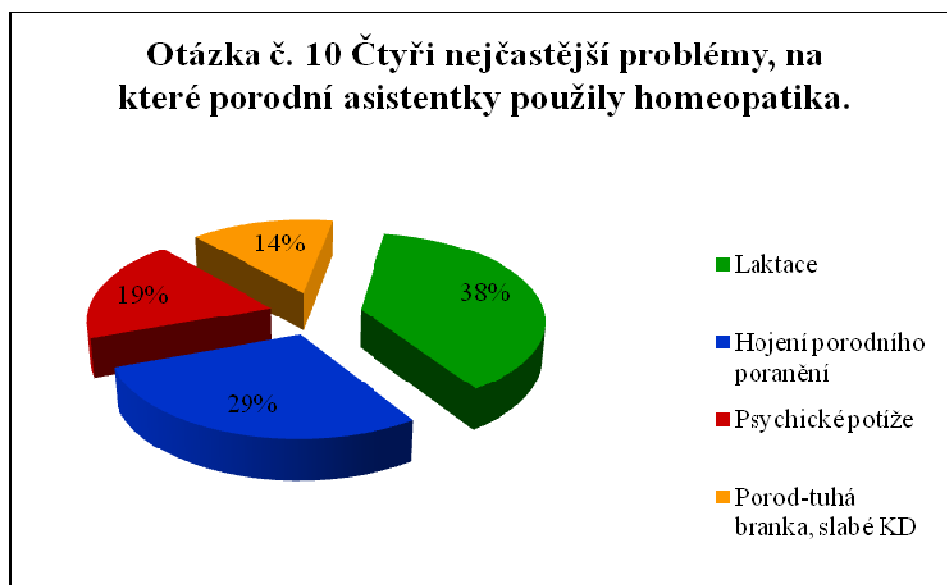
Z celkového počtu 25 odpovídajících porodních asistentek (100%), použilo někdy homeopatické léky na problémy svých klientek 13 porodních asistentek (52%) a 12 porodních asistentek nepoužilo homeopatické léky na problémy svých klientek (48%).

Otázka č. 10: Pokud ano, na jaké problémy jste homeopatii u svých klientek aplikovala?

Tab. 28 Vyhodnocení otázky č. 10 - Čtyři nejčastější problémy, na které porodní asistentky použily homeopatika

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Laktace	8	38%
Hojení porodního poranění	6	29%
Psychické potíže	4	19%
Porod-tuhá branka, slabé KD	3	14%
Celkem	21	100%

Graf 28 Čtyři nejčastější problémy, na které porodní asistentky použily homeopatika

Otázka č. 10 byla otevřeného typu a navazovala na předchozí otázku. Odpovídaly na ni pouze porodní asistentky, které v předchozí otázce označily odpověď ano a měly možnost zde napsat problémy, na které homeopatické léky u svých klientek vyzkoušely.

V tabulce a grafu jsou znázorněny čtyři nejčastější problémy, které v dotazníku porodní asistentky uváděly. Nejvíce byla porodní asistentkami zastoupena laktace a to v počtu osmi (38%). Byla zde zahrnuta jak podpora tvorby mateřského mléka, tak i prasklinky prsních bradavek. Šest porodních asistentek (29%) uvedlo odpověď hojení porodního poranění, kde jsem zahrnula také hojení episiotomie a řezných ran, čtyři porodní asistentky (19%) napsaly psychické potíže, zde uváděly strach, úzkost, neklid, rozrušenost. Na problémy při porodu - tuhá branka a slabé děložní kontrakce homeopatii použily tři porodní asistentky (14%). Další problémy, na které porodní asistentky vyzkoušely homeopatické léky, zahrnovaly stav po konizaci čípku, kožní potíže, pooperační stavy, krváčení, pomalá - dlouhodobě trvající I. doba porodní, nepostupující porod, odtok plodové vody bez bolestí.

Otázka č. 11: Jak byste ohodnotila úroveň svých znalostí o homeopatii? (stupnice 1-5).

Tab. 29 a Vyhodnocení otázky č. 11

Hodnocení znalostí (1-velmi dobré, 5-žádné)	Počet respondentek	Procenta
Známka 1	1	4%
Známka 2	3	12%
Známka 3	6	24%
Známka 4	14	56%
Známka 5	1	4%
Celkem	25	100%

Tabulka 29 b Hodnocení znalostí u porodních asistentek

Hodnocení znalostí u porodních asistentek	Aritmetický průměr
Absolvovaly homeopatický kurz	2,8
Neabsolvovaly homeopatický kurz	3,3

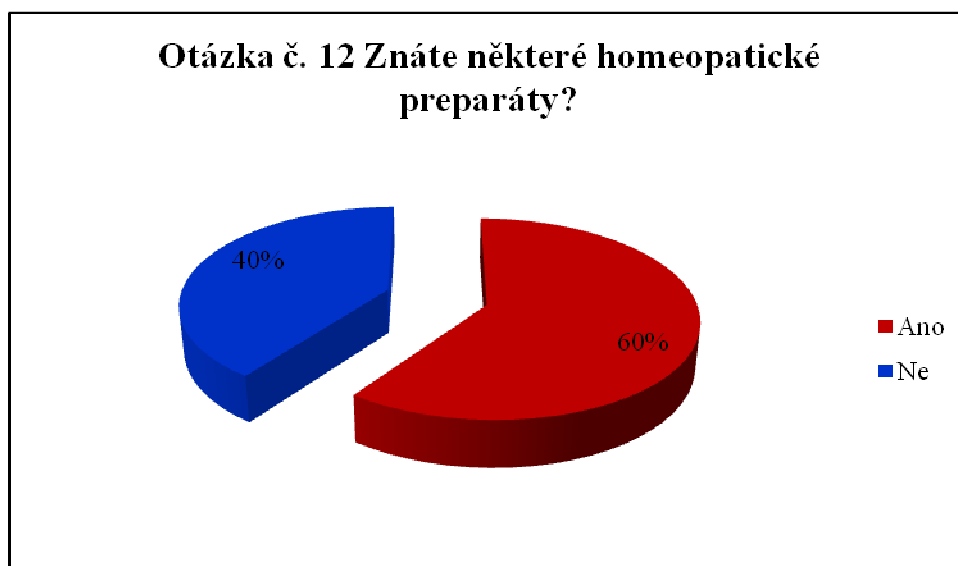
Graf 29 Zpracování údajů otázky č. 11

V otázce č. 11 měly porodní asistentky samy ohodnotit úroveň svých znalostí o homeopatii pomocí stupnice od 1 do 5. Vytvořila jsem celkem dvě tabulky. Z první tabulky (11 a) vyplývá, že nejvíce 14 porodních asistentek (56%) se ohodnotilo známkou 4, šest porodních asistentek (24%) známkou 3 a tři porodní asistentky (24%) známkou 2. Jedna porodní asistentka (4%) se ohodnotila známkou 1, to znamená, že má velmi dobré znalosti o homeopatii, známkou 5 neboli žádnými znalostmi o homeopatii se ohodnotila jedna porodní asistentka (4%). Ve druhé tabulce (11b) jsem srovnala znalosti porodních asistentek, které absolvovaly homeopatických kurzů a těch které neabsolvovaly homeopatický kurz. Vyhodnocení jsem provedla pomocí aritmetického průměru. Aritmetický průměr u porodních asistentek, které se zúčastnily homeopatického kurzu, byl 2,8 a porodních asistentek, které neabsolvovaly homeopatický kurz, se ohodnotily průměrnou známkou 3,3. Z tabulky lze vidět, že porodní asistentky, které absolvovaly homeopatický kurz, ve vyhodnocování znalostí o homeopatii dopadly lépe.

Otázka č. 12: Znáte některé homeopatické preparáty?*Tab. 30 Vyhodnocení otázky č. 12*

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	15	60%
Ne	10	40%
Celkem	25%	100%

Graf 30 Zpracování údajů otázky č. 12

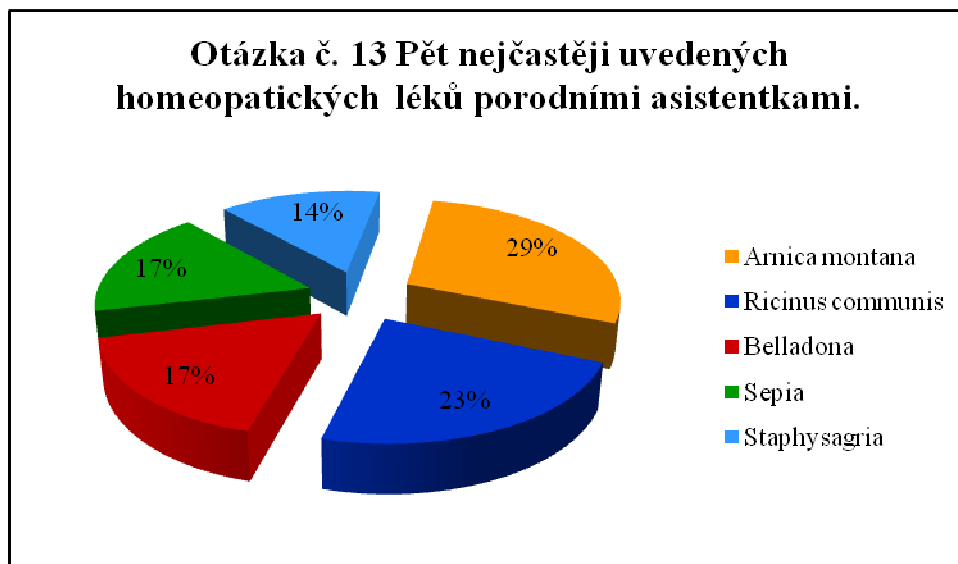
Z celkového počtu 25 porodních asistentek (100%), 15 porodních asistentek (60%) uvedlo, že zná některé homeopatické preparáty a zbylých 10 porodních asistentek (40%) odpovědělo, že nezná žádné homeopatické léky.

Otázka č. 13: Pokud ano, uveďte prosím.

Tab. 31. Vyhodnocení otázky č. 13 - Pět nejčastěji uvedených homeopatických léků porodními asistentkami

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Arnica montana	10	29%
Ricinus communis	8	23%
Belladona	6	17%
Sepia	6	17%
Staphysagria	5	14%
Celkem	35	100%

Graf 31 Pět nejčastěji uvedených homeopatických léků porodními asistentkami

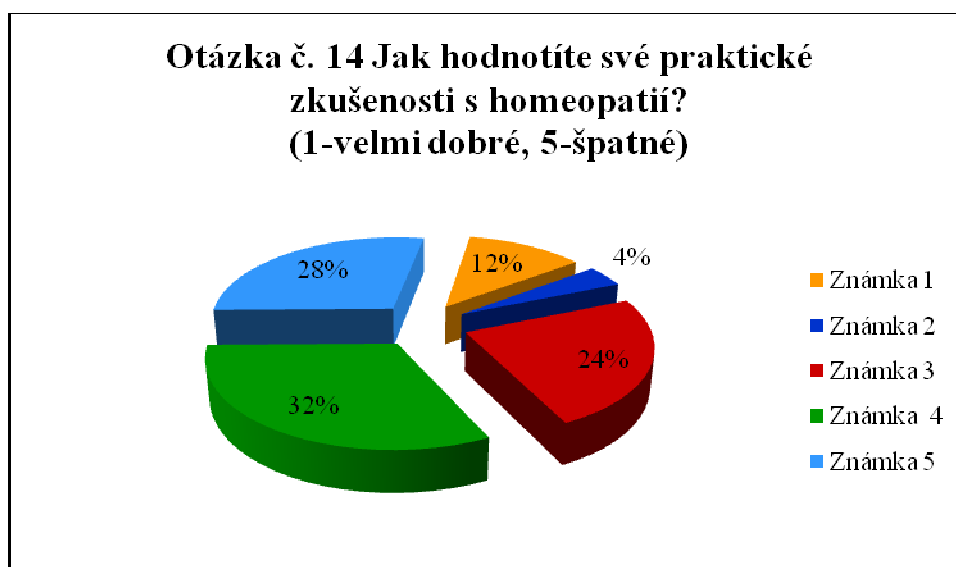
Otázka č. 13 je otevřeného typu a navazuje na předchozí otázku. Na tuto otázku odpovídaly pouze porodní asistentky, které v předchozí otázce označily odpověď ano. Tabulka a graf znázorňují pět homeopatických preparátů, které porodní asistentky nejčastěji uváděly. Nejvíce porodních asistentek napsalo lék Arnica montana a to v počtu 10 (29%). Homeopatický lék Ricinus communis byl zastoupen osmi respondentkami (23%), Belladonu a Sepiu uvedlo šest respondentek (17%), Staphysagriu pět porodních asistentek. (14%). Mezi ostatní uvedené monokomponentní homeopatické léky patřily: Actaea racemosa, Caulophyllum, China, Bryonia, Colocynthis, Gelsenium sempervirens, Phytolacca. Některé porodní asistentky napsaly také kombinované homeopatické preparáty jako: Oscilloccinum, Paragrippe, Cocculine, Neo-cephyl, Sporténine.

Otázka č. 14: Jak hodnotíte své praktické zkušenosti s homeopatií? (Stupnice 1-5).

Tab. 32. Vyhodnocení otázky č. 14

Hodnocení praktických zkušeností (1-velmi dobré, 5-špatné)	Počet respondentek	Procenta
Známka 1	3	12%
Známka 2	1	4%
Známka 3	6	24%
Známka 4	8	32%
Známka 5	7	28%
Celkem	25	100%

Graf 32 Zpracování údajů otázky č. 14

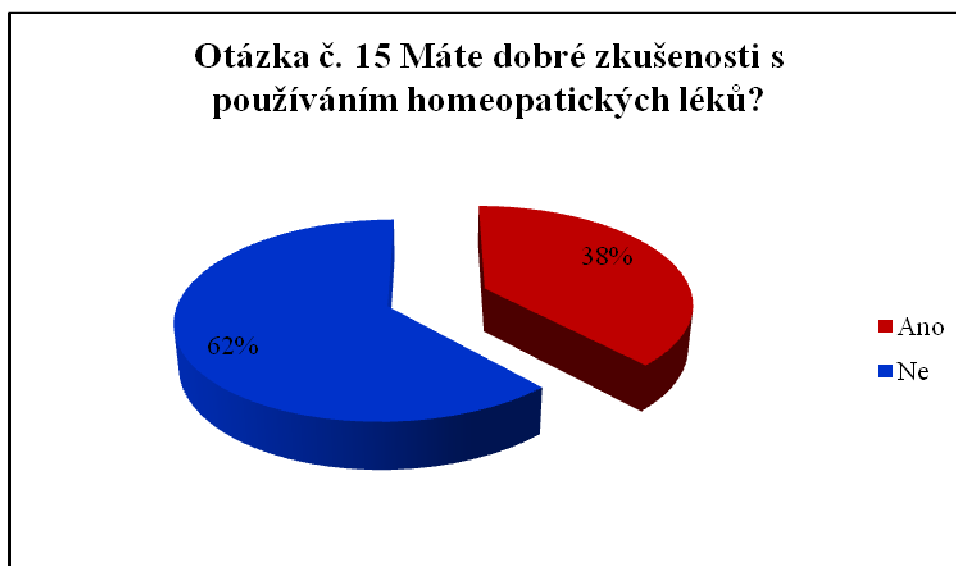
V této otázce měly porodní asistentky samy ohodnotit své praktické zkušenosti s homeopatií na stupnici od 1 do 5. Nejvíce porodních asistentek zvolilo známku 4 a to v počtu osmi (32%). Známka 5, která představovala špatné zkušenosti, byla zastoupena sedmi porodními asistentkami (28%) a průměrnou známku 3 označilo šest respondentek (24%). Známku 2 uvedla jedna respondentka (4%). Velmi dobré praktické zkušenosti s homeopatií označily tři porodní asistentky známkou 1.

Otázka č. 15: Máte dobré zkušenosti s používáním homeopatických léků?

Tab. 33. Vyhodnocení otázky č. 15

Odpověď	Počet respondentek	Procenta
Ano	8	38%
Ne	13	62%
Celkem	21	100%

Graf 33 Zpracování údajů otázky č. 15

V otázce č. 15 polootevřeného typu jsem zjišťovala, zda mají porodní asistentky dobré zkušenosti s používáním homeopatických léků. Porodní asistentky zde měly také napsat, proč mají dobré či špatné zkušenosti s homeopatickými léky. Na tuto otázku celkem odpovědělo 21 porodních asistentek (100%) 13 porodních (62%) asistentek uvedlo, že nemají dobré zkušenosti s užíváním homeopatických léků. Jako důvod špatných zkušeností s homeopatickými léky porodní asistentky uváděly, že je zatím tolikrát neaplikovaly, nevěří v jejich účinek, ne na každého působí – spíše placebo efekt, zatím je nepoužily. Některé porodní asistentky, které označily odpověď ne, svůj důvod špatných zkušeností s homeopatií neuvedly. Osm porodních asistentek (38%) odpovědělo, že mají dobré zkušenosti s používáním homeopatických léků.

Další respondentka napsala, že nemá ani dobré ani špatné zkušenosti s používáním homeopatických léků, protože jí chybí zpětná vazba po propuštění klientky domů. Mezi dobré zkušenosti s homeopatickými léky porodní asistentky uváděly, že velmi dobře zabírají, rychle mizí obtíže, chutnají, nemají vedlejší účinky, mohou se používat při kojení, dají se koupit bez lékařského předpisu, mohou se použít i jako prevence (např. nachlazení), mají široké spektrum použití, mohou se kombinovat s klasickými léky, ošetří více problémů najednou, rychlejší hojení, brzký účinek. Zajímavá byla také odpověď porodní asistentky, která napsala: „Homeopatie má široké využití pro svou minimální invazivnost právě v graviditě, při porodu, v šestinedělí, u pooperačních stavů, u novorozenců“. Jedna respondentka, která odpověděla kladně, svůj důvod dobrých zkušeností nenapsala.

9 VYHODNOCENÍ STANOVENÝCH CÍLŮ A HYPOTÉZ

Cíl 1: Zjistit, zda ženy vědí o možnosti použití homeopatických léků v těhotenství, při porodu a v šestinedělí.

Hypotéza 1 a: Domnívám se, že více než 20% žen ví o možnosti použití homeopatických léků v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím.

K ověření hypotézy byla určena otázka č. 4 v dotazníku č. 1. Z celkového počtu 100 dotazovaných žen, 43 žen (43%) slyšelo o možnosti použití homeopatických léků v těhotenství, při porodu a v šestinedělí, 57 žen (57%) o možnosti použití homeopatie v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím neslyšelo.

Hypotéza se potvrdila.

Hypotéza 1 b: Domnívám se, že ženy se nejčastěji o homeopatii dozvěděly z internetu.

Tuto hypotézu si ověřuji v otázce č. 5 v dotazníku č. 1. 21 žen (23%) uvedlo, že se o homeopatii dozvědělo z odborné literatury, časopisů, 20 žen (21%) od rodiny, přátel, 19 žen (20%) označilo odpověď internet, 18 žen (19%) zdravotnický personál, lékaře či homeopata a 14 žen (15%) předporodní kurz. Ženy se o homeopatii dozvěděly nejvíce prostřednictvím odborné literatury a časopisů.

Hypotéza se nepotvrdila.

Cíl 2: Zjistit, zda ženy někdy homeopatickou léčbu vyzkoušely.

Hypotéza 2: Předpokládám, že více než 50% žen nikdy nevyzkoušelo homeopatickou léčbu.

K ověření hypotézy je použita tabulka č. 6 b a graf č. 6 b z dotazníku č. 1. Z grafu a tabulky vyplývá, že z dotazovaných 100 žen (100%), nikdy nevyzkoušelo homeopatickou léčbu 66 žen (56%) a zbylých 34 žen (34%) homeopatickou léčbu vyzkoušelo.

Hypotéza se potvrdila.

Cíl 3: Zjistit, zda ženy vyzkoušely homeopatické léky během těhotenství, porodu a po porodu.

Hypotéza 3 a: Domnívám se, že více než 50% žen homeopatické léky během těhotenství, porodu a po porodu nevyzkoušelo.

Tuto hypotézu si ověřuji v otázce č. 6 v dotazníku č. 1, v tabulce č. 6 a v grafu č. 6 a. Z celkového počtu 100 žen (100%), které odpovídaly na otázky, 66 žen (56%) homeopatickou léčbu během těhotenství, porodu a po porodu nevyzkoušelo, 17 žen (20%) vyzkoušelo homeopatickou léčbu (20%) po porodu, 15 žen (13%) během těhotenství, pět (4%) žen při porodu a 12 žen (10%) na jiné problémy mimo těhotenství, porod a šestinedělí.

Hypotéza se potvrdila.

Hypotéza 3 b: Předpokládám, že více žen vyzkoušelo homeopatickou léčbu po porodu a v těhotenství než při porodu.

K ověření této hypotézy byla určena otázka č. 6 v dotazníku č. 1. Z otázky č. 6 vyplývá, že 20 žen (17%) vyzkoušelo homeopatickou léčbu po porodu, 15 žen (13%) v těhotenství a jen pět žen (4%) zkusilo homeopatii při porodu. Procento žen, které vyzkoušelo homeopatii po porodu a v těhotenství je vyšší než procento žen, které homeopatii zkusilo při porodu.

Hypotéza se potvrdila.**Cíl 4: Zjistit, na jaké problémy ženy vyzkoušely homeopatii po porodu.**

Hypotéza 4 a: Domnívám se, že ženy vyzkoušely homeopatii po porodu nejčastěji na problémy s kojením.

K této hypotéze patří otázka č. 10 v dotazníku č. 1, kde je v tabulce č. 10 uvedeno, že 16 žen (37%) vyzkoušelo homeopatickou léčbu po porodu na problémy s kojením, osm žen (19%) na hojení porodního poranění, tři ženy (7%) na vyčerpání, únavu po porodu a dvě ženy (5%) na jiné problémy. 14 žen (32%), které homeopatickou léčbu zkusily, ji po porodu nevyzkoušely.

Hypotéza se potvrdila.

Hypotéza 4 b: Domnívám se, že větší počet žen, které zkusily homeopatickou léčbu na problémy s kojením, užívalo homeopatické léky na nedostatečnou tvorbu mléka než na zánět prsu.

K této hypotéze je určena otázka č. 11. 15 žen (39%) zkusilo homeopatii na nedostatečnou tvorbu mléka, tři ženy (8%) na prasklinky prsních bradavek (ragády), jedna žena (3%) na zánět prsu a žádná žena nezkusila homeopatii na zastavení tvorby mléka.

Hypotéza se potvrdila.

Cíl 5: Zjistit zda porodní asistentky někdy použily homeopatickou léčbu na problémy svých klientek.

Hypotéza 5 : Předpokládám, že více než 50% porodních asistentek vyzkoušelo homeopatickou léčbu na problémy svých klientek.

Tuto hypotézu si ověřuji v otázce č. 9 v dotazníku č. 2. Z celkového počtu 25 porodních asistentek, které odpověděly na otázky, 13 (52%) porodních asistentek použilo homeopatickou léčbu na problémy svých klientek a 12 (48%) porodních asistentek nepoužilo homeopatickou léčbu na problémy svých klientek.

Hypotéza se potvrdila.

Cíl 6: Zjistit, zda porodní asistentky znají homeopatické preparáty.

Hypotéza 6 a: Domnívám se, že více než 40% porodních asistentek zná některé homeopatické preparáty.

K této hypotéze je určena otázky č. 12 v dotazníku č. 2. Z celkového počtu 25 odpovídajících porodních asistentek, 15 porodních asistentek (60%) zná některé homeopatické léky a 10 porodních asistentek (40%) nezná žádné homeopatické léky.

Hypotéza se potvrdila.

Hypotéza 6 b: Domnívám se, že homeopatické preparáty zná větší procento porodních asistentek než dotazovaných žen.

K ověření této hypotézy jsem použila otázku č. 17 v dotazníku č. 1 a otázku č. 12 v dotazníku č. 2. Z tabulek a grafů v otázce č. 17 vyplývá, že z celkového počtu 100 žen (100%), 72 respondentek (72%) označilo odpověď ne a zbylých 28 žen (28%) odpovědělo kladně.

Dále je k hypotéze určena otázka č. 12 v dotazníku č. 2. Z tabulek a grafů v otázce č. 12 je zjištěno, že 60 porodních asistentek (60%) zná některé homeopatické preparáty a 40 porodních asistentek (40%) nezná žádné homeopatické léky. Procento porodních asistentek, které zná homeopatické preparáty, je větší než procento žen.

Hypotéza se potvrdila.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo získat informace a rozhled o homeopatické léčbě a snažit se vytvořit komplexní materiál, který by mohl sloužit k využití široké veřejnosti.

V teoretické části jsem se zabývala historií homeopatie, základními homeopatickými zákony, popsala jsem jednotlivé fáze výroby homeopatických léků, druhy homeopatických prostředků, dávkování a způsob užívání a také jsem se zaměřila na homeopatii v těhotenství, při přípravě na porod, během porodu a v poporodním období, uvedla jsem i vhodné homeopatické léky na problémy u novorozence a kojence.

Cílem praktické části bakalářské práce bylo zjistit, jaká je informovanost žen po porodu a porodních asistentek o homeopatické léčbě, odkud se o homeopatii dozvěděly, zda ji někdy vyzkoušely a pokud ano, tak na jaké problémy. V praktické části jsem výsledky z pohledu porodních asistentek i žen získané dotazníkovým šetřením, zpracovala do tabulek a grafů. Hlavním cíle bylo zjistit, jaké mají ženy po porodu a porodní asistentky zkušenosti s používáním homeopatických léků. Z prvního výzkumu vyplývá, že větší část žen homeopatickou léčbu nikdy nevyzkoušela, přesto se našly i ženy, které homeopatické léky alespoň jednou zkusily, buď osobně nebo u svých dětí nebo je užívaly po celou dobu těhotenství a také v poporodním období, což je pro mě pozitivním přínosem. Ženy nejčastěji uváděly, že tuto léčbu vyzkoušely po porodu a to především na problémy s kojením. Ve druhém výzkumu porodní asistentky na otázku, na jaké problémy homeopatické léky u svých klientek aplikovaly, také nejčastěji odpovídaly na laktační problémy, dále na hojení porodního poranění a na psychické problémy. V poslední otázce jsem se dotazovala žen, které homeopatické léky nikdy nevyzkoušely, zda by měly zájem je zkusit a pokud ano, na jaké problémy, více než polovina žen neměla zájem homeopatické léky vyzkoušet a menší počet žen, které odpověděly kladně, mezi nejčastější problémy, na které by vyzkoušely homeopatické léky, uvedly potíže po porodu, laktační problémy a také baby koliky u dětí. Výzkum ukázal, že ženy mají o homeopatické léky na problémy s kojením a po porodu zájem. 57% žen uvedlo, že o homeopatické léčbě v těhotenství, při porodu a po porodu slyšelo a nejčastější zdroj informací, odkud se o homeopatii dozvěděly, uváděly odbornou literaturu a časopisy. Informovanost porodních asistentek o homeopatii byla lepší, všechny porodní asistentky uvedly, že o homeopatii slyšely a jako zdroj informací nejčastěji označily odpověď zaměstnání a 13% porodních asistentek také homeopatický kurz.

Překvapující však pro mě bylo, že i když je homeopatie v léčbě novorozenců, kojenců a běžných dětských nemocí v dnešní době dostatečně rozšířená, pouze 13% žen z celkového počtu 100%, vyzkoušelo homeopatické léky na problémy u svých dětí. Mezi nejčastější problémy, na které byla homeopatie u dětí aplikována, patřily nachlazení, rýma, posílení imunity u dětí, alergie. Výzkumem jsem také zjistila, že porodní asistentky ženám nabízely homeopatické léky nejvíce, z čehož plyne, že porodní asistentky jsou ochotné homeopatické léky doporučovat. Zajímavá pro mě byla odpověď ženy, která uvedla, že ji homeopatické léky nabídla dula. Co se týče účinnosti homeopatických léků, největší procento žen napsalo, že jim homeopatické léky pomohly, některé nedokázaly posoudit účinek homeopatických léků, protože s homeopatickými léky nemají zatím mnoho zkušeností, 8% žen označilo odpověď, že je účinnost homeopatických léků již několikrát zklamala. Ve srovnání s odpovědí u porodních asistentek, kterým jsem položila otázku, zda mají dobré zkušenosti s používáním homeopatických léků, 62% porodních asistentek odpovědělo záporně, mezi nejčastější důvody špatných zkušeností s homeopatií uváděly, že je zatím tolikrát neaplikovaly, nedůvěru v jejich účinek, ne na každého působí – spíše placebo efekt nebo je zatím nepoužily. Některé porodní asistentky, které označily odpověď ne, svůj důvod neuvedly. Přesto, že většina porodních asistentek má špatné zkušenosti s používáním homeopatických léků, tak nejvíce z nich uvedlo, že klientky většinou informují o možnosti využití homeopatických léků na jejich oddělení, zda mají ženy o homeopatické prostředky zájem, 52% porodních asistentek odpovědělo, že většinou ano. Velmi pozitivní pro mě byla odpověď na otázku, ve které jsem zjišťovala u porodních asistentek a žen znalost některých homeopatických preparátů, kde v případě pozitivní odpovědi měly obě skupiny respondentek možnost uvést, jaké homeopatické léky znají, 60% porodních asistentek odpovědělo kladně, u žen to byl již menší počet, pouze 28% žen uvedlo odpověď ano. Co mě však velmi potěšilo, bylo, že jak porodní asistentky, tak i ženy uvedly větší počet homeopatických léků a mezi nejčastější uvedené dva homeopatické preparáty u žen a u porodních asistentek patřila *Arnica montana* a *Ricinus communis*, pak se již pořadí léků lišilo. Většina porodních asistentek dokázala napsat celý název léku, u žen to bylo horší, lék *Ricinus communis* však skoro každá žena uvedla celým názvem.

Jako řešení vzhledem ke zjištěným skutečnostem jsem vytvořila plakát, který by informoval nejen ženy, ale i porodní asistentky či studentky o nejdůležitějších homeopatických lécích po porodu a na laktační problémy.

Důvod, proč jsem zvolila právě poster s homeopatickými léky po porodu a na problémy s kojením, plyne z výzkumu, kterým jsem zjistila, že ženy o homeopatické léky na obtíže po porodu projeví největší zájem. Také porodní asistentky na tyto problémy léky u svých klientek nejčastěji aplikovaly.

Podle mého názoru je brožurek s homeopatickými léky již mnoho, proto plakát je v tomto případě lepší volbou. Mohl by více upoutat a posloužit větší části žen a porodních asistentek, pokud by byl umístěn na viditelném místě např. na nástěnce na oddělení šestinedělí nebo by bylo možné dát plakát k dispozici do gynekologických ambulancí, kde by si ženy již předem mohly homeopatické léky na poporodní období zakoupit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BOIRON, Christian. *Proč důvěřuji homeopatii*. 1. vydání Olomouc: Fontána, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7336-491-5.
- [2] BOIRON, Michéle., PAYRE – FICOT, Alain. *Homeopatie- rady pro každý den*. 3. vydání Paris: Boiron, 2005. 253 s. ISBN 2-85742-198-2.
- [3] CASTRO, Miranda. *Kompletní příručka homeopatické léčby*. 1. vydání Praha: Alternativa, 1998. 401 s. ISBN 80-85993-41-4.
- [4] COUSSET, Francois., RÝC, Miloš. *Homeopatie pro každý den*. 1. vydání Praha: Eminent, 1995. 145 s. ISBN 80-85876-05-1.
- [5] COUSSET, Francois., RÝC, Miloš. *Homeopatie a její typy*. 1. Vydání. Praha: Eminent, 1997. 224 s. ISBN 80-85876-33-7.
- [6] ČECHOVSKÝ, Jiří. *Homeopatie – víc než léčba*. Praha: Alternativa, 1997. 256 s. ISBN 80-85993-33-3.
- [7] DEMARQUE, Denis. *Farmakologie a materia medica homeopatica*. 2. české vydání Sainte Foy lés Lyon: Boiron-CEDH, 2003. 432 s. ISBN: 2-85742-193 -1.
- [8] DEMARQUE, Denis. *Homeopatie – experimentální medicína*. 1. České vydání. Paris: Boiron, 2005. 462 s. ISBN 2-85742-185-0.
- [9] EMMEROVÁ, Jarmila. *Rodinná encyklopedie alternativní medicíny*. 1. Vydání Praha: Readers Digest Výběr, 1997. 399 s. ISBN 80-902069-3-X.
- [10] FORMÁNKOVÁ, Kateřina., KABELKOVÁ, Miriam., LUDVÍKOVÁ, Ilona. *Poznáváme homeopatii: jak se léčit šetrně*. 1. Vydání Praha: Grada, 2008. 128 s. ISBN 978-80-247-2736-3.
- [11] HAHNEMANN, Smuel. *Organon léčebného umění*. 1. Vydání Praha: Alternativa, 1993. 233 s. ISBN 80-85993-17-1.
- [12] HAWKEY, Sue., HAYFIELD, Robin. *Přírodní léčba: homeopatie, bylinky, relaxace, stres*. 1. Vydání Praha: Euromedia Group – Ikar, 2001, 143 s. ISBN 80-242-0529-7.

- [13] HAYFIELD, Robin. *Homeopatie: praktický průvodce každodenní péčí o zdraví*. 2. vydání Praha: Euromedia Group – Ikar. 143 s. ISBN: 80-242-0529-7.
- [14] HOFHANZLOVÁ, Judita. *Zdraví pro ženu a dítě přírodními prostředky*. Praha: Alternativa, 2002. 223 s. ISBN 80-85993-67-8.
- [15] CHAPPELL, Peter, *Homeopatická samoléčba*. Praha: Alternativa, 1995. 221 s.
- [16] JANČA, Jiří. *Praktická homeopatie: cesta ke zdraví: rádce pro celou rodinu*. Praha: Eminent, 2004. 171 s. ISBN 80-7281-185-1.
- [17] JOUANNY, Jacques. *Homeopatická terapie. 1. díl. Možnosti použití homeopatie v oblasti akutního onemocnění*. Paris: Boiron, 2000. 231 s. ISBN 2-85742-178-8.
- [18] KANTOVÁ, Jarmila., KANT., Jiří. *Přírodní léčiva*. Praha: Slovart, 2004. 256 s. ISBN 80-7209-547-1.
- [19] LOCKIE, Andrew. *Encyklopedie homeopatie. 1. Vydání* Bratislava: Perfekt, 2002. 332 s. ISBN 80-8046-198-8.
- [20] MOSKOWITZ, Richard. *Homeopatie pro těhotenství a porod*. Praha: Alternativa, 2008. 299 s. ISBN 978-80-86936-05-5.
- [21] PETERS, David. *Moderní lékař – průvodce zdravím pro celou rodinu. 1. Vydání* Praha: Ikar, 2007. 512 s. ISBN 978-80-249-0842-7.
- [22] PINTO, Gabrielle., FELDMAN, M. *Homeopatie pro děti: rádce rodičů při léčbě běžných dětských onemocnění. 1. Vydání* Praha: Alternativa, 2004. 232 s. ISBN 80-85993-93-7.
- [23] PONCET, Jacques-Édouard. *Homeopatie v pediatrii: léčba akutních onemocnění. 1. České vydání* Paris: Boiron, 2004. 308 s. ISBN 2-85742-202-4.
- [24] ROSE, Bary., SCOTT MONCRIEF, CHristina. *Homeopatie pro ženy*. Praha: Slovart, 2004, 176 s. ISBN 80-7209-348-7.
- [25] SAMBIDGE, Gordon. *Přírodní léčené bylinkami a homeopatií. 1. Vydání* Praha: Josef Lukasík. 1998. 158 s. ISBN 80 – 901763 – 6 – 4.
- [26] SANKARAN, Rajan. *Základní kniha homeopatie*. Olomouc: Fontána, 2009. 432 s. ISBN 978-80-7336-495-3.
- [27] SOMMER, Sven. *Homeopatie pro domácí použití*. Praha: Ikar, 200. 100s. ISBN 80-7202-573-2.

- [28] STUMPF, Werner. *Homeopatie*. 1. české vydání Praha: Jan Vašut, 2009, 320 s. ISBN 978-80-7236-691-0.
- [29] WAUTERSOVÁ, Ambika. *Homeopatie od A do Z*. 1. Vydání Praha: Metafora, 2007. 400 s. ISBN 978-80-7359-104-5.
- [30] WIESENAUER, Markus. *Přehledný průvodce homeopatií-jak rychle najít správný lék*. 1. vydání. Praha: Ikar, 2008. 152 s. ISBN 978-80-249-1055-0.

Internetové zdroje:

- [31] *Arifatazeen.com* [online]. c2003 [cit. 2010-05-10]. Homeo founder. Dostupné z WWW: <<http://www.arifatazeen.com/index.php/homeopathy-founder>>.
- [32] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Homeopatie ve světě. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/33-homeopatie-ve-svete>>.
- [33] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Homeopatie v České republice. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/30-homeopatie-v-ceske-republice>>.
- [34] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Dynamizace. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/22-dynamizace>>.
- [35] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Impregnace. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/23-impregnace>>.
- [36] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Jak užívat monokomponentní homeopatika. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/84-jak-uzivat-monokomponentni-homeopatika>>.
- [37] *Boiron.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-06]. Homeopatie a zákony. Dostupné z WWW: <<http://www.boiron.cz/cs/31-homeopatie-a-zakony>>.
- [38] *Vicakul.estranky.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-07]. Homeopatická terapie v těhotenství. Dostupné z WWW: <<http://www.vilcakul.estranky.cz/clanky/homeopatie-a-zena/homeopaticka-terapie-v-tehotenstvi>>.
- [39] *Vseprozdravi.cz* [online]. c2007 [cit. 2010-05-10]. Homeopatika v pediatrii. Dostupné z WWW: <<http://www.vseprozdravi.cz/homeopatika-monokomponentni/homeopatika-v-pediatrici.html>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- DH Decimální ředění podle Hahnemanna
- CH Centizemální ředění podle Hahnemanna.
- K Korsakovské ředění
- KD Kontrakce děložní

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Samuel Hahnemann.....	5
-------------------------------	---

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Vyhodnocení otázky č. 1	57
Tab. 2 Vyhodnocení otázky č. 2	58
Tab. 3 Vyhodnocení otázky č. 3	59
Tab. 4 Vyhodnocení otázky č. 4	60
Tab. 5 Vyhodnocení otázky č. 5	61
Tab. 6 a Vyhodnocení otázky č. 6	62
Tab. 6 b Ženy, které homeopatickou léčbu zkusily a ty, které ji nezkusily	63
Tab. 7 Vyhodnocení otázky č. 7	64
Tab. 8 Vyhodnocení otázky č. 8	66
Tab. 9 Vyhodnocení otázky č. 9	67
Tab. 10 Vyhodnocení otázky č. 10	68
Tab. 11 Vyhodnocené otázky č. 11	69
Tab. 12 Vyhodnocení otázky č. 12	70
Tab. 13 Vyhodnocení otázky č. 13	71
Tab. 14 Vyhodnocení otázky č. 14	72
Tab. 15 Vyhodnocení otázky č. 15	73
Tab. 16 Vyhodnocení otázky č. 16	75
Tab. 17 a, b Vyhodnocení otázky č. 17	77
Tab. 18 Vyhodnocení otázky č. 18	79
Tab. 19 Vyhodnocení otázky č. 1	80
Tab. 20 Vyhodnocení otázky č. 2	81
Tab. 21 Vyhodnocení otázky č. 3	82
Tab. 22 Vyhodnocení otázky č. 4	83
Tab. 23 Vyhodnocení otázky č. 5	84

Tab. 24 Vyhodnocení otázky č. 6	85
Tab. 25 Vyhodnocení otázky č. 7	86
Tab. 26 Vyhodnocení otázky č. 8	87
Tab. 27 Vyhodnocení otázky č. 9	88
Tab. 28 Vyhodnocení otázky č. 10 – Čtyři nejčastější problémy, na které porodní asistentky použily homeopatika	89
Tab. 29 a, b Vyhodnocení otázky č. 11	91
Tab. 30 Vyhodnocení otázky č. 12	93
Tab. 31 Vyhodnocení otázky č. 13 – Pět nejčastěji uvedených homeopatických léků porodními asistentkami	94
Tab. 32 Vyhodnocení otázky č. 14	95
Tab. 33 Vyhodnocení otázky č. 15	96

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Zpracování údajů otázky č. 1	57
Graf 2 Zpracování údajů otázky č. 2	58
Graf 3 Zpracování údajů otázky č. 3	59
Graf 4 Zpracování údajů otázky č. 4	60
Graf 5 Zpracování údajů otázky č. 5	61
Graf 6 a Zpracování údajů otázky č. 6	62
Graf 6 b Ženy, které homeopatickou léčbu zkusily a ty, které ji nezkusily	63
Graf č. 7 Zpracování údajů otázky č. 7	63
Graf č. 8 Zpracování údajů otázky č. 8	66
Graf č. 9 Zpracování údajů otázky č. 9	67
Graf č. 10 Zpracování údajů otázky č. 10	68
Graf č. 11 Zpracování údajů otázky č. 11	69
Graf č. 12 Zpracování údajů otázky č. 12	70
Graf č. 13 Zpracování údajů otázky č. 13	71
Graf č. 14 Zpracování údajů otázky č. 14	72
Graf č. 15 Zpracování údajů otázky č. 15	73
Graf č. 16 Zpracování údajů otázky č. 16	75
Graf č. 17 a, b Zpracování údajů otázky č.17.....	78
Graf č. 18 Zpracování údajů otázky č. 18	79
Graf č. 19 Zpracování údajů otázky č. 1	80
Graf č. 20 Zpracování údajů otázky č. 2	81
Graf č. 21 Zpracování údajů otázky č. 3	82
Graf č. 22 Zpracování údajů otázky č. 4	83
Graf č. 23 Zpracování údajů otázky č. 5	84
Graf č. 24 Zpracování údajů otázky č. 6	85

Graf č. 25 Zpracování údajů otázky č. 7	86
Graf č. 26 Zpracování údajů otázky č. 8	87
Graf č. 27 Zpracování údajů otázky č. 9	88
Graf č. 28 Čtyři nejčastější problémy, na které porodní asistentky použily homeopatika	89
Graf č. 29 Zpracování údajů otázky č. 11	92
Graf č. 30 Zpracování údajů otázky č. 12	93
Graf č. 31 Pět nejčastěji uvedených homeopatických léků porodními asistentkami	94
Graf č. 32 Zpracování údajů otázky č. 14	95
Graf č. 33 Zpracování údajů otázky č. 15	96

SEZNAM PŘÍLOH

P I: Dotazník pro ženy po porodu

P II: Dotazník pro porodní asistentky

P III: Homeopatická lékárnička

P IV: Návrh informačního posteru – Homeopatie po porodu

P V: Návrh informačního posteru – Homeopatie a kojení

PŘÍLOHA P I: UKÁZKA DOTAZNÍKU PRO ŽENY PO PORODU

Dobrý den,

jmenuji se Lenka Sehnalová a jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, oboru Porodní asistentka. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce s názvem „*Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi*“. Vyplnění dotazníku i jeho následné zpracování je anonymní. Odpovědi nebudou nijak zneužity a po vyhodnocení budou dotazníky znehodnoceny. Věřím, že otázky Vám nezaberou mnoho času a mě poskytnou potřebné informace.

Předem Vám děkuji za ochotu a čas, který věnujete tomuto dotazníku.

Pokyny k vyplnění

- označte prosím vždy jen jednu správnou odpověď, pokud není uvedeno jinak

1. Jaký je Váš věk?

- a) 20 let a méně
- b) 21-30 let
- c) 31-35 let
- d) 36 let a více

2. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) učební obor
- c) středoškolské s maturitou
- d) vyšší odborné
- e) vysokoškolské

3. Po kolikáté jste rodila?

- a) poprvé
- b) podruhé
- c) potřetí a vícekrát

4. Slyšela jste o možnosti použití homeopatie v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím? (V případě, že odpovíte záporně, přejděte rovnou k otázce č. 6).

- a) ano
- b) ne

5. Odkud jste se o homeopatii dozvěděla? (Lze označit více odpovědí).

- a) zdravotnický personál, lékař, homeopat
- b) odborná literatura, časopisy
- c) internet
- d) rodina, přátelé
- e) předporodní kurz
- f) jiné zdroje

Prosím uveďte

6. Vyzkoušela jste někdy homeopatickou léčbu? (Lze označit více odpovědí, v případě, že zvolíte odpověď d, přejděte prosím rovnou k otázce č. 12).

- a) ano, v těhotenství
- b) ano, při porodu
- c) ano, po porodu
- d) ne, nikdy jsem ji nevyzkoušela
- e) jiné

Prosím uveďte.....

7. Na jaké problémy jste homeopatické léky užívala během těhotenství? (Lze označit více odpovědí).

- a) nevolnost, zvracení
- b) žaludeční potíže
- c) únava, nekvalitní spánek
- d) potíže s močením
- e) v těhotenství jsem homeopatické léky neužívala
- f) jiné problémy

Prosím uveďte

8. Vyzkoušela jste homeopatika při porodu? (V případě, že odpovíte záporně, přejděte rovnou k otázce č. 10).

- a) ano
- b) ne

9. Na jaké problémy jste je v průběhu porodu používala?

- a) silné, nepravidelné porodní bolesti
- b) fyzické vyčerpání
- c) nepoddajnost děložního hrdla
- d) potíže s odloučením placenty
- e) jiné problémy

Prosím uveďte

10. Při jakých potížích jste vyzkoušela homeopatii po porodu? (Lze označit více odpovědí).

- a) hojení porodního poranění
- b) vyčerpání, únava po porodu
- c) problémy s kojením
- d) po porodu jsem homeopatii nevyzkoušela
- e) jiné potíže

Prosím uveďte.....

11. Na které problémy spojené s kojením jste homeopatické léky užívala?

- a) nedostatečná tvorba mléka
- b) prasklinky prsních bradavek
- c) zánět prsu
- d) zastavení tvorby mléka

12. Vyzkoušela jste homeopatické prostředky u svého dítěte?

- a) ano
- b) ne

13. Pokud ano, na jaké problémy? (Lze označit více odpovědí).

- a) baby koliky
- b) vyrážky, opruzeniny
- c) novorozenecká žloutenka
- d) zácpa
- e) jiné problémy

Prosím uveďte

14. Kdo Vám nabídl homeopatické léky?

- a) homeopat
- b) porodní asistentky
- c) s homeopatickými léky jsem se nikdy nesetkala
- d) jiné

Prosím uveďte

15. Máte dobré zkušenosti s účinností homeopatických léků? (V případě, že zvolíte odpověď d, přejděte rovnou k otázce č. 17).

- a) ano, pomohly mi
- b) už několikrát mě jejich účinnost zklamala
- c) nikdy mi nepomohly, proto jejich účinku nevěřím
- d) nikdy jsem je nevyzkoušela, takže jejich účinek nedovedu posoudit
- e) jiné

Prosím uveďte.....

16. Na jaké problémy se Vám homeopatický prostředek nejlépe osvědčil?

- a) nevolnost, zvracení či žaludeční potíže v těhotenství
- b) silné nepravidelné porodní bolesti
- c) problémy s kojením
- d) jiné problémy

Prosím uveďte

17. Znáte některé homeopatické léky? Pokud ano, prosím uveďte.

- a) ano

.....

- b) ne

**18. V případě, že jste homeopatické léky nikdy neužívala, měla byste zájem je vyzkoušet?
Pokud ano, na jaké problémy?**

- a) ano.....
- b) ne

Ještě jednou Vám moc děkuji za poskytnutí cenných informací!

PŘÍLOHA P II: UKÁZKA DOTAZNÍKU PRO PORODNÍ ASISTENTKY

Dobrý den,

jmenuji se Lenka Sehnalová a jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, oboru porodní asistentka. Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce s názvem „*Zkušenosti s aplikací homeopatie v porodnické praxi*“. Vyplnění dotazníku i jeho následné zpracování je anonymní. Odpovědi nebudou nijak zneužity a po vyhodnocení budou dotazníky znehodnoceny. Věřím, že otázky Vám nezaberou mnoho času a mě poskytnou potřebné informace.

Předem Vám děkuji za ochotu a čas, který věnujete tomuto dotazníku.

Pokyny k vyplnění

- označte prosím vždy jen jednu správnou odpověď, pokud není uvedeno jinak

1. Jaké je Vaše vzdělání?

- a) středoškolské
- b) vyšší odborné
- c) vysokoškolské
- d) jiné

Prosím uveďte.....

2. Jak dlouho pracujete v praxi?

- a) méně jak 3 roky
- b) 4-6 let
- c) 7-9 let
- d) 10-12 let
- e) více jak 12 let

3. Slyšela jste o možnosti použití homeopatie v porodnické praxi? (V případě, že odpovíte záporně, přejděte rovnou k otázce č. 5).

- a) ano
- b) ne

4. Pokud ano, odkud jste se o homeopatii dozvěděla? (Můžete označit více odpovědí).

- a) z odborné literatury, časopisů
- b) z internetu
- c) od lékaře či homeopata
- d) z homeopatického kurzu
- e) ze zaměstnání
- f) jiné

Prosím uveďte.....

5. **Máte na Vašem oddělení homeopatické léky k dispozici?** (V případě, že odpovíte záporně, přejděte rovnou k otázce č. 8).

- a) ano
- b) ne

6. **Pokud je potřeba, informujete klientky o možnosti využití homeopatických prostředků na Vašem oddělení?**

- a) ano
- b) většinou ano
- c) spíše ne
- d) ne
- e) jiné

Prosím uveďte.....

7. **Pokud ano, mají klientky o homeopatické léky zájem?**

- a) ano
- b) většinou ano
- c) občas
- d) spíše ne
- e) ne

8. **Setkáváte se s ženami, které si homeopatika s sebou do porodnice přinesou?**

- a) ano
- b) občas
- c) výjimečně
- d) ne

9. **Použila jste někdy homeopatické léky na problémy svých klientek?**

- a) ano
- b) ne

10. **Pokud ano, na jaké problémy jste homeopatii u svých klientek aplikovala?**

Prosím uveďte:

.....
.....

11. **Jak byste ohodnotila úroveň svých znalostí o homeopatii?** (1-velmi dobré, 5-žádné, označte prosím na stupnici 1-5).

1 2 3 4 5

12. **Znáte některé homeopatické preparáty?**

- a) ano
- b) ne

13. **Pokud ano, uveďte prosím:**

.....
.....

14. ***Jak hodnotíte své praktické zkušenosti s homeopatií?*** (1-velmi dobré, 5-špatné, označte prosím na stupnici 1-5).

1 2 3 4 5

15. ***Máte dobré zkušenosti s používáním homeopatických léků?***

a) ano, proč - prosím uveďte:

.....
.....

b) ne, proč - prosím uveďte:

.....
.....

Ještě jednou Vám moc děkuji za poskytnutí cenných informací!

PŘÍLOHA P III: HOMEOPATICKÁ LÉKÁRNIČKA

Zdroj: vlastní foto, KNTB Zlín, a.s

PŘÍLOHA P IV: NÁVRH INFORMAČNÍHO POSTERU HOMEOPATIE PO PORODU

HOMEOPATIE PO PORODU

Homeopatie je medicínský systém, který se snaží docílit uzdravení specifickými léčebnými postupy, přičemž léčí člověka jako celek, jelikož bere v úvahu jeho fyzický, emocionální a duševní stav. Základem homeopatie je zákon podobnosti a zákon nekonečně malých dávek. Používá vysoce ředěné látky, které ve vyšší dávce u zdravého člověka vyvolávají příznaky podobné těm, jaké má léčená choroba. Proto je nazývána jako léčba „stejným stejným“.

ARNICA MONTANA 9 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně

Použití: urychlení hojení, vstřebání hematomů, odstranění pocitů zhmoždění, lék má specifický účinek na svaly a kapiláry

STAPHYSAGRIA 5 nebo 9 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně

Použití: na hojení řezných chirurgických ran (nástřih hráze, císařský řez)

CHINA 5 nebo 9 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně

Použití: únava způsobená velkou ztrátou tělesných tekutin (krev, plodová voda)

SEPIA OFFICINALIS 9, 15 CH nebo 30 CH

Dávkování: 5 granulí 1x denně

Použití: k odstranění pocitu „prázdného“ břicha, v případě depresí

PYROGENIUM 9 nebo 15 CH

Dávkování: 5 granulí 1x denně

Použití: prevence hnisavých komplikací

PŘÍLOHA P V: NÁVRH INFORMAČNÍHO POSTERU HOMEOPATIE A KOJENÍ

HOMEOPATIE A KOJENÍ

RICINUS COMMUNIS 5 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně.

Použití: nedostatečná tvorba mléka.

RICINUS COMMUNIS 30 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně.

Použití: zastavení tvorby mléka, odstavení kojení.

AGNUS CASTUS 5 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně (pokud v případě nedostatečné tvorby mléka není dostačující efekt, užívat Ricinus communis 5 CH).

Použití: nedostatečná tvorba mléka, reakční depresivní syndrom.

POZOR: homeopatikum je pouze na lékařský předpis.

LAC CANINUM 15 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně, střídat s lékem Ricinus communis 30 CH.

Použití: zastavení tvorby mléka.

Praskliny prsních bradavek

NITRICUM ACIDUM 5 nebo 9 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně.

Použití: praskliny s ostrými okraji, snadno krvácející; bodavé bolesti jako od zaraženého trnu.

GRAPHITES 9 nebo 15 CH

Dávkování: 5 granulí 2x denně.

Použití: praskliny s medově žlutým sekretem tvořícím žlutohnědé stroupky.

Zánět prsu

BELLADONNA 5 nebo 9 CH

Dávkování: 5 granulí 4x denně.

Použití: akutní zánětlivé zduření prsu; zčervenání, otok, bolest, horkost; pulzující bolesti zhoršené dotekem a otřesy.

APIS MELLIFICA 9 nebo 15 CH

Dávkování: 5 granulí 4x denně.

Použití: zánět prsu s bodavými a pálivými bolestmi, zlepšení studenými obklady.

BRYONIA 5 nebo 9 CH

Dávkování: 5 granulí 4x denně.

Použití: horká, bolestivá a tuhá prsa; bolest zvýrazní i minimální pohyb prsu; zmírnění bolesti jeho stažením.

POZOR: Nedojde-li během 24 hodin k výraznému zlepšení, je nutné vyhledat lékaře!

